valuutakursid	03.11.
USD 12,98 EEK	↓
EUR 1,21 USD	↑
SEK 1,62 EEK	↓

ÄP indeks	03.11.
1916,78	-0,39% ↑

Äripäeva *online*-uudised: **www.aripaev.ee**

Äripäev

REEDE • 4. november 2005 • nr 201 (2981) • hind 15 kr

kolumn

Varastajad ja valetajad on Eestis kõvad mehed

Raimo Ülavere

Eestis on kõvad mehed need, kes varastavad, valetavad ja petavad, kirjutab Äripäeva uuriva toimetuse juht Raimo Ülavere.

lk 23

Investorite raha kinni

Eile otsustas investeerimispank LHV külmutada osaliselt klientide raha.

lk 2–5, 22, 23

LHV meelitas potentsiaalseid kliente hoiatusega rikastumise eest. Veel teisipäeval seisis reklaam LHV kontori aknal. Foto: Andras Kralla

Eesti rikaste TOP 500

Tänase Äripäeva vahel

toimetaja Aiver Hundimägi, tel 667 0115, e-post aivar.hundimagi@aripaev.ee

LHV külmutas eile veerandi oma

Eile külmutas investeerimispank LHV 26% oma klientide rahast, kaasa arvatud ka klientide raha, mis asub tavalistel investeerimiskontodel.

Lauri Matsulevitš
lauri.matsulevits@aripaev.ee

Õhtuks oli sellest klauslist loobutud, kuid samas ei suutnud investeerimispank selgitada, kas kliendid saavad oma raha vabalt kasutada või mitte.

Kui veel teisipäeval kinnitas LHV, et USA väärtpaberijärelevalve komisjoni süüdistused puudutavad ainult LHV Trader-teenuse kasutajaid, keda on kokku umbes sada inimest, siis eilne segadus klientide raha külmutamisega võib puudutada juba tuhandet inimest.

"Investeerimiskontol olevad USA aktsiad ja nende all olev raha paikneb samuti arestitud Trader-kontol," selgitas LHV maakler Henno Viires. Edaspidi tehakse rahakandeid tema sõnul laekumise järjekorras, igaühe puhul on vaja eraldi kontrollida, kas ja kui palju saab välja kanda.

Vahepeal kehtestas LHV reegli, et investeerimiskontol ja kasvukontol 1. novembri seisuga olevast rahast saab klient välja kanda 74%, mis vastab arestitud ja vaba raha proportsioonile 1. novembri seisuga. Investeerimiskontol ja kasvukontol 1. novembri seisuga asuvaid USA väärtpabereid saab klient müüa, kuid kogu laekuv raha jääb aresti alla ja neid summasid välja kanda ei saa. Seega võrdsustati tavalise investeerimiskonto omanikud Trader-teenuse kasutajatega ning LHV varasem jutt sellest, et juhtum puudutab ainult Trader-teenuse kasutajaid, osutus valeks. Vahetult enne Äripäeva trükkiminekust oli 26% investeerimiskontol olevate vahendite külmutamisest loobutud, kuid LHV ei suutnud selgitada, kas kliendid saavad soovi korral kogu oma raha välja võtta.

"100% ulatuses me ülekandeid ei tee," sõnas LHV finantsjuht Pirje Raidma eile õhtul. Kuidas otsustatakse, milline protsent klientide rahast on kinni ja kuidas see on arvutatud ning millal võiks kliendid kogu oma raha saada vabalt kasutada, ei osanud ta selgitada.

Miks ei saa kliendid kogu oma raha välja võtta, ei osanud Raidma samuti põhjendada. "Kuna osa meie klientide rahast on külmutatud, siis me peame natuke piirama seda summat, mida me välja maksame."

Idee osa raha välja maksmata jätta sündis LHV enda initsiatiivil. Raidma sõnul on nad saatnud finantsinspektsioonile ka sellekohase teatise.

Eileõhtuse seisuga võis kindel olla, et vabalt saab müüa ainult 1. novembri seisuga investeerimiskontol olevaid mitte-USA väärtpabereid, samuti saab nendest laekuvad vahendid vabalt välja kanda.

"Finantsinspektsioon kõik endast oleneva, et asi saaks selguse võimalikult kiiresti.

Andres Trink, finantsinspektsiooni juhatuse esimees

"Kuna osa meie klientide rahast on külmutatud, siis me peame natuke piirama seda summat, mida me välja maksame.

Pirje Raidma, LHV finantsjuht

"Finantsinspektsioon tegutseb antud asjas väga operatiivselt ja professionaalselt.

Aivar Sõerd, rahandusminister

LHV üks omanikke Andres Viisemann (vasakul) ja juht Rain Tamm kolmapäeval kontoris.
Foto: Raul Mee

Erinevalt üleeilsest olid eile LHV esindajad suurema osa päevast väga kidakeelsed ja keeldusid pikematest selgitustest.

Lühikese ajaga on LHV kliendid jõudnud ka teistest pankadest nõu küsida. "Meie nõustajate käest on kliendid küsinud küll, et mida teha ja mida arvata," sõnas SEB Ühispanga juhatuse liige Sven Kunsing. "Nad ei saa praegu oma rahaga suurt midagi ette võtta, ma arvan, et neil on õigus ka midagi küsida ja LHV võiks neile midagi vastata. Aga ju see, et nad vagusi on, ongi nende PR-tegevus," kommenteeris Kunsing eile LHV tegevust.

SECi uurimise all olevaid tehinguid kommenteerides lausus Kunsing: "Meile hakkas silma, et LHV tehtud tehingute hulgas oli päris palju farmaatsiaaktsiaid. LHV-l on üks kinnine farmaatsiafirmade aktsiaid hõlmav investeerimistoode, mis võis olla osa tehingute taga. Seal võisid olla ka näiteks hallatud portfellid," sõnas Kunsing.

"LHV kliendid ei saa praegu oma rahaga suurt midagi ette võtta, ma arvan, et neil on õigus ka midagi küsida.

Sven Kunsing, SEB Ühispanga juhatuse liige

Loomulikult ei käi need summad üle jõu ka mõnedele jõukamatele eraisikutele, vastas Kunsing Äripäeva küsimusele, kui palju on Eestis selliseid inimesi, kellel on võimalik kaks miljonit dollarit USA börsile investeerida.

Õhtul hakkas klientide küsimustele LHV foorumis vastama LHV maakler Henno Viires.

"SEC on kontod külmutanud juurdluse teostamise huvides ning võimalike sanktsioonide garantiina," kirjutas LHV maakler Henno Viires klientidele antud selgituses. "Külmutatud kontode hulgas on ka need, mis kuuluvad reegleid rikkunud klientidele. Nemad maksavad kõigepealt ära oma põhjendamatult teenitud võidu, misjärel arvestatakse maha ka trahvid. Kuna SEC ei tea, kui palju on arvetel reegleid rikkunud klientide raha, otsustas USA regulaator külmutada kõik LHV Traderi kontod. Trahvi võetakse siiski rikkujate, mitte ausate klientide käest," lohutas Viires investoreid.

Tema sõnul on nii finantsinspektsioonile kui ka SECile teada viie kõnealuse LHV Traderi konto omanikud, kellele on ka sellest teada antud. Ülejäänud kontode osas käib selgitamine, kas rikkumisi oli rohkemgi. "Kuna võimalikke süüdlasi võib olla rohkem, otsustati ilmselt külmutada kõik Traderkontod," sõnas Viires.

Eile arutas LHVga seonduvat ka finantsinspektsiooni nõukogu. "Nõukogu sai juhatuse kinnituse, et finantsinspektsioon tegutseb antud asjas väga operatiivselt ja professionaalselt. Antud juhtumi menetlemisel on oluline esiteks tihe koostöö USA väärtpaberijärelevalve komisjoniga ja teiseks, et isikute tegevus saaks õiguslikku hinnangu ka Eesti õigusruumis," ütles finantsinspektsiooni nõukogu esimees, rahandusminister Aivar Sõerd.

Finantsinspektsiooni juhatuse esimehe Andres Tringi sõnade kohaselt teeb finantsinspektsioon kõik endast oleneva, et asi saaks selguse võimalikult kiiresti. "Teeme selleks oma USA kolleegidega tihedat koostööd," ütles Trink.

Finantsinspektsioon ei olnud nõus selgitama Äripäevale, kuidas on täpselt tagatud LHV klientide huvid ja kui suur võib olla oht, et tekkinud kohtuasja tõttu võivad LHV kliendid osast oma rahas ilma jääda.

Loe ka juhtkirja ja kolumni lk 22 ja 23.

SECi hagiavalduse terviktekst tõlgituna eesti keelde ja täielik ülevaade kahtlusaluste tehingutest Äripäeva koduleheküljel www.aripaev.ee tänase lehe all LHV pettusest rääkiva artikli juures.

klientide rahast

LHV sisejuurdlus on lõppenud

Intervjuu LHV juhi Rain Tammega

Magada saite öösel?

Rohkem kui eile. Praegu on kõik, mis me majasiseselt teha saame, tehtud. Arutaksime oma järeldused hea meelega ka finantsinspektsiooniga enne läbi.

Kas SECile on nüüd kõik kahtlustatavate nimed edastatud?

SECile ei ole neid edastatud, nemad on meile andnud 7. novembrini aega omapoolsed materjalid edastada.

Kas klientide huvides ei oleks õige võimalikult kiire käik sellele anda?

Kindlasti me annamegi kiire käigu, aga meie New Yorgis olevad advokaadid ei ole jõudnud nendega suhelda.

Kas annate võimalikult kiiresti SECile kõik nimed üles?

Loomulikult, meie esimene prioriteet on saada need kontod, mis ei ole kahtluse all, vabaks.

Kas SEC on nõus üldse LHV konto all eristama klientide kontosid?

Ei saa seda kommenteerida enne, kui me ei ole nendelt konkreetselt küsinud, milline on nende seisukoht. Meie olukorras ei ole mõtet spekuleerida, mida nemad mõtlevad. Loomulikult on see esimesi küsimusi, mis me nendelt küsime – mis on vaja teha selleks, et need teised kontod vabaks saada.

Kas on lootust vabastada need kontod enne või pärast kohtuistungit, mis toimub 8. novembril?

Jällegi – kui ma midagi praegu ütlen, on see spekulatsioon.

Lauri Matsulevitš

LHV pensionifondide klientidel mingit ohtu raha kaotada ei ole

■ LHV II samba pensionifondide vara ei puuduta firmaga seotud infovarguse skandaal mitte kuidagi.

Pensionifondide vara säilitatakse depoopangas, milleks on LHV puhul Hansapank. Fondide valitsemine toimub läbi Hansapanga ning reaalselt fondide raha LHVsse ei satugi.

"Pensionifondide raha on eraldatud täiesti fondivalitseja muudest varadest," selgitas Tallinna börsi juht Kaidi Oone. "Eestis on mõneti vastutus vara valitsemise eest pandud ka depoopangale, et depoopank hoiab silma peal, mis selle rahaga tehakse."

Kui LHVga peaks midagi juhtuma, nii et firma ei ole suuteline enam ise oma fonde valitsema, siis seadus näeb ette, et depoopank kohustub rakendama fondivalitseja hoolsust. See tähendab, et fondide valitsemine võetakse antud juhul üle Hansapanga poolt. Hiljem võidakse korraldada juba uus konkurss uue valitseja leidmiseks.

Need, kes selle aasta 31. oktoobriks on teinud oma valiku LHV pensionifondi kasuks, saavad esimese võimaluse valiku muutmiseks uuesti järgmisel aastal, sest seadus näeb ette fondivahetamise ainult üks kord aastas.

"Kui tõepoolest midagi juhtub, võtab depoopank valitsemise üle ja siis on kliendil järgmise aasta 31. oktoobrini aega otsustada, mis nad edasi teevad oma fondivaradega," lausus Oone.

"Süsteem on tehtud piisavalt riskivabaks ja lollikindlaks, et inimesed ei tohiks tormata. Tegemist on riikliku pensionisüsteemi ühe osaga ja riik on võimalikult palju riske maandanud, et vähendada inimeste poolt tekitatud paanikat." **Äripäev**

LHV PENSIONIFONDIDEL ÜLE 17 000 KLIENDI

▶ pensionifondidega liitunud seisuga 31.10.2005, II sammas

LHV kokku	**17 021**
Hansa Pensionifond K3 (II sammas)	174 938
Ühispanga Progressiivne (II sammas)	118 726
teised:	167 195
kõik kokku:	477 880

Allikas: pensionikeskus

"Riik on võimalikult palju riske maandanud, et vähendada inimeste poolt tekitatud paanikat.

Kaidi Oone, Tallinna börsi juht

PAREX PANK

Internetipangas kohalikud maksed TASUTA

Parex. Äriklassi pank.

Helista 611 0200
www.parex.ee

LHVga seotud petuskeem lükati käima kaks aastat tagasi

▶ USA väärtpaberijärelevalve komisjoni poolt uuritavad LHV ja tema töötajate kontod

aug 2003	juuni 2004	2004 lõpp	jaan 2005	aprill 2005	aprill 2005	suvi 2005	**20. juuli 2005**	suve lõpp 2005	sept lõpp 2005	28.10.2005	8. nov 2005
Oliver Peek avas CyberTraderis kliendikonto, kandes läbi Läti Unibanka interneti-maaklerifirma kontole umbes 29 000 dollarit.	LHV avas pressi-teadete portaalis Business Wire kliendi-konto.	LHV1 avas Interactive Brokersis konto. Maakleri-firma kontol oli 2005 jaan seisuga raha 65 478,72 dollarit.	LHV2 avas Interactive Brokersis konto, kandes sinna kõigest 3756 dollarit.	LHV3 avas Interactive Brokersis konto, millele kanti raha 2 055 888,17 dollarit.	Interactive Brokersis avas konto Lepik Trading (Kristjan Lepik), kandes sinna 32 170,89 dollarit.	SEC hakkas uurima, miks ravimifirma In Kine aktsia kauplemis-aktiivsus kasvas vahetult enne Salixiga liitumise teadet mitmekordseks.	Tehti tulusaim tehing.	SEC võttis juhtumi asjus finants-inspektsiooniga ühendust.	Viiel LHV kontol oli kokku raha juba üle 13,5 miljoni dollari. Otsest kasumit oli selleks ajaks teenitud vähemalt 7,8 miljonit dollarit.	Kaebealused varastasid viimast korda Business Wire'ist konfidentsiaal-seid pressi-teateid.	Esimene kohtuistung Ameerikas.

LHVd esindavad USA juristid sundisid eile eestlasi vaikima

Petuskeemiga USA väärtpaberijärelevalve komisjoni (SEC) huviorbiiti tõusnud LHV üks asutajaid Rain Lõhmus märkis, et neid esindavad USA juristid soovitasid vaikida.

Ä **Annika Matson**
annika.matson@aripaev.ee

"Meie USA juristid keelasid edasiste kommentaaride andmise pressile," ütles eile Äripäevale LHV üks asutajaid Rain Lõhmus. See jäi ka tema ainukeseks kommentaariks.

Seni on veel lahtine, kes on nende kolme LHV konto omanikud, mida SEC ei suutnud kohe tuvastada. LHV juhatuse esimees Rain Tamm ütles eile, et ei soovi täpsustada, kas kolme konto puhul on tegu firmade või eraisikutega. "Antud juhul ei omagi see enam tähtsust," märkis ta. Tamm kinnitas, et Eesti finantsinspektsioonile on nende kolme konto omanikud teada. Ka finantsinspektsioon kinnitas eile, et neil on teada, kes on seni veel tuvastamata kolme LHV konto taga, kuid neid ei avalikustata. "Teeme tihedalt koostööd USA väärtpaberijärelevalvega SEC, aga vahetatav informatsioon on konfidentsiaalne, samuti ei ole meil võimalik detailselt kommenteerida konto omanikega seonduvat," teatas inspektsioon.

> **„ Need kontod on seotud ühe ja sama inimesteringiga.**
>
> **Rain Tamm**, LHV juhatuse esimees

Kolmapäeval toimunud pressikonverentsil ütles Tamm, et lisaks LHV töötajatele Oliver Peegile ja Kristjan Lepikule tegid väidetavalt ebaseaduslikke tehinguid ka nende sõbrad ja tuttavad. USA väärtpaberijärelevalve poolt ebaseaduslikuks tunnistatud tehinguid tehti kokku viielt väärtpaberikontolt. Üks neist kuulus Peegile, üks Lepikule ja kolm olid firma LHV nime all. Tegemist on LHV pakutava tootega LHV Trader, kus kliendid saavad küll LHV infosüsteemi kaudu, kuid ise ja otse ilma maaklerita tehinguid teha.

Tamm kinnitas pressikonverentsil, et nende kolme konto kaudu tegid tehinguid Peegi ja Lepiku sõbrad-tuttavad läbi oma firmade. "Need kontod on seotud ühe ja sama inimesteringiga," ütles Tamm siis. Küsimusele, kas nende kontodega on seotud ka teised LHV töötajad, vastas ta pressikonverentsil: "Ei kommenteeri".

LHV ühe asutaja Rain Lõhmuse ainuke kommentaar oli eile, et juristid soovitavad vaikida.
Foto: Julia-Maria Linna

Üks konto, millele SEC vihjab, avati tänavu aprilli alguses, mis jääb täpselt sellesse aega, kui eestlased said kätte kasumi Hansapanga aktsiate müügist. Nimetatud konto avati tänavu aprillis ja sinna kanti kaks miljonit dollarit (26 mln krooni). Selle aasta septembri lõpu seisuga oli konto kasvanud 8,3 miljoni dollarini (108 mln kr). Kontole oli vahepeal juurde pandud 200 000 dollarit ja välja võetud 110 000 dollarit. Väljavõtmisel kanti raha üle Hansapanga kontodele. Eestis on umbes paarkümmend inimest, kellel on võimalik sellise riskitaseme juures nii suur hulk raha investeerida. Tamm viitas pressikonveretsil, et nende veel teadmata kontode omanikud kuuluvad LHV lähikonda.

LHV nn lähikondsete firmad võivad aga kuuluda kellele iganes kohalikust ärieliidist. SECi süüdistuskokkuvõttes seisab, et paljudel juhtudel olid tehingud teistel LHVga seotud kontodel väga sarnased Peegi kontol toimunud tehingutega. Võib väita, et LHVga seotud kontodel tehti tehinguid üksteisega kooskõlastatult, seejuures toimusid tehingud mõneminutilise või -sekundilise vahega.

PEEK TEENIS LIGI MILJON KROONI

▶ väljavõte veerandsada miljonit krooni kasumit toonud eBay tehingust, USD kurss tehingupäeval 12,96 krooni

Tehingud tehtud 20. juulil 2005 kella 15.26 ja 16.00 vahel

kaupleja	tehing	aktsiate/ lepingute arv	aktsia/ lepingu hind	tehingu hind kokku
Peek	aktsiate ost	32 000	35,01	1 120 320
LHV1	aktsiate ost	35 000	34,93	1 222 550
	ostuoptsiooni ost	1 500	173	259 500
LHV2	ostuoptsiooni ost	30	165	4 950
LHV3	aktsiate ost	176 000	35,02	6 163 520
	ostuoptsiooni ost	2 500	174	435 000
				9,21 mln USD
				119,3 mln kr
eBay avaldas 20. juulil kell 16.15 tugevad II kvartali majanudustulemused ning tõstis oma 2005. aasta prognoose. Tehingud suletud ajavahemikul 20. juuli kell 16.15 kuni 21. juuli kell 9.49.				
Peek	aktsiate müük	32 000	37,28	1 192 960
LHV1	aktsiate müük	35 000	38,06	1 332 100
	ostuoptsiooni müük	1 500	518	777 000
LHV2	ostuoptsiooni müük	30	500	15 000
LHV3	aktsiate müük	176 000	37,89	6 668 640
	ostuoptsiooni müük	2 500	582	1 455 000
				11,44 mln USD
				148,7 mln kr
				kasum 29,42 mln kr

LHV1, LHV2, LHV3 – kontod, mille omanikke ei ole LHV nõus avalikustama
LHV1 ja LHV3 püüdsid mängida tänu headele kvartalitulemustele kiiresti tõustnud eBay aktsia languse peale (läksid aktsias lühikeseks), kuid ebaõnnestult. Aktsia jätkas tõusu ja kahjumit saadi 466 450 USD (6,05 miljonit krooni).
Allikas: SEC, Äripäev

SOL Palvelut Oy on väärikas Soome päritolu pereettevõte, mille ajalugu ja traditsioonid on kujunenud enam kui 100 aasta vältel. 6500 töötajaga oleme üks Soome juhtivaid kinnisvara korrashoiu, puhastusala ja pesulaettevõtteid. SOL Eesti OÜ on vastava ala turuliider Eestis. Oleme hetkel kiire arengu faasis ning meie rahvusvaheliste tegevusüksuste hulka kuuluvad ettevõtted Eestis, Lätis, Venemaal ja Poolas. Meie edufaktorid on kõrge kvaliteet ja kliendi rahulolu, ettevõtlik vaim, nagu ka asjatundlik ja osalev personal. SOLi juhtimispõhimõtted rõhutavad loovust, vabadust, vastutust ja soovi oma töös õnnestuda.

SOL Eesti OÜ otsib oma meeskonda

RAHVUSVAHELIST KOOLITUSJUHTI

Ideaalsel kandidaadil on kõrgharidus koolitamise, personalijuhtimise või mõnel muul samaväärsel alal ning vastava töö kogemus.

Kandidaadil peaks olema hea praktiline inglise, vene ja soome keele oskus ning valmidus reisida.

Töö peamisteks, kuid mitte ammendavateks ülesanneteks on koolitamine ja koolituste korraldamine SOLi tütarettevõtetes, koolitusmaterjali loomine ning mitmed muud arendusprojektid.

IDA-EESTI PIIRKONNAJUHTI / MÜÜGIJUHTI

Soovitav on kõrgharidus ja praktiline kogemus keskastmejuhi või müügispetsialistina.

Vajalik on vene keele oskus suhtlustasandil, iseseisvus ja kohusetunne.

Peamisteks tööülesanneteks on kliendisuhete loomine ja arendamine, müügipakkumiste koostamine, läbirääkimiste pidamine, lepingute sõlmimine ja muud arendusprojektid.

KINNISVARA KORRASHOIU HALDURIT

Vajalikud on eelnevad kogemused ja teadmised kinnisvara korrashoiust, hoonete tehnosüsteemidest. Arvutioskus ja B-kat juhiluba, keelteoskus (eesti, vene, soome)

Tööülesanneteks on erinevate kinnisvaraobjektide haldamine ja halduse korraldamine, haldus- ja tehnohooldetööde müügipakkumiste koostamine, suhtlus potentsiaalsete klientidega ja nende kinnisvara korrashoiu alane nõustamine.

Omalt poolt pakume head töökeskkonda, võimalust ennast erialaselt täiendada, väärikat tasu tehtud töö eest.

Täiendava info saamiseks võtta ühendust telefonil 677 1551. CV ja kaaskiri koos palgasooviga saata hiljemalt 28. novembriks aadressil personal@sol.ee

SOL *www.sol.fi www.sol.ee*

Oliver Peegi vanemad ja sõbrad ei usu süüdistusi

“Poeg pole teinud midagi ebaseaduslikku, tal on lihtsalt hea pea,” on börsifirmade info varastamises ja selle abil ebaseaduslikus rikastumises süüdistatava Oliver Peegi isa kindel.

Krista Taim
krista.taim@aripaev.ee

Andekat LHV turustrateegi Oliver Peeki süüdistatakse börsifirmade kohta käiva siseinfo varastamises ning selle äärakasutamises aktsiatehingute tegemisel. USA väärtpaberijärelevalve komisjon (SEC) süüdistab, et saadud infoga õnnetus tal teenida ebaseaduslikku tulu 600 000 dollarit (7,8 miljonit krooni).

Oliveri vanemad on juhtunust šokeeritud ja poja süütuses kindlad. Eile lõuna ajal Tallinnas kesklinnas asuva renoveerimisel oleva ennesõjaaegse kortermaja hoovis juttu ajama soostunud Oliveri isa Andres on kindel, et poega tahetakse miskipärast patuoinana näidata.

“Ta elab seda väga üle ja tal on raske,” sõnas mees. Avalikkuse eest hoiab Oliver varju. Kus, seda isa öelda ei soovi, kuid kinnitab, et poeg pole kuhugi kadunud ja on vanematega ühenduses.

“Ühte ma teile ütlen, asjad ei ole nii, nagu neid on ajakirjanduses esitatud,” põrutab kesknealine, heledapäine Andres Peek. “Oliver rääkis, kuidas need asjad olid. Aga mina seda rääkima ei hakka, kui ta ise tahab, siis räägib. Jutud, et ta häkkis kuhugile sisse või kasutas midagi ebaseaduslikku, on vale. Kõik, mis ta tegi, on seaduslik,” lisab mees.

> **„ Ühte ma teile ütlen, asjad ei ole nii, nagu neid on ajakirjanduses esitatud.**
>
> **Andres Peek**, Oliver Peegi isa

Börsihuvi tekkis juba 12aastaselt

Süüdistuste peale, justkui oleks poeg teeninud miljoneid, rehmab ta käega ja pahvatab. “Tal pole mingeid rahasid ja kõik, mis oli, on nüüd kinni. Isegi oma korterit pole tal, rääkimata majast, autost, tal pole isegi autojuhiluba. Mis miljonid?! Ainus, mis tal on, on hea pea ja see on tal kogu aeg olnud. Juba 12aastaselt hakkas ta börsiasjade vastu huvi tundma ja siis kooliajal aktsiatega tegelema. See on olnud juba aastaid tema hobi ja tal on nutti olnud – kui oli börsikrahh, siis tema ei kaotanud,” toob Andres Peek näite poja taiplikkusest ja loeb jutu lõppenuks. Rohkemat soovitab ta poja käest küsida ning annab e-posti aadressi. “Ta loeb kirju, aga ma ei tea, kas ta vastab, eks ta ise otsustab,” sõnab ta lõpuks.

Oliver Peegi head majanduslikku taipu ja vaistu kiidavad ka tema klassikaaslased reaalkooli päevilt. Kuigi klass polnud erikallakuga, lõi poistes välja ärihuvi ja nii moodustus väike grupike, kes käis valikainena ärikoolitust võtmas. Lisaks majandushuvile jõudis Oliver ka poksiringi ja oli klassikaaslaste seas hinnatud. “Tüdrukute lemmik ta just polnud, aga selline keskmine,” meenutas üks klassikaaslastest. Majandust puudutavates küsimustes oli aga Oliver teistest pea jagu üle ja ilmutas erilist pühendumist.

“Nii palju kui mina teda mäletan, oli ta alati kiire ja lahtise mõtlemisega. Ta oli alati endas kindel ja edasipürgiv. See oli nagu loomulik, et ta hakkab majandusega tegelema,” meenutab kooliaega sõjaväelase karjääri kasuks otsustanud Rene Veski, kes omal ajal koos Oliveri ja veel paari klassivennaga majandust õppis. Veski sõnul üllatas teda teade, et klassivenda kahtlustatakse suures petuskeemis. “See ei üllatanud, et ta selliseid skeeme võiks leiutada. Ta on väga lahtise mõtlemisega, aga et selline lugu on juhtunud, oli küll ootamatu,” tunnistas Veski.

Oliver Peek hoiab avalikkuse eest varju ja eile Äripäeva küsimustele vastama ei soostunud. Pilt pärineb Lõhmus, Haavel & Viisemanni koduleheküljelt. Foto: Raul Mee

Priiskavat eluviisi pole olnud

Oliveri sõber ja klassivend, praegu juristina töötav noormees peab kogu loo juures häirivaks, et juhtunut valgustatakse kui lõplikku tõde. “Kuni asi pole lõpuni lahendatud, võiks pidurid peale tõmmata. Oliver on küll tugeva iseloomuga, kuid kindlasti elab ta sisemiselt seda läbi. Usun, et ta suudab seda pinget taluda, kuigi see ületab taluvuse piirid,” sõnas anonüümseks jäädа soovinud klassivend. Ta ei usu, et Oliver Peek oleks pettusega tegelenud. “Mingit priiskavat eluviisi, suuremat rahakulutamist või teiste inimeste rahapakiga surnuksloömist tema puhul absoluutselt pole olnud,” lisab ta.

Üks Oliver Peegi sõpru, Ragnar Viilu, on Venemaal ega saanud seepärast rääkida sõbrast, kellega koos mindi EBSi rahvusvahelist ärijuhtimist õppima. “Kõneminut Venemaale on kallis,” põhjendas ta.

Oliver Peek ütles eile, et otsustab Äripäeva küsimustele vastamise pärast küsimuste nägemist. Äripäev edastas eile mitu konkreetset küsimust, mis puudutasid SECi esitatud süüdistusi ja LHV teiste töötajate võimalikku osalemist tehingutes. Pärast küsimustega tutvumist teatas Oliver Peek, et ei ole nõus neile vastama, sest on Äripäeva peale solvunud.

Nordea

Nordea Pank Eesti otsib
arenevasse ja kasvavasse kollektiivi

KLIENDI-
HALDUREID
tööstus- ja kinnisvara sektoris

TÖÖÜLESANDED
Klientide finantsalane nõustamine ja pangandustoodete pakkumine

NÕUDMISED KANDIDAADILE
- finantsmajandusliku analüüsi oskus professionaalsel tasemel
- läbirääkimiste ja kuulamisoskus
- väga hea eesti ja inglise keele oskus kõnes ning kirjas
- iseseisvus ja otsustamisjulgus
- arenemisvõime
- majanduslik kõrgharidus
- finantsalane töökogemus

OMALT POOLT PAKUME
- kaasaegset ja arenevat meeskonda
- töökogemust rahvusvahelises kontsernis
- head töökeskkonda
- väärilist töötasu + boonuspaketti

Täistööajaga töö Tallinnas, tööle asumine esimesel võimalusel

Saada oma CV kuni 14.11.2005
Hobujaama 4, 15068 Tallinn

Aare Tammemäe,
Korporatiivpanganduse juht
aare.tammemae@nordea.com
tallinn@nordea.com
cv-online

Nordea on Põhja- ja Baltimaade juhtiv finantsteenuste osutaja. Kontserni kolm põhilist ärivaldkonda on jaepangandus, suurfirmade ja – organisatsioonide teenindus ning varahaldus ja elukindlustus. Nordeal on ligi 11 miljonit klienti ja 1150 kontorit. Nordea tegutseb 24 riigis. Nordea on noteeritud Stockholmi, Helsingi ja Kopenhaageni börsil.

roheline kaubamaja

5. novembril
Aiast tuppa –
laupäev toalilledega

Toalilledega ruumi kujundamise põhimõtted
Ümbrispotid lilledele
Toalilled istutuskastides
Toalillede kasutusvõimalused ja hooldus
Lilleapteek ja lilletohter
Kaktused toas

Esinevad botaanik **Urmas Laansoo** ja meisteraednik **Arnold Hannust**

kaubad -20%

avatud
aastaringselt

Õis- ja lehtdekoratiivsed toataimed, kaktused, aksessuaarid, ümbrispotid, väetised, mullad, tarvikud, taimede rent, lilleapteek. Tulemas jõulutaimed, -dekoratsioonid ja -kuused.

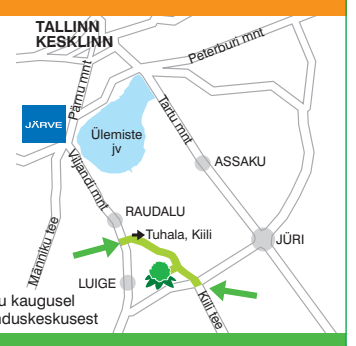

10 min autosõidu kaugusel
JÄRVE kaubanduskeskusest

Hansaplant
DEKORATIIVTAIMED

www.hansaplant.ee telefon: 672 5117

E–R 10–19 **L** 10–17 **P** 10–15

Kalevi tehingud uurib kaitsepolitsei

■ Kaitsepolitseiamet teatas ASile Kalev, et uurib nendega seotud kriminaalasja, teatas Kalev börsile.

"25.10.2005 ajakirjanduses avaldatud informatsiooni kaudu sai AS Kalev teada, et riigiprokuratuur alustas kriminaalmenetlust selgitamaks, kas ASi Kalev ja tema tütarfirma ASi Kalev Real Estate Company kinnisvaratehingutega on tekitatud kahju ASi Kalev väikeaktsionäridele," seisab Kalevi saadetud pressiteates.

Kalev küsis riigiprokuratuurist ja kaitsepolitseiametist selgitusi, kas ajakirjanduses avaldatud informatsioon kriminaalmenetluse algatamise kohta vastab tõele.

"Kaitsepolitseiametist eile ja riigiprokuratuurist 31. oktoobril ASi Kalev jõudnud vastuse kohaselt alustas riigiprokurör Eesti Investorite Liidu ja ASi Kalev väikeaktsionäride poolt esitatud kuriteokaebuse alusel 24.10.2005 kriminaalmenetlust KarS § 289 tunnustel, mille kohaselt ASi Kalev Real Estate Company ja ASi Kalev juhtivad isikud müüsid väidetavalt ametiseisundit kuritarvitades kinnistuid alla turuhinna, tekitades aktsionäridele olulist varalist kahju," edastas Kalev pressiteates.

Kriminaalasi on antud kaitsepolitseiameti menetlusse.

Kalev on jätkuvalt seisukohal, et on käitunud seaduslikult ning tehingud tehti tingimustel, mis ei kahjusta ASi Kalev ega tema väikeaktsionäride huve. **Äripäev**

sõnumid

Eesti Raudtee sai 133 miljoni kroonise kahjumi

■ Krediidiinfo andmetel sai Eesti Raudtee mullu 133 miljoni kroonise kahjumi, firma pressiesindaja sõnul võib see number pärast varade ümberhindamist muutuda.

"Kahjuminumber on peaasjalikult raamatupidamislik, sest seoses varade ümberhindlusega kasvas ettevõtte aastane kulum umbes 386 miljoni krooni võrra, mis omakorda tingib oluliselt madalama tegevustulemi," sõnas Eesti Raudtee pressiesindaja Priit Koff.

Aasta varem oli kasum 346 miljonit krooni. **Äripäev**

Soomes suur tööjõupuudus

■ Soome Tööandjate keskliidu (EK) juhi Leif Fagernäsi sõnul on Soome suurimas tööjõupuuduses 1980ndate aastate lõpust.

Olukord on eriti tõsine, kuna tööjõu nappus on tekkinud ajal, mil Soome majandus ei ole sugugi konjunktuuri haripunktis, vahendab liidu võrguleht. Tööjõu nappusest on saanud peamine toodangu kasvu pidur.

"Uute ELi riikide tööjõule seatud piirangud on osutunud valeks otsuseks ja see tuleks kiiresti lõpetada," ütles Fagernäs. **Äripäev**

Ryanair tahab lennu ajal hasartmänge pakkuda

■ Ryanair plaanib oma lennukitesse lisada tehnika, mis võimaldab lennu ajal hasartmänge mängida, kirjutas BBC News.

Ryanairi ühe juhi Michael O'Leary kinnitusel võib firma hakata pakkuma oma klientidele võimalust lennu ajal mängida hasartmänge. Juhi sõnul võib selline uudne teenus kaotada vajaduse lennupileti raha küsida. "Me teatame tõenäoliselt kahe kuni kolme kuu jooksul, milline hasartmängufirma meile partneriks saab," kinnitas ta. **Äripäev**

KAARLI HAMBAPOLIKLIINIK
www.khp.ee

Hammaste ravi, proteesimine, implantatsioon, ortodontia, näo- ja lõuakirurgi vastuvõtt, hügienisti vastuvõtt, hammaste valgendamine Zoom-valgendussüsteemiga, hambakaunistused, hambakaitsed sportlastele.

Info ja registreerimine:
Toompuiestee 4, Tallinn
Tel 611 9119
info@khp.ee
E - R 8 - 20 / L 10 - 15

Estonian Airi lennukipark koosneb viiest lennukist Boeing 737-500.
Foto: Andras Kralla

RIIGILE KUULUB KOLMANDIK ESTONIAN AIRIST
osakaal protsentides

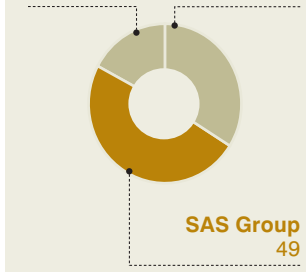

Allikas: Äripäev

Valitsus otsustas Estonian Airi praegu mitte müüa pakkuda

Valitsus toetas majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi seisukohta, et riigi osalust rahvuslikus lennufirmas pole praegu mõtet müüa.

Sirje Niitra
sirje.niitra@aripaev.ee

Valitsuskabinet arutas eile riigi osaluse müüki ja otsustas praegu osalust Estonian Airis mitte müüa. Samas ei välistanud valitsus müüki, kui turusituatsioon muutub või kui tehakse selleks konkreetne pakkumine.

Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi nõuniku Oleg Harlamovi sõnul on ministeerium seisukohal, et õige on 34% suurust osalust Estonian Airis praegu riigi käes hoida. Esiteks on Eesti lennufirma olnud suhteliselt edukas ja kasumit teeninud, samas kui ümbritsevate riikide vedajad on kahjumis, selgitas ta. Teiseks on riigile väga oluline, et lennufirmas on loodud ligi 60 uut töökohta, ja kolmandaks usub ministeerium Estonian Airi praegust äriplaani. Muu hulgas näeb see ette lennupargi mitmekesistamist ja senisest suurema panuse tegemist tšarterlendudele. Selleks on kavas soetada nii väiksemaid kui ka suuremaid lennukeid. Praegu liisib Estonian Air viit ühte tüüpi lennukit, mis mõne liinilennu jaoks on liiga suured, aga tšarterlendudeks turismifirmade tellimusel liiga väikesed.

Harlamovi sõnul on Estonian Airi ja seega ka riigiosaluse väärtus selles tõusuteel, mistõttu 3–5 aasta pärast võib saada palju kõrgemat hinda kui praegu.

Estonian Airi suurosaniku SASi juhid on öelnud, et kui Eesti riik oma osaluse müüki paneb, on Skandinaavia lennufirma asjast huvitatud, kuid omapoolset ettepanekut ostuks pole nad seni teinud.

Euroala intressid jäid eile muutmata

Sirje Rank
sirje.rank@aripaev.ee

Euroopa Keskpank on valmis inflatsiooni tõrjumiseks laenuraha hinda tõstma, kinnitas eile panga juht, kui pank oli otsustanud laenuintressid siiski 2% tasemel muutmata jätta.

Euroopa Keskpank on valmis intresse tõstma "mistahes hetkel", ütles panga juht Jean-Claude Trichet eile intressiotsusele järgnenud pressikonverentsil.

Eurostati viimastel andmeil oli eurotsooni inflatsioon oktoobris 2,5 protsenti, ületades panga poolt soovitavaks hinnatud 2% lae. Kütuse ja toidukaupade hindu arvestamata on aga inflatsioon veel mõõduka 1,5% tasemel ning palganõudmised on panga juhi sõnul jäänud "mõistlikuks". Küll aga hoiatas Trichet, et kütuse hind jääb kõrgeks, mistõttu sellel on ka muudele hindadele pikemaajaline mõju.

Eile otsustas pank jätta laenuintressid tasemele, kus need on püsinud 2003. aasta juunist saadik. "Otsustasime, et meie rahapoliitika on nafta kõrgest hinnast tingitud hinnasurvet arvesse võttes jätkuvalt kohane," ütles Trichet. "Samal ajal peame hinnasurve osas jääma valvsaks. Eriti valvsaks tuleb jääda ka rohke likviidsuse ning rahapakkumise ja laenutegevuse jõudsa kasvu suhtes eurotsoonis," ütles Trichet.

Euroopa Keskpanga juht eilsel pressikonverentsil.
Foto: Bloomberg

See retoorika oli rahaturgude jaoks oodatust mõõdukam, jahutades intressitõusu spekulatsioone. Kolm päeva dollari suhtes tugevnenud euro nõrgenes eile eelnenud päeva 1,2 dollari tasemelt 1,19 dollarile eurost. Euro tõusis pea kahe aasta kõrgeimale tasemele 6. oktoobril, kui Euroopa Keskpanga juht kasutas esimest korda fraasi, et pank on valmis intresse tõstma "mistahes hetkel".

USA keskpank tõstis sel nädalal USA baasintressi 25 baaspunkti võrra, 4 protsendile. Läinud aasta juulist oli see 12. intressitõus ning pank andis märku, et sama tõusutrend jätkub. Viimati tõstis Euroopa Keskpank eurotsooni intresse 2000. aasta oktoobris. 2% tasemel on euroala baasintress püsinud 2003. aasta juunist.

sõnumid

EK manitseb euroga kiirustama

■ ELi uute liikmesriikide valitsused peavad kiirendama ettevalmistusi eurole üleminekuks ning hajutama elanike kasvavat umbusku ühisraha vastu.

Vaid 38% uute liikmesriikide elanikest usub, et eurole üleminekul on positiivsed tagajärjed. Seda on 6% vähem kui läinud aastal, märgib Euroopa Komisjon oma värskes raportis. Negatiivseid tagajärgi kartvate hulk on kasvanud 5 protsenti, 46 protsendile, näitas septembris läbi viidud EOSi gallup. Küsitleti 10 000 inimest. 51% ei tunne end hästi informeeritud olevat.

Süveneva pessimismi taga on nii euroala kiratsev majanduskasv, Euroopa põhiseadusliku leppe tagasilükkamine Prantsusmaa ja Hollandi rahvahääletustel kui Suurbritannia, Prantsusmaa ja Ida-Euroopa riikide erimeelsused ELi toetuste jagamise üle.

Eesti, Leedu ja Sloveenia loodavad eurotsooniga liituda aastal 2007 ning Läti, Küpros ja Malta aastal 2008. Raport ei käsitle euro käibelevõtu majanduslike kriteeriumide täitmist, kirjutas Bloomberg. **Äripäev**

Pärnu kesklinn hakkab järgmisel aastal jõe poole laienema

■ Pärnu kesklinna elu koondub kontserdimaja ja Port Artur 2 vahele, kus järgmisel aastal hakkab kerkima sadu miljoneid kroone maksev äri- ja kultuurikvartal, kirjutas Pärnu Postimees.

Pärast viie- ja kaheksakorruseliste majade püstitamist kujuneb sellest uue kesklinna peatänav, mille ääres on koha sisse võtnud Hansapanga Pärnu kontor ja mille peal kõrguvad ühest majast teise viivad galeriid.

Sada miljonit krooni maksev Aida 5 äri- ja eluhoone valmib järgmise aasta juuliks-augustiks.

Tuleva aasta sügisel on kavas ehitama hakata Aida 8, Lai 5 ja Aida 11 maja ning võib-olla ka muuseumi ja Port Artur 2 laiendust. **Äripäev**

Tuuleenergiatüli jõudmas ELi

Tüli Eesti tuuleenergeetikute ja Eesti Energia huve kaitsva majandusministeeriumi vahel ähvardab jõuda Euroopa Komisjoni.

Äripäev **Erki Freiberg**
erki.freiberg@aripaev.ee

Advokaadibüroo Tark & Co õigusanalüüsi ja Eesti Tuuleenergia Assotsiatsiooni (ETEA) hinnangul on kavandatavad elektrituruseaduse muudatused vastuolus varasemate lepingutega, Euroopa Liidu direktiividega ning on tuuleenergeetikuid diskrimineerivad. Tuuleenergeetikud pole rahul tuuleenergiale turumahu piirangu kehtestamise, tuuleenergia hinna aastateks külmutamise ja materiaalse vastutuse punktiga, mida rakendataks seoses vale toodanguprognoosiga.

Tark & Co eelmisel nädalal sooritatud õigusanalüüs oli esimene samm ETEA pöördumise ettevalmistamises Euroopa Komisjonile.

ETEA juhatuse liige Jaan Tepp ütles, et kaebekirjad Euroopa Komisjonile ja Eesti Vabariigi õiguskantslerile saadetakse teele hetkel, mil majandusministeerium saadab Riigikogu majanduskomisjonile kooskõlastamiseks ministeeriumi poolt ette valmistatud uue elektrituruseaduse muutmise seaduse eelnõu.

Tepp ütles, et Eesti Energia huve kaitsev majandusministeerium püüab lihtsalt tuuleenergeetikutest üle sõita. "Loodetakse Riigikogu liikmete teadmatusele ja üritatakse see asi üldise vahuga ära rääkida. Küll tuuakse mängu sotsiaalse vastutuse, inimeste vähese keskkonnateadlikkuse teemad ja mida kõike veel. Tegelikult hämatakse see teema ära nende poolt, kes ise väga hästi teavad, mida nad teevad," sõnas Tepp.

Eelmisel nädalal saatis ETEA koos Tark & Co õigusanalüüsiga majandusminister Edgar Savisaarele kolm ettepanekut elektrituruseaduse muutmise seaduse eelnõu muutmiseks. Kirjas nõuavad tuuleenergeetikud tuuleenergia turumahu piiramise ja bilansikohustust nõudvate punktide tühistamist. Samuti soovitakse tuuleenergia kokkuostuhinna säilimist varem kokku lepitud tasemel.

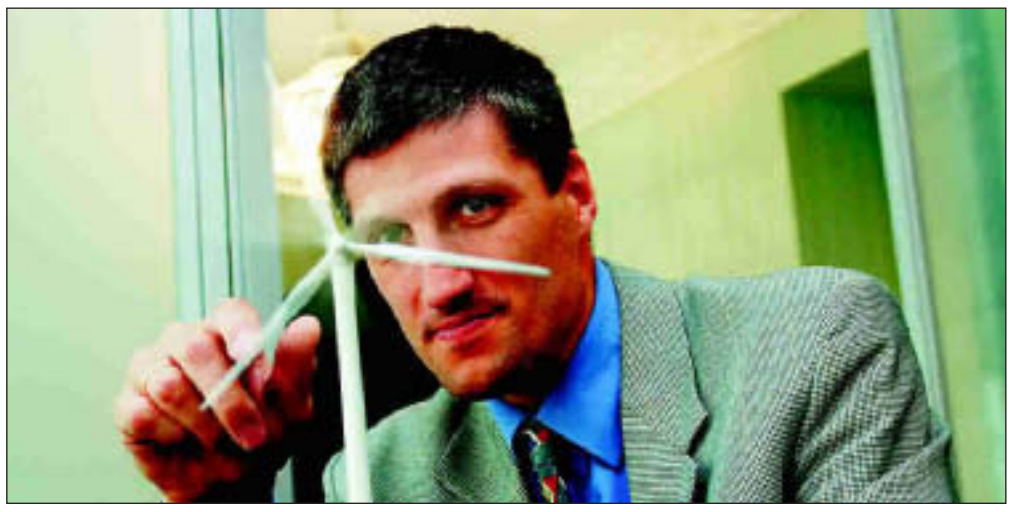

Eesti Energia huve kaitsev majandusministeerium diskrimineerib tuuleenergiatootjaid, kinnitas ETEA juhatuse liige Jaan Tepp. Foto: Julia-Maria Linna

„ Taastuvelektri arengu võtmeküsimuseks on inimeste keskkonnateadlikkus, mis aktsepteerib kõrgemaid toodete hindasid.

Edgar Savisaar, majandus- ja kommunikatsiooniminister

Savisaar ja Tepp eriarvamusel tuuleenergia osas

Intervjuu minister Edgar Savisaare ja ETEA juhatuse liikme Jaan Tepiga

Edgar Savisaare sõnul tähendaks tuuleenergia mahu kasv olulist elektri hinna tõusu, Jaan Tepp leiab, et hinnatõusu praktiliselt poleks.

Äripäev **Erki Freiberg**
erki.freiberg@aripaev.ee

Millised on teie seisukohad ETEA tehtud ettepanekute suhtes?

Edgar Savisaar: Taastuvenergiat puudutavad muudatusettepanekud elektrituruseadusesse on olnud turuosalistega kõneks aasta algusest alates ning konsultatsioonide käigus on ministeerium juba ka oma algsesse eelnõusse muudatusi teinud. Eelnõus fikseeritud tuuleenergia toetuse maht tagab Riigikogu poolt energiamajanduse pikaajalises arengukavas fikseeritud taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri osakaalu eesmärgi täitmise. Selle mahu oluline ületamine, mida soovivad tuulikute projektide arendajad, tähendaks elektritarbijatele olulist elektri hinna tõusu.

Jaan Tepp: Tuuleenergiaettevõtjate seisukohti, kes kes osalesid eelpool mainitud konsultatsiooniringis, pole majandusministeerium arvesse võtnud. Tähtsad punktid, nagu tuulenergia turumahu piiramine varasemas versioonis esitatud tasemel, tuuleenergia kokkuostuhind jms, jäid paika.

Elektri hinna tõusu teema 5,1% turumahu juures pole üldse relatiivne asjaolu, kuna energiaturu inspektsioon on välja arvutanud, et 5,1% turumahu saavutamisel tõuseb lõpptarbijale hind vaid 2 senti kWh kohta.

Kuidas te suhtute tuuleenergia arendamisse Eestis, milline on teie visioon?

Edgar Savisaar: Praegu puudub Eestis ühtne nägemus tuulikute mõjust keskkonnale. Taastuvelektri, eriti tuuleelektri arengu võtmeküsimuseks on inimeste keskkonnateadlikkus, mis aktsepteerib ka sellega seotud kõrgemaid toodete hindasid.

Jaan Tepp: Tuuleenergia teemat on arutatud enam kui neli aastat. Ministeerium tellis ise 2003. aastal Saar Pollilt uuringu, mille alusel taastuvenergia pooldajaid oli enam kui 60%.

Demagoogitseda elanike keskkonnateadlikkuse teemadel valupunktist kõrvalehiilimiseks on vastutustundetu.

KSA Silmakeskus aitab lugemisprillidest vabaneda!

Varem või hiljem juhtub see kõigiga: järsku muutub raamatu või restoranimenüü lugemine võimatuks ilma seda käte pikkuselt eemale sirutamast. Varem olid ainukeseks lahenduseks prillid, kuid tänapäevatehnika võimaldab silmanägemise korda teha valutult ja turvaliselt. **Konduktiivne keratoplastika (CK)** on lihtne protseduur, mis aitab taastada lähinägemist. Sellel pole kõrvaltoimeid ning igapäevaste toimetuste juurde võib pöörduda juba järgmisel päeval.

Kuidas protseduur toimib.
Silm tuimestatakse, seega on protseduur täiesti valutu. Laseri asemel kasutatakse raadiolainete soojuskiirgust, mis põhjustab sarvkesta kokkutõmbumise. Nii tõuseb sarvkesta keskosa kõrgemale ja püüab rohkem valgust parandades tunduvalt silmanägemist.

Õnnestumisprotsent.
Meditsiinilised testid näitavad, et 98% CK protseduuri läbinud suutsid lugeda ajalehte ilma prillideta ja 87% suutis lugeda isegi väga väikest teksti nagu telefonikataloogis.

Kellele CK protseduur kõige paremini sobib.
40-70 aastastele, kellel on olnud hea nägemine terve elu, kuid kellele nüüd ajalehe lugemine või monitori jälgimine tekitab raskusi. Kõik patsiendid läbivad eelnevalt põhjalikud uuringud. Nii kindlustatakse protseduuri õnnestumine. Umbes igal kolmandal patsiendil pole võimalik silmi parandada, sest need pole piisavalt terved või on sarvkest liiga õhuke. Protseduuri mõju kestab 3-5 aastat, mille järel tuleks seda korrata.

Protseduuri hind kuni 30. novembrini 10 000.-
Silmatestide tegemiseks palume registreeruda telefonil 644 5061

KSA Silmakeskus,
Raua 36/Vilmsi 5, Tallinn
Tel. +372 644 5060
+372 644 5061
ksa@ksa.ee
www.ksa.ee

ksa

TASUTA HOOLDUS 100 000 KM!

EUROOPA ENIMMÜÜDUD PICK-UP MITSUBISHI L200 OSTJALE NÜÜD SILBERAUTOST TASUTA HOOLDUS KUNI 100 000 KM LÄBIMISENI.

KIIRUSTA, SEST AUTOSID ON PIIRATUD KOGUSES!

* TÄPSEM KAMPAANIAINFO KÕIKIDES VOLITATUD MITSUBISHI ESINDUSTES.

MITSUBISHI TÄISGARANTII KEHTIB 3 AASTAT VÕI LÄBISÕIDUNI 100 000 KM. AMETLIKEST ESINDUSTEST OSTETUD UUTELE MITSUBISHIDELE KEHTIB ÖÖPÄEVARINGNE AUTOABI ÜLE EUROOPA.

SILBERAUTO www.mitsubishi-motors.ee MITSUBISHI MOTORS

Mitsubishi Motors peaesindus Eestis – AS Silberauto

Silberauto Mustamäe
Mustamäe tee 46
tel 626 6625

Silberauto Ülemiste
Peterburi tee 50a
tel 605 6930

Silberauto Tartu
Ringtee 61
tel 730 0795

Silberauto Pärnu
Riia mnt. 231a
tel 445 1994

Kontakt Viljandis:
Pargi Autokeskus
Pargi 5b
tel 435 4902

Copterline'i terminal Helsingis. Foto: Andras Kralla

Copterline kaalub Helsingi–Tallinna liinil lendamise lõpetamist

■ Copterline kaalub tõsiselt helikopteriliini sulgemist Tallinna ja Helsingi vahel, kirjutas eilne Kauppalehti.

Augustikuisest kopteriõnnetusest saadik on Tallinna liin toonud firmale nädalas keskmiselt 70 000–100 000 eurot kahjumit. Firma kahjum pärast õnnetust on üle miljoni euro.

"Tallinna liini tulevik näib ebakindel. Et helikopterilennud oleksid tasuvad, peaks keskmine hind olema kõrge ja täitumus hea. Praegu on täitumus umbes 30 protsenti, aga peaks olema 70 protsenti," ütles lehele Copterline'i juhatuse esimees Kari Österlund. Copterline'i varad ei pea kaua kahjumitele vastu ning puhtalt numbreid vaadates tulnuks liin juba sulgeda.

Firma arvutab praegu, kui palju läheks maksma liini sulgemine, jätkamine nii nagu praegu või selle ajutine sulgemine.

Österlundi sõnul oleks helikopteriliini siiski vaja eelkõige Soome ja Eesti vahelisi ärisidemeid silmas pidades. **Äripäev**

Venemaa naftafond üle triljoni rubla piiri

■ Venemaa stabilisatsioonifond, kuhu riik suunab osa nafta ekspordist tänu nafta kõrgele hinnale saadud tulust, oli 1. novembri seisuga 1,1 triljonit rubla, teatas Venemaa rahandusministeerium.

Dollarites on summa 38,3 miljardit ning läinud kuul lisandus fondi 4,7 miljardit dollarit, vahendas Bloomberg. Aasta lõpuks prognoositakse fondi kasvu 52 miljardile dollarile. **Äripäev**

KALEV

Eesti vanim ja suurim kondiitritööstusettevõte **AS Kalev** soovib konkursi korras leida oma meeskonda

ANALÜÜTIKU

kelle põhiülesandeks on ettevõtte ja tütarettevõtete eelarvete ja finantsaruannete koostamine.

Kandidaadilt eeldame:

- finantsalast kõrgharidust
- varasemat töökogemust analüütikuna vähemalt 1 aasta
- vene ja inglise keele oskust vähemalt algtasemel
- korrektsust ja täpsust
- kasuks tuleb programmi Scala tundmine

IT ARENDUSJUHTI

kelle põhiülesandeks on IT arendusprojektide juhtimine.

Kandidaadilt eeldame:

- infotehnoloogiaalast kõrgharidust
- projektijuhtimise kogemust
- vene ja inglise keele oskust vähemalt kesktasemel
- iseseisvust ja algatusvõimelisust

Pakume:

- huvitavat ja mitmekülgset tööd tugevas meeskonnas
- eneseteostusvõimalust
- kaasaegset töökeskkonda
- töö tulemustele vastavat tasu

Konkursist osavõtuks palume saata CV ja sooviavalduse hiljemalt **18.novembriks k.a.** aadressil AS Kalev personaliteenindus, Põrguvälja tee 6, Lehmja küla, Rae vald, Harjumaa 75301, faksil 6077 725 või e-posti aadressil liina@kalev.ee
Lisainfo telefonil 6077783.

Viisnurk lõpetab viimase mööblitootjana koostöö IKEAga

Seni Eesti mööblitootjatest viimasena maailma suurimale mööbli- ja sisustuskontsernile IKEA allhanget teinud AS Viisnurk on lõpetamas pikaajalist koostööd, sest tahab vabaneda odavast allhankest.

Viisnurga mööblitööstus soovib vabaneda odavast allhankest ja valmistada toodangut rohkem oma kaubamärgi all. Foto: Raul Mee

Väinu Rozental
vainu.rozental@aripaev.ee

Viisnurga juhatuse liikme Andrus Aljase kinnitusel ei tee nad IKEA-le uut mööblit juba mitu kuud, vaid tõmbavad lepingujärgseid otsi kokku ja on lähiajal saatmas kliendile viimase koorma. "Viisnurga mööblidivisjoni strateegia on mitte teha odavat allhanget," põhjendas Aljas. "Leping IKEAga andis meile küll tööd, aga ei toonud kasumit."

Rootsi kontserni IKEA hinnasurve tõttu loobusid paar aastat tagasi IKEA-le allhanke tegemisest AS Wermo ja AS TVMK. Nõukogude ajal vorpis IKEA-le odavat allhanget teha enamik Eesti suurematest mööblitootjatest.

Aljase sõnul ei ole nad lepingut lõpetades ust IKEA nina ees siiski lõplikult kinni löönud. "Me ei välista tulevikus koostöö taastamist, kui leiame hea kattega toote," lausus Aljas. "IKEA oli tegelikult ju hea partner, kes kindlustas stabiilse tellimuse ja hea käibe."

Viimase tootena tarnis Viisnurk IKEA-le männipuidust kummuteid. Aljas lisas, et Viisnurk üritab üha rohkem müüa mööblit oma kaubamärgi Skano all ning leida uusi turge. Näiteks aasta tagasi hakkas Viisnurk Saksamaa jaekauplustele müüma männipuidust elukondlikku mööblit.

TVMK arendusjuhi Heino Põrgi sõnul oli IKEA neile partneriks väikeste vaheaegadega mitu korda. "Viimane koostöö lõppes paar aastat tagasi, sest IKEA antud madalad hinnad ei sobinud meile," täpsustas Põrk. TVMK valmistas IKEA tarbeks taburette, toole ja liimitud ning painutatud tugitoolide karkasse. Täna tegeleb TVMK vaid vineeri tootmisega, mööbli tootmise lõpetas firma eelmise aasta suvel.

"Leping IKEAga andis meile küll tööd, aga ei toonud kasumit.

Andrus Aljas,
Viisnurga juhatuse liige

Kuu aega tagasi kirjutas Soome majandusleht Taloussanomat, et kui paremate aegadel tegi IKEA-le allhanget nelikümmend Soome mööblifirmat, siis täna suudab IKEA soovitud hinnaga toota veel vaid kümmekond ettevõtet. IKEA mööblitootmine ja allhanked on kolinud peamiselt väiksemate kuludega Aasia riikidesse.

Kuigi valmismööblit Eestis enam IKEA tarbeks ei toodeta, jätkavad mitmed firmad IKEAga edukat koostööd. Näiteks avas teki-padjatootja AS Wendre tänavu sügisel Pärnus uue tehase, et täita oma suurkliendi IKEA tellimusi. Viljandi küünlatootja AS Hansa Candle paigaldas aasta tagasi koostöös IKEAga kolm automaatliini, mis varustavad üle maailma kauplusteketti omavat IKEAt õue- ning teeküünaldega.

Wermo vahetas IKEA Nexti vastu

■ Pärast koostöö lõppemist IKEAga leidis AS Wermo uue tuntud tellija – Briti riide- ja mööbliketi Next.

Finantsjuht Tarmu Ossipi sõnul algas neil Nextiga koostöö poolteist aastat tagasi. "Next tellib meilt allhanke korras männipuidust elukondlikku mööblit," rääkis Ossip.

Nextist on Wermole kujunemas üks suuremaid kliente. Eelmisel aastal moodustas eksport Inglismaale ehk peamiselt Nextile müüdud toodang müügimahust 12,7 protsenti.

Ossipi teada ükski teine Eesti mööblifirma Nextile allhanget ei tee. "Leedus on paar mööbliettevõtet, mis teevad koostööd Nextiga," lisas Ossip. **Väinu Rozental**

Rakvere LK alustas eksporti Angolasse

■ Eile läks Rakvere Lihakombinaadist (Rakvere LK) teele esimene koorem külmutatud sea tagajalgu Angola pealinna Luandassemi, teatas ettevõte.

Lasti suurus on 2500 kasti ehk 25 tonni tagajalgu. Sel aastal läheb Angoolasse veel teine sama suur kogus.

"Eksport Angolasse on põnev oma eksootilisuse tõttu – lähiturgudel oleme ennast hästi sisse töötanud," rääkis Rakvere Lihakombinaadi juhatuse esimees Olle Horm. "Väljaspool Euroopa Liitu tahame müüa eelkõige lihade kõrvalprodukte, mille eest lähiturgudel kasumlikku hinda ei saa."

"Uued turud on üks võimalus suurendada lihatootmise kasumlikkust," selgitas Horm. "Angolas on lihade kõrvalproduktide turustamiseks vajalik maksejõuline klient olemas ja suure tõenäosusega hakkab eksport selles suunas toimuma stabiilselt."

"Väljaspool Euroopa Liitu tahame müüa eelkõige lihade kõrvalprodukte, mille eest lähiturgudel kasumlikku hinda ei saa.

Olle Horm,
Rakvere Lihakombinaadi juhatuse esimees

Lihakombinaat ekspordib Lätti, Leetu, Rootsi, Ukrainasse, Taani, Kreekasse, Poola, Austriasse ja Moldovasse. **Äripäev**

VP Market vahetas tegevjuhti

■ Balti riikide suurima jaemüügiketi VP Marketi tegevust Eestis asus novembrist juhtima Arunas Zimnickas.

Eendine juht Egidijus Aleinikovas hakkab juhtima VP Gruppi kuuluva UAB Eurofarmaatsia Apteegid müügitegevust.

VP Marketi kontserni juhatuse esimehe Gintaras Marcinkeviciuse sõnul saab järgmisel aastal ettevõtte olulisimaks ülesandeks Eestis Maxima supermarketite avamine ja just siin tõuseb Arunas Zimnickase kogemustest kasu.

"Arunas töötas kolm aastat Lätis Maximate rajamisel ja see läks tal väga edukalt," ütles Marcinkevicius. **Äripäev**

Ülemiste keskusel 100miljonine käive

Guido Pärnits

■ Oktoober oli esimene kuu, mil Ülemiste keskuse kaupluste kogukäive ületas 100 miljonit krooni, teatas ettevõte.

Kui augusti ja septembri käive oli eelmise aasta samade perioodidega võrreldes üle 40% suurem, siis oktoobris oli kasv üle 50%.

"Keskus on nüüd oma tõelist hoogu sisse saamas. Kõige positiivsem on see, et kiire käibe ja külastajate arvu tõusu juures oleme suutnud hoida kõrgel ka keskmist ostu suurust – see on stabiilselt 220–230 krooni," kiitis keskuse juht Guido Pärnits. **Äripäev**

sõnumid

Töötlemata puidu hind jõuab Soomele järele

■ Soome metsauuringute instituudi Metla andmeil on töötlemata puidu hind Eestis ja Leedus kiiresti tõusnud, Soomes on hinnad 10 aastat enam-vähem paigal püsinud.

Samas tempos tõusu jätkates jõuavad hinnad Balti riikides Soomele varsti järele. Tagant kannustab ka nende riikide kiire inflatsioon, kirjutas Kauppalehti.

Metla konjunktuuriülevaadet esitlenud Riitta Hänninen prognoosib tuleval aastal Soome saematerjalide tootmise vähenemist. Tootmismaht jääb *ca* 12,5 miljoni kuupmeetri tasemele. **Äripäev**

Tallinna börsil vähem tehinguid kui naabritel

■ Oktoobris tehti Tallinna börsil keskmiselt 138 tehingut päevas, see number jääb alla Riia ja Vilniuse börsikäivetele.

Riia börsil tehti keskmiselt 169 ning Vilniuses 791 tehingut päevas.

Päevakäivete poolest oli kõige viimane Riia börs, kus kaubeldi päevas keskmiselt 200 000 euro eest. Tallinnas oli keskmine päevakäive 1,8 miljonit eurot ning Vilniuses 1,9 miljonit.

Turuväärtusel on suurim Vilniuse börs 7 miljardi euroga, Tallinna ning Riia börsifirmade väärtus on kumbki 2 miljardit eurot. **Äripäev**

Silberauto müügihitt – E-klassi Mercedes-Benz. Foto: Andras Kralla

Automüüjad jäävad üheksa kuuga rahule

Automüüjate üheksa kuu majandustulemused näitavad käibe ja kasumi tõusu, firmajuhid niipea langust ees ei näe.

Ä **Gert D. Hankewitz**
gerth@aripaev.ee

"Turg on rohkem kasvanud, kui eeldasime seda eelmine aasta eelarvet tehes," kiitis Veho Eesti juht Ando Nõel. Kuigi 514miljonilise käibe ning 14 miljoni kroonise kasumiga jäi Nõel rahule. Edu saladuseks pidas Nõel head reklaami. Aasta lõpuks ootab ettevõte üle 600 miljoni krooni suurust käivet.

Kergelt head tulemused automüüjatele kätte tulnud pole. "Tegelikult on see ikkagi kolmneli aastat tehtud kõva tööd," kinnitas Amserv Grupi juht ja üks omanikest Raivo Kütt. Tänavuse üheksa kuu käive tuli üle kui 200 miljoni krooni võrra suurem kui eelmisel aastal – 931 miljonit krooni. Kasum oli firmal kaks korda suurem.

Müüdavaim auto Amservis ja riigis on endiselt Toyota, kui nii edasi läheb, on ettevõte juba hädas laovarudega. "Prognoosin, et sel aastal erilist langust ei tule," lisas Kütt tulevikust rääkides.

BMW ning Mini mudeleid esindava United Motorsi juhi Kaljo Karilaidi sõnul oli tänavune turukasv lausa kaks korda suurem, kui ta algselt ennustanud oli. 258 miljoni kroonise käibe ning 8,9miljonilise kasumi eest tänab Karilaid kliiditeeninduse paranemist.

Enimmüüdud mudelid oli United Motorsis kolmanda ja viienda seeria BMWd, aga ka maastur X5, mis näitab, et huvi ei kasva ainult väiksemate autode vastu.

Korea Auto käive kasvas eelmise aasta sama perioodiga võrreldes 16 miljoni võrra ning kasum 3 miljoni võrra. Eelmise aasta kahjumiseisust välja tulnud Korea Auto juhi Ivo Kasaku sõnul tulemusi laita ei saa. "Muutusi on palju tehtud," sõnas ta ning täpsustas, et kui varem kulutati rohkem raha reklaamile, siis tänavu vähem, müük aga suurenes ikkagi. Müüdavaim auto oli Hyundai Getz. Kas viimane kvartal läheb paremini, Kasak öelda ei osanud.

Konkurentsitult edukaim oli endiselt Silberauto, turundusosakonna juhi Helena Hyldahli sõnul just tänu uute mudelite müügiletulekule. Käive oli eelmise aasta 1,5 mld krooni asemel tänavu kolmandas kvartalis 1,9 mld. Liidripositsioon seega garanteeritud, sellest loobuda kavatsust ei ole.

SUURIM KÄIBE TÕUS OLI LIGI 40%

▶ autofirmade majandusnäitajad 9 kuud, mln kroonides

	kasum 2004	2005	käive 2005	käibe kasv 2004–2005, protsentides
Silberauto	59,70	76,60	1980,00	28,6
Amserv Grupp	14,50	28,00	931,00	25,3
Veho Eesti	8,00	14,00	514,40	20,2
United Motors	6,50	8,90	258,20	11,3
Viking Motors	3,30	3,70	140,00	15,7
Reval Auto		4,70	124,70	organisatsioonilised muutused firma tegevuses ei võimalda aastaid võrrelda
Catwees	2,70	2,90	115,60	20,5
Aasta Auto	4,00	4,60	106,90	33,1
Korea Auto	-0,24	3,20	98,20	19,5
ABC Motors	2,70	3,90	204,00	39,7

Allikas: automüügifirmad

toimetaja Raivo Sormunen, tel 667 0173, e-post turud@aripaev.ee

Ahnus maksis valusalt kätte

Oktoobris püüdis investor Toomas oma arvates heade kvartalitulemuste peale ootamatult vabalangusesse läinud Apple'i aktsiat osta. Liigse ahnuse tõttu jäid tal aga aktsiad kätte saamata.

Raivo Sormunen
raivo.sormunen@aripaev.ee

12. oktoobril avaldas arvutitootja Apple oma kolmanda kvartali tulemused, millega investorid esmapilgul rahule ei jäänud. Esiteks jäi arvutitootja kvartalikäive veidi allapoole analüütikute ootusi ning teiseks ei suutnud firma müüa prognoositud arvu MP3-pleiereid. Kuna Apple'i kvartalikasum aga neljakordistus ning muusikapleierite madalama müügi taga polnud mitte madal nõudlus, vaid nõrk tootmisvõimsus, otsustas Toomas kukkuvat aktsiat siiski osta. Toomase arvates oli Apple'i aktsia suhtarvude poolest kallis, aga nii tugeva kasvuga aktsia puhul on see ka õigustatud.

Kuna enne börsipäeva algust oli näha, et Apple alustab suure langusega pani Toomas üles ostuorderi 150 aktsia ostuks hinnaga 47,01 dollarit tükk, mis oli möödunud päeva sulgemishinnast 9% madalamal. Kuna Toomasel kiiret polnud pani ta ostuorderi üles terveks kuuks. Paraku langes aktsia ainult kuni 47,87 dollarini. Järgneval päeval meeleolud juba muutusid ning aktsia rallis ligi 54 dollarini. Esiteks tõi Apple turule videopleieri ning teiseks said vist investorid aru, et olid tulemustele valesti reageerinud. Igatahes eile õhtul liikus aktsia juba 61 dollaril ning võib arvata, et Toomase ostusoov jääbki rahuldamata.

Ehk kokkuvõtteks – mõte oli hea, aga teostus oli kehv. Praeguse tasemega Toomas Apple'it osta ei soovi, aga ta hoiab aktsial endiselt silma peal.

Seoses Apple'i aktsiate ostusooviga konverteeris Hansapank vajamineva osturaha kroonidest dollariteks. Kuna ostutehingut tõenäoliselt ei toimu ning neid dollareid ähvardab taas kroonideks konverteerimine, helistas Toomas panka ja avaldas soovi hoida oma arvelduskontol kõiki lubatud valuutasid. Kui vaja, konverteerib Toomas raha edaspidi ise soovitud valuutasse.

Möödunud kuu oli huvitav ka selle poolest, et tööriistarendifirma Rakentajain Konevuokraamo teatas, et ostab ära oma konkurendi Camro. Liitumine tõstab Rakentajaini käivet umbes neli korda. Rõõmustav on asja juures fakt, et uuest firmast jääb 60% Rakentajain Konevuokraamo aktsionäridele.

Toomas loodab, et tugev käibehüpe võib tõsta ettevõtte suuremate investorite huviorbiiti. Praegu kuulub välismaalastele vaid 0,2% firmast, mis on väga madal näitaja.

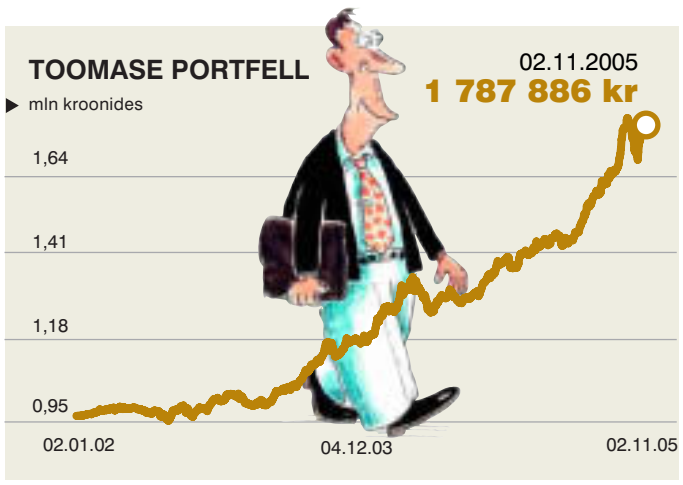

Toomas on Äripäeva väljamõeldud tegelane, kelle käsutuses on miljon krooni reaalset raha, mida hakati alates 2002. aasta algusest Äripäeva börsitoimetuses investeerima aktsiaturgudele.

Investeerimisportfell 02.11.2005

päeva lõpu seisuga

	kogus	osakaal	soetushind	turuhind	turuväärtus	muutus
investeerimata						
• raha arvelduskontol		11,4%	204 125		204 125	–
investeeringud						
lühiajalised:						
• Hansa Intressifond	3500	27,5%	131,760	140,590	492 065	30 905
aktsiaportfell						
• OTP Bank	400	10,7%	433,992	479,873	191 949	18 353
• Tulikivi	1500	10,2%	65,185	121,574	182 361	84 584
• Rakentajain Konevuokr.	1280	10,6%	79,664	148,643	190 263	88 293
• Apache	200	9,7%	675,806	870,317	174 063	38 902
• Baltika	1400	11,6%	58,428	148,173	207 442	125 643
• LASCO	3500	4,4%	17,638	22,688	79 408	17 676
• Norma	650	3,7%	61,389	101,860	66 209	26 306
kokku		100,0%			1 787 886	

kogus – soetatud väärtpaberite arv, soetushind – soetatud väärtpaberite keskmine hind koos soetamiskuludega
turuhind – väärtpaberi turuhind; turuväärtus – soetatud väärtpaberite turuhind
kulud – kõik kulud, v.a väärtpaberite soetamiskulud

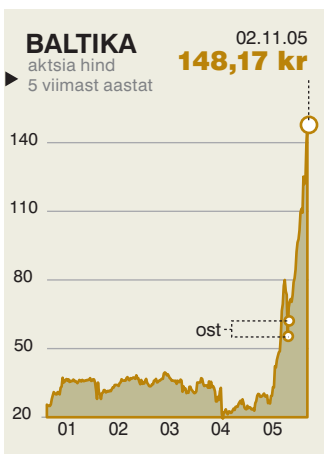

Apache

olulised näitajad, mln dollarites

	2005 9kuud	2004	2003	2002
müügikäive	5453	5308	4199	2560
puhaskasum	1836	1669	1122	554
kasum aktsia kohta (USD)	5,57	5,22	3,66	1,84
dividend aktsia kohta (USD)	0,24*	0,32	0,26	0,22
bilansimaht	17786	15502	12416	9460
kohustused	8073	7100	5883	4099
omakapital	9713	8402	6533	5361

* kvartaalne dividend 0,08 USD aktsia kohta

Baltika

olulised näitajad, mln kroonides

	2005 9 kuud	2004	2003	2002
müügikäive	490,6	581,9	497,0	485,4
puhaskasum	46,3	15,0	-67,3	6,8
kasum aktsia kohta (kr)	8,09	3,01	-12,30	1,34
dividend aktsia kohta (kr)		0,75	-	-
bilansimaht	337,4	317,2	329,4	372,9
kohustused	154,1	175,7	214,2	203,0
omakapital	183,3	141,5	115,2	169,9

Tulikivi

olulised näitajad, mln eurodes

	2005 9 kuud	2004	2003	2002
müügikäive	41,10	55,30	53,60	52,50
puhaskasum	2,50	4,30	3,00	2,30
kasum aktsia kohta (EUR)	0,28	0,48	0,34	0,27
dividend aktsia kohta (EUR)		0,23	0,51	0,21
bilansimaht	40,90	42,50	47,10	43,10
kohustused	??	22,50	22,70	17,10
omakapital	23,70	20,00	24,40	26,00

Rakentajain Konevuokraamo OY

olulised näitajad, mln eurodes

	2005 6 kuud	2004	2003	2002
müügikäive	36,41	71,44	58,73	61,04
puhaskasum	4,36	9,23	8,02	9,73
kasum aktsia kohta (EUR)	0,30	0,63	0,56	0,69
dividend aktsia kohta (EUR)		0,25	0,5+0,3*	0,50
bilansimaht	116,44	101,91	86,21	75,52
kohustused	70,24	56,54	33,41	22,44
omakapital	46,17	45,37	52,80	50,08

* lisadividend

aktsiamäng

3/2006

KOKKUVÕTE

Äripäeva aktsiamängu 12/2005 vahekokkuvõte

parimad portfellid

2. novembri seisuga
portfelli muutus protsentides

Riho Viira 25,028
Riho Viira 25,028
Maarja Jalastu.....25,028

Tõnu Vihmaru 24,999
Aadu Birnbaum..... 23,427
Andrus Olt..... 21,540
Margus Palmsaar..... 21,540
Monika Lääne 21,540
Rando Eiland 21,156
Eduard Matvejev.....21,032

võitja portfell:
- Baltika 25%
- Merko Ehitus 25%
- Tallinna Kaubamaja 25%
- Viisnurk.....25%

Võitnud portfelli omanikku premeeritakse rahasummaga, mis moodustab 30% juurde kasvanud väärtusest kroonides. Järgmised kaks portfelli saavad auhinnaks kasulikud raamatud.

reeglid

1. Üks mäng kestab kolm kuud.
2. Aktsiamäng 3/2006 algab 2. detsembri Helsingi, Stockholmi, Tallinna, NYSE ja Nasdaqi väärtpaberibörsi sulgemishindadega ning lõpeb 2006. aasta 1. märtsi sulgemishindadega. Mitmel börsil noteeritud aktsiate sulgemishinnaks on võetud asukohamaa börsi hind.
3. Igal kuul algab uus mäng ja tehakse kokkuvõtted käimasolevatest.
4. Aktsiamängu portfell tuleb moodustada kupongil nimetatud väärtpaberitest, kusjuures portfelli peab kuuluma vähemalt neli aktsiat. Panus ühele aktsiale ei tohi jääda alla 10% ega ületada 25%. Üks mängija võib osaleda maksimaalselt 5 portfelliga.
5. Portfelli tinglik väärtus on 10 000 krooni, kuid panused tuleb teha täisprotsentides (nt BMW 25%, BP 25%, Nokia 25%, Deutsche Telekom 25%).
6. Mängu võidab portfell, mille tinglik väärtus on 2. detsembrist 1. märtsini kõige rohkem kasvanud.
7. Aktsiamängus osalemiseks tuleb täita juuresolev kupong, lõigata see välja ja saata kupongil näidatud aadressil.
8. Kupongid peavad toimetusse jõudma hiljemalt 1. detsembriks.

Aktsiamäng 3/2006

Amazon.com
Cisco
Citigroup
Coca-Cola
Dell
ExxonMobil
Ford
General Electric
General Motors
Hewlett-Packard
IBM
Intel
Microsoft
Oracle
Pfizer
Wal-Mart
Yahoo
Baltika
Eesti Telekom
Harju Elekter
Merko Ehitus
Norma
Saku Õlletehas
Tallinna Kaubamaja
Viisnurk
Elcoteq
Nokia
TeliaSonera
Ericsson
kokku 100%

nimi

aadress

telefon

e-post

Kupong saatke hiljemalt
1. detsembriks
aadressil:
Äripäev
Börsitoimetus
Pärnu mnt 105
19049 Tallinn

LÕIKA VÄLJA JA SAADA TEELE

aktiivseim aktsia

Eesti Telekom ..... 15,49 mln krooni

indeksid

OMX Tallinn	676,68	-0,22%
ÄP tööstusindeks	247,13	-0,22%
Pensioniindeks	131,68	0,31%
EPI 100	114,24	-0,18%
EPI 75	124,20	0,42%
EPI 50	137,89	0,44%

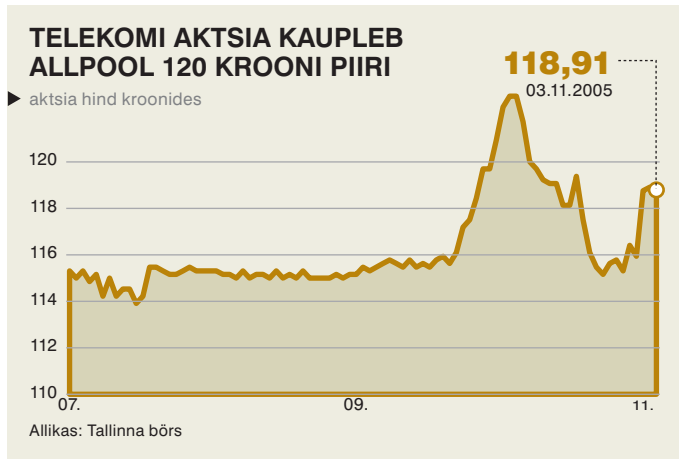

Allikas: Tallinna börs

Investeerimisfondid

fond	kuupäev	ost kr	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a.) % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht	haldav ettevõte
II PENSIONISAMBA FONDID											
ERGO Tuleviku Pensionifond	03.11	13,950	14,510	14,090	4,96	11,47	15,21	11,37	-	113 744 396	AS ERGO Varahaldus
ERGO Rahulik Pensionifond	03.11	11,350	11,800	11,460	1,99	3,43	4,85	4,34	-	34 660 767	AS ERGO Varahaldus
Hansa Pensionifond K1	02.11	11,330	11,610	11,440	1,50	1,78	2,88	4,17	-	169 640 431	AS Hansa Investeerimisfondid
Hansa Pensionifond K2	02.11	12,540	12,860	12,670	2,56	7,37	10,08	8,06	-	781 634 782	AS Hansa Investeerimisfondid
Hansa Pensionifond K3	02.11	14,130	14,480	14,270	4,03	13,25	17,93	12,58	-	1 249 588 778	AS Hansa Investeerimisfondid
LHV Aktsiapensionifond	03.11	13,790	14,070	13,930	6,24	16,57	19,47	12,02	-	103 958 654	LHV-Seesam Varahaldus
LHV Intressipensionifond	03.11	11,760	12,000	11,880	1,89	4,03	4,85	5,70	-	16 349 247	LHV-Seesam Varahaldus
Sampo Pension 25	03.11	12,020	12,260	12,140	2,56	6,12	7,24	6,61	-	59 311 309	Sampo Baltic Asset Management
Sampo Pension 50	03.11	13,290	13,550	13,420	4,48	9,11	10,91	10,57	-	510 138 462	Sampo Baltic Asset Management
Sampo Pension Intress	03.11	10,810	11,030	10,920	1,21	1,49	2,15	2,81	-	16 722 807	Sampo Baltic Asset Management
Seesami Kasvu Pensionifond	03.11	11,550	11,900	11,670	5,55	10,04	14,17	4,32	-	24 875 142	LHV-Seesam Varahaldus
Seesami Võlakirjade Pensionifond	03.11	11,130	11,350	11,240	1,51	2,94	4,53	3,74	-	11 457 033	LHV-Seesam Varahaldus
Ühispanga Pensionifond Konservatiivne	02.11	11,300	11,580	11,410	2,28	2,43	4,75	4,02	-	209 148 845	SEB Ühispanga Fondid
Ühispanga Pensionifond Progressiivne	02.11	13,840	14,190	13,980	7,25	13,02	16,68	11,45	-	905 639 305	SEB Ühispanga Fondid
III PENSIONISAMBA FONDID											
Hansa Pensionifond V1	02.11	17,260	17,690	17,430	3,12	9,90	13,85	12,51	9,53	77 531 593	AS Hansa Investeerimisfondid
Hansa Pensionifond V2	02.11	13,490	13,830	13,630	-	18,01	24,25	-	-	57 870 343	AS Hansa Investeerimisfondid
Hansa Pensionifond V3	02.11	16,090	16,490	16,250	-	29,28	39,60	-	-	79 954 108	AS Hansa Investeerimisfondid
LHV Täiendav Pensionifond	03.11	14,070	14,350	14,210	9,60	26,54	29,30	15,51	-	12 560 622	LHV-Seesam Varahaldus
Sampo Pensionifond	03.11	15,020	15,320	15,170	4,73	11,14	13,46	12,43	-	21 631 687	Sampo Baltic Asset Management
SEB Ühispanga Tasakaalukas Pensionifond	02.11	15,589	15,904	15,746	5,83	10,75	13,94	12,16	-	75 874 912	SEB Ühispanga Fondid
SEB Ühispanga Aktiivne Pensionifond	02.11	12,391	12,641	12,516	0,00	25,01	-	-	-	17 913 844	SEB Ühispanga Fondid
AVATUD INVESTEERIMISFONDID											
Hansa Balti Kasvufond	02.11	386,300	396,050	390,197	6,90	14,06	21,12	23,95	16,64	473 203 368	AS Hansa Investeerimisfondid
Hansa Ida-Euroopa Aktsiafond	02.11	166,900	171,120	168,588	11,81	37,04	58,74	-	-	1 592 846 672	AS Hansa Investeerimisfondid
Hansa Venemaa Aktsiafond	02.11	1248,240	1279,770	1260,853	22,04	71,33	54,65	42,80	32,37	455 373 413	AS Hansa Investeerimisfondid
Mandatum Baltic	03.11	6,062	6,247	6,186	11,58	31,82	45,66	55,84	-	965 947 279	Sampo Rahastoyhtiö
Mandatum Russia G	03.11	27,976	28,541	28,259	-	83,27	66,04	-	-	2 222 179 857	Sampo Rahastoyhtiö
Nordea Euroland*	02.11	2,376	2,424	2,400	9,24	13,61	18,53	12,70	-	215 900 000	Nordea Rahastoyhtiö
Nordea Optima.fi*	02.11	0,260	0,265	0,263	4,32	8,08	9,43	5,90	-2,00	487 200 000	Nordea Rahastoyhtiö
Nordea Euro Obligaatio*	02.11	0,283	0,285	0,284	2,78	3,24	5,00	5,10	6,00	429 600 000	Nordea Rahastoyhtiö
Sampo Compass 25 G	03.11	17,900	18,080	17,990	-	7,22	8,65	6,97	-	7 857 976 292	Sampo Rahastoyhtiö
Sampo Compass 50 G	03.11	17,702	18,059	17,880	-	11,33	13,27	9,03	-	1 503 277 825	Sampo Rahastoyhtiö
Sampo Compass 75 G	03.11	17,063	17,408	17,235	-	15,66	17,85	10,96	-	1 124 409 128	Sampo Rahastoyhtiö
Sampo Compass Liquidity G	03.11	19,773	19,873	19,873	-	2,18	3,06	3,52	-	2 262 169 844	Sampo Rahastoyhtiö
Sampo Compass Equity G	03.11	10,442	10,653	10,548	-	20,24	22,75	14,06	-	1 514 860 565	Sampo Rahastoyhtiö
Sampo 2010 G	03.11	18,966	19,349	19,157	-	10,99	13,07	9,12	-	525 103 839	Sampo Rahastoyhtiö
Sampo 2020 G	03.11	17,179	17,526	17,352	-	19,77	22,15	11,92	-	632 192 127	Sampo Rahastoyhtiö
Sampo 2030 G	03.11	15,295	15,604	15,450	-	22,85	25,39	12,36	-	379 308 851	Sampo Rahastoyhtiö
Sampo 2040 G	03.11	19,365	19,756	19,561	-	24,43	-	-	-	40 755 309	Sampo Rahastoyhtiö
Sampo Uus Euroopa Fond	03.11	23,580	24,060	23,820	14,89	24,91	33,30	44,51	25,29	278 352 791	Sampo Baltic Asset Management
Trigon Kesk- ja Ida-Euroopa Fond	03.11	218,950	226,730	222,280	13,39	26,92	36,71	32,34	-	1 637 188 695	Trigon Funds
Trigon Teise Laine Fond	03.11	152,530	157,950	154,850	-	25,43	36,59	-	-	1 177 233 147	Trigon Funds
Trigon Uus Euroopa Väikeettevõtete Fond	03.11	101,920	105,540	103,470						623 901 542	Trigon Funds
SEB Kasvufond	02.11	5,820	5,937	5,878	18,57	37,89	41,78	34,18	27,55	509 234 454	SEB Ühispanga Fondid
SEB Ühispanga Fondifond	02.11	10,843	11,062	10,953		9,53				47 518 482	SEB Ühispanga Fondid
SEB Geneerilise Farmaatsia Fond	02.11	9,983	10,083	10,083		0,01				24 843 465	SEB Ühispanga Fondid
VÕLAKIRJAFONDID											
Trigon Areneva Euroopa Võlakirjafond	03.11	1226,480	1245,160	1245,160	1,06	1,91	2,05	2,43	-	10 336 119	Trigon Funds
SEB Ühispanga Võlakirjafond	02.11	12,819	12,819	12,819	1,28	2,59	3,86	4,90	4,91	409 149 723	SEB Ühispanga Fondid
Hansa Ida-Euroopa Võlakirjafond*	02.11	9,810	9,860	9,810	-	-	-	-	-	12 368 512	AS Hansa Investeerimisfondid

fond	kuupäev	ost kr	müük	NAV	tootlus (p.a.) % 1 päev	1 kuu	3 kuud	12 kuud	fondi maht	haldav ettevõte
RAHATURUFONDID										
Hansa Intressifond	02.11	11,130	11,460	11,240	2,98	5,89	8,57	3,33	24 507 782	LHV-Seesam Varahaldus
Hansa Rahaturufond	02.11	140,530	140,530	1000,000	2,14	1,68	1,71	1,70	1 315 861 103	AS Hansa Investeerimisfondid
Hansa USD Rahaturufond**	02.11	-	-	10,000	2,29	3,01	2,92	2,18	241 596	AS Hansa Investeerimisfondid
Sampo Likviidsusfond	03.11	-	-	1200,080	1,82	1,72	1,95	1,95	259 787 320	Sampo Baltic Asset Management
SEB Ühispanga Likviidsusfond	02.11	-	-	100,000	1,97	1,90	2,10	1,82	1 915 066 681	SEB Ühispanga Fondid

* noteeringud ja fondide mahud eurodes;
** noteeringud ja fondide mahud USDdes;
riskiaste – investeerimisfondi tootluse viimase 24 kuu standardhälve

Семинар на русском языке

Как корректно заключить, изменить или расторгнуть трудовой договор?

Пройдёт 30.11.2005
в отеле Reval Hotel Olümpia, Таллинн
Лектор: руководитель юридического отдела Трудовой инспекции **Нина Сийтам**

Seminar vene keeles KUIDAS KORREKTSELT SÕLMIDA, MUUTA JA LÕPETADA TÖÖLEPINGUT?
30. novembril 2005, Reval Hotel Olümpia, Tallinn
Seminari peaesinejaks on tööinspektsiooni õigusosakonna juhataja **NIINA SIITAM**

Условия регистрации: Стоимость участия в семинаре для зарегистрировавшихся до 23.11 включительно составляет 1920 крон (с НСО – 2265,60 крон), а для зарегистрировавшихся позже – 2500 крон (с НСО – 2950 крон). В случае одновременной регистрации нескольких участников от одного плательщика, предоставляется скидка 10%.
Дополнительная информация и регистрация по тел. 667 0233 или на сайте www.aripaev.ee/seminar/

Программа семинара: **www.vedomosti.ee**

NB! Registreerudes koolitusele hiljemalt 23. novembril on koolituse hind 1920 krooni (km-ga 2265,60 krooni). Pärast 23. novembrit on koolituse hind 2500 krooni (km-ga 2950 krooni).
Registreerimine ja info telefonil 667 0233 (Merle Kumari).
www.aripaev.ee/seminar/

Äripäev
Деловые Ведомости
Reval Hotel Olümpia

Suurtehingud Eesti Telekomi aktsiatega

Peeter Teder
analüütik

Eilset börsipäeva Tallinnas ilmestasid suurtehingud Eesti Telekomi aktsiaga, millest suurim oli 70 000aktsiane tehing. Lisaks sellele tehti veel üks 20 000- ja üks 14 000aktsiane tehing. Kõigis neis tehinguis oli aktsia hinnaks 118,91 krooni (7,6 eurot). Suurtehingud andsid 87,5 protsenti Telekomi aktsia 15 miljoni kroonisest käibest. Firma aktsia hind ei muutunud, püsides 118,91 kroonil.

Telekomi aktsia suure käibe taga võivad vabalt olla institutsionaalsed välisinvestorid, suurtehinguid vahendas siiski nii ostja kui ka müüja poolt Hansapank. Tehingud müüdi ostuäärde, mis lubab arvata, et tegemist oli müügitehingutega. Ilmselt ei rahulda osa investoreid Telekomi käekäik firmana ja aktsiana ning aktsiaid asuti müüma. Telekom ei käitu kasvuaktsiana ja seda temalt ei oodata. Võib-olla ei prognoosi müüjad piisavalt suurt dividenditulu edaspidiseks.

Suurim (ja lisanimekirja ainus) tõusja oli Merko Ehituse aktsia, mis kerkis 1,8 protsenti. Merko Ehituse aktsia maksis 295,72 krooni (18,90 eurot) ja selle käive ulatus 2,8 miljoni kroonini. Merko Ehituse aktsia käitub jätkuvalt kasvuaktsiana, kuid ilmselt pannakse just praegu aktsia kasvuvõimet proovile ja vaadatakse, kas ta suudab murda tagasi kõrgemale 300 krooni tasemest.

Põhinimekirja suurim langeja oli Tallinna Vee aktsia, mis kaotas oma väärtusest 2,1 protsenti. Tallinna Vee aktsia maksis 220,62 krooni ja aktsia käive oli 6,4 miljonit krooni. Tallinna Vee aktsia puhul võiks psühholoogiliselt oluliseks olla 225 krooni tase. Sellest kõrgemale tõusmine peaks rajama aluse edasisele tõusutrendile.

Miljonikroonise käibega aktsiate klubisse mahtus veel Baltika aktsia, millega sooritatud tehingute maht moodustas 1,1 miljon krooni. Viimase aja parima tootlusega olnud Eesti aktsia laseb ilmselt veidike õhku välja. Ma ei imestaks, kui kerge langus jätkub ka edaspidi. Eilne börsipäev oli igatahes pigem negatiivse kui positiivse alatooniga. Samas on käibed korralikud ja konkreetset, tervet aktsiaturgu hõlmavat müügisurvet näha pole.

Tallinna börs 03.11.

käive 27,23 mln kr

	sulgemis-hind, kr	muutus eelm, %	ost	müük	tehin-guid	käive, kr	P/E suhe	div. akt. kohta
PÕHINIMEKIRI								
Baltika	147,86	-0,21	147,86	148,64	36	1 074 372	14,9	0,75
Eesti Telekom	118,91	0,00	118,91	119,70	19	15 493 428	14,8	8,00
Harju Elekter	67,28	-0,46	66,97	67,28	11	215 755	8,5	1,47
Merko Ehitus	295,72	1,83	294,16	296,50	26	2 815 178	15,6	3,25
Norma	101,86	0,00	101,86	103,27	1	35 651	14,5	5,00
Starman	59,46	0,00	59,46	60,24	6	261 373	44,4	-
Tln Kaubamaja	359,87	0,00	359,87	365,04	1	35 987	20,9	-
Tallinna Vesi	220,62	-2,08	219,52	220,62	28	6 389 153	24,8	5,60
I-NIMEKIRI								
Kalev	12,83	-1,20	12,83	14,08	3	14 494	-	-
Klementi	27,38	0,00	25,03	29,42	0	0	-	-
Rakvere LK	40,37	0,39	39,90	40,84	4	256 420	13,4	-
Saku Õlletehas	133,78	-3,39	133,00	138,47	2	416 897	20,1	7,00
Tln Farmaatsiatehas	62,59	0,00	55,08	71,82	0	0	-	-
Viisnurk	46,00	3,16	44,28	46,00	15	218 646	-	-
VÕLAKIRJADE NIMEKIRI								
Baltika	-	-	-	-	0	0	-	-
Fenniger	134 560	-	-	-	0	0	-	-
Eesti Post	10 432	-	-	-	0	0	-	-
Sampo Pank	15 800	-	-	-	0	0	-	-
Ilmarise KVP	-	-	-	-	0	0	-	-
SBM Pank	-	-	-	-	0	0		
Tallinna Sadam	10 204	-	-	-	0	0	-	-
VABATURG								
EVP	0,939	0,00	0,939	0,939	1	3 416	-	-

P/E suhe – arvutatud viimase 4 kvartali vahearuande ((kui on olemas, siis rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS) kohase)) konsolideeritud puhaskasumi põhjal
dividendi aktsia kohta – viimase majandusaasta kohta teavitatud (makstud) dividendi suurus (kroonides)
*Saku Õlletehase ja Norma dividendide puhul on tegu ettepanekuga ja Hansapanga puhul esialgse ettepanekuga firma aktsionäride üldkoosolekule.

Aktsiate ostu-müüginoteeringud

aktsia	valuuta	ostuhind	müügihind	noteerija
EVP	EEK	0,925	0,975	Ühispank

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad

Maaklerifirmad

Eesti Krediidipank Narva mnt 4, Tallinn
tel 669 0941, faks 661 6038
Hansapank Liivalaia 8, Tallinn
tel 613 1659, faks 613 1545
LHV Tartu mnt 2, Tallinn
tel 680 0401, faks 680 0410
Sampo Pank Narva mnt 11, Tallinn
tel 630 2104
SEB Eesti Ühispank Tornimäe 2, Tallinn
tel 665 6622, faks 665 6802
SBM Pank Pärnu mnt 12, Tallinn
tel 680 2500, faks 680 2501
Suprema Tartu mnt 2, Tallinn
tel 640 5784, faks 640 5701

Fondivalitsejad

ERGO Varahalduse AS Lauteri 5, Tallinn,
tel 667 9200, faks 667 9201
AS Hansa Investeerimisfondid
Liivalaia 8, Tallinn 15 038, tel 631 0336,
faks 626 0636, e-post: fondid@hansa.ee
LHV-Seesam Varahaldus AS
Tartu mnt 2, Tallinn 10 145,
tel 680 0435, faks 680 0402,
e-post: vara@lhv.ee, koduleht: www.lhv.ee
Nordea Rahastoyhtiö
Hobujaama 4, Tallinn 10 151, tel 628 3344
Sampo Baltic Asset Management
Narva mnt 11, Tallinn,
tel 630 2295, faks 630 2275
e-post funds@sampopank.ee,
koduleht: www.sampo.ee
Trigon Funds Pärnu mnt 15,
Tallinn 10 141, tel 667 9208
faks 667 9221, e-post:fond@trigon.ee,
koduleht: www.trigon.ee
SEB Ühispanga Fondid
Tornimäe 2, 15 010 Tallinn, tel 665 6565
faks 665 7122, e-post fondid@seb.ee,
koduleht: www.seb.ee

indeksid

Dow Jones	10546,94	0,71
Nasdaq	2165,17	0,97
Helsingi	7660,21	1,08
Stockholm	898,24	1,08
London	5426,80	1,27
Frankfurt	5013,58	1,19
Pariis	4502,02	1,63
Tokyo	13894,78	0,19

indeksid kella 18.00 seisuga, allikas Bloomberg

Maailma väärtpaberiturud

indeks	viimane	muutus eelmisest, %	52. nädala kõrgeim	52. nädala madalam
Ameerika				
Standard & Poors 500	1222,81	0,66	1245,86	1130,54
Euroopa				
Oslo	353,12	3,59	375,80	227,82
Kopenhaagen	365,91	1,36	378,50	276,35
Madrid	1129,82	0,51	1176,86	893,38
Milano	33323,00	1,17	34995,00	29050,00
Amsterdam	399,91	0,70	408,90	331,98
Kesk- ja Ida-Euroopa				
Varssavi WIG	33178,91	1,15	34359,98	24635,96
Praha PX50	1403,60	0,72	1481,70	932,00
Moskva RTS-Interfax	972,43	0,84	1052,73	543,78
Riia	599,49	0,80	601,43	351,89
Vilnius	436,00	2,11	-	-
Balti indeks BALTIX	579,45	0,27	586,88	377,81
Aasia				
Hongkong Hang Seng	14601,59	0,03	15508,57	13270,20

indeksid kella 18.00 seisuga, allikas Bloomberg

Nokian Renkaat kukkus järsult

Helsingi börsil kukkus eile järsult firma Nokian Renkaat aktsia, mis kaotas 16 protsenti oma väärtusest ja maksis 10,74 eurot. Firma aktsia kukkus kasumi vähenemise tõttu. Firma kolmanda kvartali puhaskasum langes 21,3 miljonilt eurolt 13,5 miljoni euroni (211 miljonit kroonini). Nokian Renkaati kasumi languse taga oli Venemaal tehase käivitamise ja müügikanalite uuendamisega seotud kulud.

Stockholmis kerkis aga maailma ühe suurima ehitusfirma Skanska aktsia hind. Väärtpaber kallines 4,8 protsenti ja maksis 119 Rootsi krooni. Firma teatas majandustulemusi kommenteerides, et kasumiväljavaated on head.

Ka mujal Euroopa turgudel aktsiad valdavalt tõusid, juhituna plaadikompanii Vivendi Universali ja keemiatoodete valmistaja Imperial Chemical Industriesi aktsiatest.

Maailma suurimat plaadikompaniid omav ja Prantsusmaa suurimate mobiiltelefoni operaatorite hulka kuuluva Vivendi käive ületas analüütikute ootusi. Vivendi kolmanda kvartali käive ulatus 4,87 miljardi euroni (76,2 miljardit krooni). See ületas analüütikute keskmisi ootusi, milleks oli 4,76 miljardit eurot. Firma aktsia tõusis 2,1 protsenti ning maksis 26,65 eurot.

Suurbritannia ühe suurima keemiafirma Imperial Chemicali kasum kahanes oodatust vähem. Analüütikud ootasid kasumi langust 91 miljoni naelani, see alanes aga 98 miljoni naelani (2,25 miljardi kroonini). Imperial Chemicali aktsia tegi 6,5protsendilise hüppe üles, maksmaks 313 penni.

USAs alustasid turud päeva tõusuga. Kvaliteetaktsiatest olid olulisimad tõusjad IBM, Wal-Mart ja Caterpillar.

Peeter Teder

USA börsid 02.11.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala min	52. nädala max	p/e
Advanced Micro Device	24,20	4,85	14,08	26,07	105,2
AIG	66,22	1,75	49,91	73,46	16,8
Alcoa	24,79	0,77	22,28	34,99	15,7
Altria Group	74,65	0,59	49,16	75,60	14,9
Amazon.com	40,75	0,94	30,60	47,00	61,7
Apple Computer	59,95	4,26	26,02	60,00	41,1
AT&T	19,83	0,56	17,30	20,30	10,4
Bristol Myers Squibb	21,03	0,00	20,70	26,60	13,9
Caterpillar	53,69	1,84	41,31	59,88	14,9
ChevronTexaco	58,52	1,53	49,81	65,98	9,4
Cisco Systems	17,63	0,86	16,83	20,35	19,2
Citigroup	45,55	0,33	42,91	49,99	11,4
Coca-Cola	42,55	-0,23	39,21	45,26	19,5
DaimlerChrysler	50,69	2,61	38,77	55,15	-
Dell	29,34	0,34	28,81	42,57	20,2
Du Pont	42,49	1,82	37,60	54,90	17,4
Eastman Kodak	22,57	4,35	20,77	35,19	17,5
eBay	41,08	2,01	30,78	59,21	52,3
Exxon Mobil	57,38	1,74	48,58	65,96	11,5
FedEx	93,50	1,93	76,81	101,87	18,9
Flextronics	9,52	0,74	8,97	15,01	13,6
Ford Motor	8,27	0,61	7,98	15,00	6,5
General Elecric	33,81	0,63	32,67	37,75	19,0
General Motors	26,54	-2,39	24,67	40,82	-
Google	379,68	0,08	161,31	385,00	79,43
Hewlett-Packard	28,79	1,80	18,85	29,51	19,1
Home Depot	41,26	0,68	34,56	44,30	16,6
IBM	81,06	-0,65	71,85	99,10	16,5
Intel	23,37	3,18	21,89	28,84	17,6
International Paper	29,74	1,47	26,97	42,59	21,1
JP Morgan Chase	37,20	0,95	32,92	39,91	13,0
JDS Uniphase	2,22	6,78	1,32	3,27	-
Johnson & Johnson	61,30	-0,97	58,82	69,99	17,8
Juniper Networks	24,10	1,60	19,65	30,25	35,4
Lucent Technologies	2,70	-1,46	2,35	4,16	12,6
McDonalds	32,26	1,54	27,36	35,03	16,5
Merck	28,41	-0,39	25,50	35,36	10,8
Merrill Lynch	65,00	0,87	52,00	65,30	13,2
Microsoft	26,46	1,93	23,82	30,20	20,2
3M	75,15	0,39	69,71	87,45	18,1
Morgan Stanley	53,18	0,28	47,66	60,51	12,0
Motorola	23,04	3,78	14,48	23,99	16,0
Novartis	54,30	0,59	54,38	45,63	-
Oracle	12,48	-1,96	11,25	14,87	17,3
PepsiCo	58,97	0,70	49,82	59,39	23,0
Pfizer	21,60	0,23	20,71	30,50	10,3
Procter & Gamble	55,65	0,72	51,16	59,56	20,6
SBC Communications	23,91	0,55	21,75	26,70	15,4
Starbux	28,83	2,42	22,29	32,13	50,1
Sun Microsystems	3,73	-3,09	3,42	5,65	-
Texas Instruments	29,64	3,82	20,70	34,68	23,3
Time Warner	17,90	1,88	16,10	19,90	23,3
Wal-Mart Stores	47,56	1,21	42,31	57,89	19,0
Walt Disney	24,82	0,65	22,89	29,99	19,5
Wells Fargo	59,63	-0,43	57,62	64,04	13,6
Verizon Communications	31,47	0,41	29,13	42,27	12,3
Yahoo!	37,99	0,72	30,30	39,79	69,1

sulgemishinnad, USD, allikas Bloomberg

Helsingi börs 03.11.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala min	52. nädala max	p/e
Comptel	1,59	0,00	1,47	2,32	16,9
Elisa Comm.	14,65	-1,68	10,56	15,41	11,3
Elcoteq SE	18,33	-0,87	14,50	18,75	14,0
Elektrobit Group	2,46	-2,38	2,32	3,15	13,7
Finnair	10,78	1,70	4,77	11,35	20,9
Fortum	14,85	3,27	9,09	16,90	14,1
F-Secure	1,93	0,52	1,55	1,99	21,7
Kemira	11,70	0,60	9,86	12,24	73,6
Metso	21,90	-0,45	11,31	22,30	16,0
Neste Oil	25,70	2,19	15,22	32,19	11,6
Nordea	8,26	0,61	6,89	8,38	-
Nokia	14,44	2,12	10,62	15,03	18,0
Outokumpu	10,99	0,18	9,63	14,72	7,3
Perlos	8,27	0,85	5,90	13,14	28,5
Pohjola Yhtyma	13,40	-0,07	7,99	13,46	11,8
PKC Group	11,38	1,70	9,21	12,25	11,4
Sampo	13,16	1,23	9,10	13,69	9,8
Stockmann	30,32	0,07	20,54	35,82	25,3
Stonesoft	0,52	1,96	0,46	0,69	-
Stora Enso	10,68	0,28	10,05	12,17	33,1
Tietoenator	27,41	0,22	22,30	28,99	20,4
UPM Kymmene	15,90	-0,19	15,05	18,15	10,6

sulgemishinnad, EUR, allikas Bloomberg

Stockholmi börs 03.11.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala min	52. nädala max	p/e
ABB	62,50	1,63	35,40	62,50	-
Autoliv	351,50	1,01	305,00	372,50	-
Assa Abloy	112,00	-0,44	89,25	116,50	17,8
AstraZeneca	367,00	1,24	237,00	379,50	-
Electrolux	187,50	0,00	132,00	188,00	18,6
Ericsson	26,80	3,08	19,40	29,00	19,5
FöreiningsSparbanken	201,00	1,77	150,50	201,00	9,1
Hennes & Mauritz	257,50	-0,96	204,50	285,50	24,3
Holmen	235,50	0,86	188,50	250,00	18,2
Investor	120,50	1,69	81,25	124,00	2,9
Sandvik	374,00	-3,98	263,00	396,00	16,8
Skandia	40,90	1,74	26,90	45,00	-
Skanska	121,50	7,05	76,50	122,00	17,6
SKF	103,00	0,98	68,50	106,00	13,6
SEB	151,50	0,33	119,00	153,00	12,3
Securitas	122,50	0,41	97,25	138,00	21,5
Svenska Handelsbanken	182,50	0,27	156,00	183,00	11,8
Tele2	77,25	2,32	68,50	87,50	11,8
TeliaSonera	38,90	1,04	35,50	43,40	15,3

sulgemishinnad, SEK, allikas Bloomberg

Moskva kauplemissüsteem 03.11.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala min	52. nädala max	p/e
Jukos	1,18	0,86	0,45	3,25	-
Lukoil	57,00	0,89	26,15	61,80	10,1
Rostelekom	2,19	0,69	1,66	2,66	10,6
Surgutneftegaz	1,00	0,30	0,63	1,12	50,4
UES	0,37	1,23	0,25	0,43	14,2

sulgemishinnad, USD, allikas Bloomberg

Londoni börs 03.11.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala min	52. nädala max	p/e
Barclays	582,50	1,92	513,00	619,00	10,9
British Airways	312,00	1,13	213,00	321,00	12,3
BP	641,50	2,15	497,00	686,00	11,1
BT	210,81	0,48	184,50	236,25	9,5
HSBC Holdings	896,00	0,56	821,50	953,50	13,3
Lloyds TSB	469,50	1,02	413,25	513,50	10,4
Marks & Spencer	427,75	2,46	318,00	427,75	24,6
mm02	197,25	-0,13	103,75	209,50	56,4
Reuters	379,75	2,64	346,00	431,25	25,7
Royal Bank of Scotland	1628,00	1,50	1515,00	1845,00	11,0
Royal Dutch Shell	1846,00	1,48	1990,72	1483,47	-
Unilever	557,00	-4,05	462,25	605,50	22,4
Vodafone	151,00	1,00	132,75	156,50	-

sulgemishinnad, GBp, allikas Bloomberg

Frankfurdi börs 03.11.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala min	52. nädala max	p/e
Adidas-Salomon	144,32	1,60	109,56	164,00	15,0
Allianz	120,10	0,76	86,02	120,35	13,0
BASF	59,60	0,69	49,05	64,60	11,1
Bayer	29,36	1,31	21,37	31,24	-
BMW	35,66	-1,90	31,52	40,09	11,0
Commerzbank	22,84	1,74	14,46	23,00	14,6
DaimlerChrysler	42,17	1,03	29,78	45,92	18,6
Deutsche Bank	79,64	1,26	60,65	80,23	11,5
Deutsche Lufthansa	11,71	1,04	9,65	11,92	-
Deutsche Post	18,79	1,18	15,23	21,23	11,6
Deutsche Telekom	14,97	0,67	14,37	16,89	13,3
E.ON	75,64	1,29	62,68	80,95	11,1
Infineon	8,09	2,93	6,40	9,20	-
Metro	37,00	1,26	35,94	44,36	14,0
Münich Re	101,70	1,75	77,51	101,87	15,4
Siemens	62,96	0,61	55,75	66,35	18,3

sulgemishinnad, EUR, allikas Bloomberg

Tokyo börs 03.11.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala min	52. nädala max	p/e
Bridgestone	2 375	0,00	1 818	2 500	15,4
Hitachi	717	-0,42	604	777	614,9
Honda Motor	6 390	-0,47	4 830	6 890	22,2
Matsushita	2 190	2,10	1 485	2 200	41,5
Mitsubishi Motors	291	0,69	101	295	-
NEC	581	-0,68	555	688	38,3
Nissan Motor	1 192	-1,73	1 025	1 347	56,2
Nomura Holdings	1 857	1,92	1 295	1 866	42,0
NTT	550 000	-0,90	419 000	593 000	18,9
NTT DoCoMo	202 000	-0,98	159 000	216 000	15,1
Sharp	1 630	-0,31	1 527	1 766	25,2
Sony	3 800	-1,55	3 660	4 420	-
TDK	8 400	0,84	7 050	8 740	50,0
Toyota Motor	5 350	-1,11	3 780	5 420	33,4
Toshiba	545	0,18	414	547	93,3

sulgemishinnad, jeen, allikas Bloomberg

Vilniuse börs 03.11.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala min	52. nädala max	p/e
Ekranas	1,52	1,33	1,40	7,55	18,5
Grigiskes	3,82	0,00	3,00	3,95	-
Invalda	13,25	3,68	4,82	14,19	-
Lietuvos Telekomas	2,64	0,38	1,95	2,85	-
Lithuanian Energy	2,27	-3,81	1,86	3,31	18,9
Mazeikiu Nafta	11,74	1,65	3,30	13,40	37,6
Snaige	16,75	0,72	15,50	19,33	37,9
Rokiskio Suris	71,50	-1,38	68,10	82,50	21,6
Vilniaus Vingis	4,35	0,69	4,00	8,30	4,1

sulgemishinnad, LTL, allikas Bloomberg

Riia börs 03.11.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala min	52. nädala max	p/e
LASCO	1,04	2,97	0,38	1,04	23,3
Latvijas Gaze	8,85	1,03	6,10	8,90	27,2
SAF Tehnika	11,69	-0,09	10,50	15,92	-
Valmieras Fiberglass	2,45	0,41	1,73	2,6	68,1
Ventspils Nafta	2,34	-1,68	1,30	2,41	-

sulgemishinnad, LVL, allikas Bloomberg

Nafta hind tõusis taas üle 60 dollari

Nafta hind hakkas taas oma üleeile saavutatud madalalt tasemelt tõusma, kallinedes 1,5 protsenti.

Üleeile käis nafta hind ära 58,75 dollaril barrelist, eile tõusis naftabarreli hind 60,64 dollarini. Nafta kallinemisele aitas kaasa Shelli töötajate streik Hollandis ja kasvav bensiini tarbimine USAs.

"Turg on närvis, sest liigub kuulujutud, et Shelli töötajad ei ole valmis sentimeetritki oma nõudmistest järele andma," ütles uudisteagentuurile Bloomberg Man Financiali maakler Rob Laughlin.

Firma ja ametiühingu vahelise läbirääkimise objektiks on firma ettepanekud, mis puudutavad töötajate pensione. Ametiühing on teatanud, et streik jätkub, kuni nõudmised rahuldatakse. Hollandis asuva Pernise ümbertöötlustehase võimsus on 416 000 barrelit päevas. Streigi ajal töötab tehas kolmandikulise võimsusega.

Nafta hinnal aitab 60 dollari läheduses püsida veel mure kütteõli laovarude piisavuse pärast. Pole veel teada, kas varudest talveks piisab. USA energeetikaministeerium on teatanud, et kütteõli ja muude naftasaaduste laovarud olid eelmisel nädalal 2 protsenti madalamal viimase viie aasta keskmisest tasemest. Ministeeriumi hinnangul on laovarud praegu piisavad. Ministeeriumi teatel pole veel selge, millal laovarud jõuavad orkaanideeelsele tasemele ja kas neist piisab karmi talve korral.

Peeter Teder

EURIBOR

03.11.2005 **2,414**

6 kuud 0,267%

03.05.2005 **2,147**

1 kuu	2,132
2 kuud	2,239
3 kuud	2,273
6 kuud	2,414
9 kuud	2,513
12 kuud	2,600

Eesti Pank 03.11.

valuuta	tähis	EEK
Araabia ÜE dirham	AED	3,53284000
Aserbaidžaani manat	AZM	0,00281386
Austraalia dollar	AUD	9,62633000
Bulgaaria lev	BGN	7,99884000
Euro	EUR	15,64660000
Hiina jüaan (renminbi)	CNY	1,60466000
Hongkongi dollar	HKD	1,67357000
Horvaatia kuna	HRK	2,11630000
IMF arveldusühik	SDR	18,75160000
India ruupia	INR	0,28627500
Indoneesia ruupia	IDR	0,00128988
Islandi kroon	ISK	0,21836100
Jaapani jeen (yen)	JPY	0,11100200
Kanada dollar	CAD	10,99760000
Kasahstani tenge	KZT	0,09693070
Korea won	KRW	0,01243520
Kõrgõzstani somm	KGS	0,31816000
Küprose nael	CYP	27,27800000
Leedu litt	LTL	4,53157000
LAVi rand	ZAR	1,96551000
Läti latt	LVL	22,46360000
Malta liir	MTL	36,44210000
Moldova leu	NDL	1,02700000
Norra kroon	NOK	2,01133000
Poola zlott	PLN	3,94183000
Rootsi kroon	SEK	1,62433000
Singapuri dollar	SGD	7,65327000
Slovakkia kroon	SKK	0,40118500
Sloveenia talaar	SIT	0,06531000
Suurbritannia nael	GBP	23,05660000
Šveitsi frank	CHF	10,13050000
Taani kroon	DKK	2,09632000
Tai baht	THB	0,31769200
Taiwani dollar	TWD	0,38594200
Tšehhi kroon (koruna)	CZK	0,53017900
Ukraina grivna	UAH	2,57085000
Ungari forint	HUF	0,06266090
USA dollar	USD	12,97610000
Usbekistani somm	UZS	0,01123340
Uus Rumeenia leu	RON	4,28121000
Uus Türgi liir	TRY	9,63335000
Uus-Meremaa dollar	NZD	9,00672000
Valgevene uus rubla	BYR	0,00603120
Venemaa rubla	RUB	0,45470500
Kuld (EEK/oz)	XAU	6032,60000000

Börsikaubad 03.11.

Kütused Rotterdami sadamates (CIF)

	USD/t
Nafta*	59,04
Kerge kütteõli	547,25–549,25
Masuut	260–264
Bensiin	541–545
Diisel	571,25–573,25

*Brenti segu Londoni rahvusvahelisel naftabörsil (USD/barrel)

Väärismetallid

	USD tr.oz
Kuld	461,85
Hõbe	7,5750
Plaatina	938,00
Pallaadium	225,00

1 tr.oz=31,105 g
Londoni fiksingud

Värvilised metallid
2. nov. seisuga

	ühik		
Alumiinium	USD/t	1976,0	1977,0
Nikkel	USD/t	11570,0	11575,0
Plii	USD/t	988,0	989,0
Tina	USD/t	6175,0	6180,0
Tsink	USD/t	1531,0	1531,5
Vask	USD/t	4090,0	4092,0

Kohv

Arabica (USc)/LB	103,10
Robusta (USD/t)	967,00

1 LB = 453,59 g
LIFFE, CSCE

Suhkur

valge suhkur(USD/t)	291,00
toorsuhkur (USc/LB)	11,46

LIFFE, CSCE
Allikas: Bloomberg

Põhivaluutade kursid 03.11.

	USD ost	USD müük	EUR ost	EUR müük	SEK ost	SEK müük
ÜLEKANNE						
Krediidipank	12,8973	13,0217	15,6220	15,6720	1,6162	1,6325
Tallinna Äripank	12,9424	13,0590	15,6232	15,6701	1,6232	1,6397
Parex Pank	12,9829	13,0741	15,6466	15,6466	1,6233	1,6331
SULARAHA						
Krediidipank	12,8950	13,0240	15,5700	15,7000	1,6130	1,6330
Tallinna Äripank	12,9370	13,0644	15,5800	15,6800	1,6201	1,6404

Allikas: pangad, kursid on päeva jooksul korrigeeritavad

Läti, Leedu ja Vene valuuta kursid 03.11.

	RUB ost	RUB müük	LTL ost	LTL müük	LVL ost	LVL müük
ÜLEKANNE						
Krediidipank	0,4520	0,4561	4,5157	4,5474	22,3800	22,5600
Tallinna Äripank	0,4525	0,4582	4,5082	4,5553	22,3457	22,5937
Parex Pank	0,4536	0,4582	4,5179	4,5452	22,4020	23,5370
SULARAHA						
Krediidipank	0,4510	0,4650	4,5000	4,5770	22,3430	22,5790
Tallinna Äripank	0,4540	0,4656				

Allikas: pangad, kursid on päeva jooksul korrigeeritavad

Arvelduskonto ja reservhoiuse intressid

Nordea Pank EEK, EUR, % päevasaldolt

	klient	hõbeklient	kuldklient
arvelduskonto, eraisikud			
kuni 50 000 EEK	0,40	1,00	1,25
50 000–250 000 EEK	1,75	1,75	2,00
üle 250 000 EEK	2,10	2,10	2,10
reservhoius, eraisikud			
kuni 50 000 EEK/kuni 3196 EUR	2,05/2,10	2,15/2,20	2,25/2,30
50 000–250 000 EEK/3196–15 978 EUR	2,15/2,20	2,25/2,30	2,35/2,40
üle 250 000 EEK/üle 15 978 EUR	2,25/2,30	2,35/2,40	2,45/2,50

Allikas: pangad

Kommertspankade intressitooted

pank	jooksev hoius % keskmiselt kuu jäägilt	kuu püsijäägilt	minimaalne püsijääk	tähtajaline hoius % 1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	min summa
Sampo Pank	0,25	0,25(4)	-	1,80	1,85	1,90	2,05	2,15	2,30	2,30	1000/5000(6)
Sampo Pank(5)	0,30		-	1,95	1,95	2,00	2,15	2,25	2,40	2,40	1000/5000(6)
Krediidipank	0,30		-	2,10	2,15	2,20	2,50	2,75	3,00	3,10	1000/3000(6)
Ühispank	0,20	0,25		1,80	1,84	1,88	2,00	2,15	2,30	2,30	2000*
Hansapank	0,20			-	-	1,75	1,95	2,10	2,25	2,25	3000/30 000)
Tallinna Äripank	0,20			2,10	2,10	2,15	2,25	2,60	2,85	2,85	1000
Nordea Pank	kuni 2,10 (vt arvelduskonto ja Reservhoiuse tabel ülal)			2,00	2,00	2,10	2,20	2,59	2,75		5000 EEK
Parex Pank	2,0			2,30	2,35	2,45	2,50	2,55	2,60	2,75	
SBM Pank	0,25	0,30		2,35	2,40	2,50	2,55	2,80	3,10	3,50	5000 EEK

pank	tähtajaline hoius %, USD 1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa	tähtajaline hoius %, EUR 1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Sampo Pank	3,45	3,50	3,50	3,65	3,80	4,00		1,85	1,90	1,90	2,00	2,00	2,05	
Krediidipank	3,60	3,65	3,70	3,80	3,95	4,10	100/200 (6) USD	2,10	2,15	2,20	2,35	2,55	2,70	100/200 (6) EUR
Ühispank	3,40	3,44	3,48	3,60	3,72	3,84	200 USD	1,80	1,81	1,82	1,85	1,88	1,91	200 EUR
Hansapank	-	-	3,75	4,00	4,15	4,30	238 USD	-	-	1,75	1,80	1,80	1,88	192 EUR
Tallinna Äripank	2,85	2,85	2,90	3,50	3,55	3,75	100 USD	2,15	2,15	2,15	2,20	2,30	2,45	65 EUR
Nordea Pank	3,39	3,47	3,58	3,76	3,88	3,97	300 USD	2,05	2,10	2,10	2,12	2,35	2,43	320 EUR
Parex Pank	3,90	3,95	4,20	4,30	4,35	4,50		2,30	2,35	2,45	2,50	2,55	2,60	
SBM Pank	3,30	3,40	3,50	3,70	3,80	4,00	500 USD	2,35	2,40	2,50	2,55	2,65	2,80	350 EUR

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad* maks 24 999 EEKi ** nii era- kui jur. isikutele (3) alla 3 kuu 30 000 kr, alates 3 kuud 3000 kr ja alla 1 kuu 100 000 kr (4) juriidiline isik (5) personaalpanganduse klientidele (6) kontoris

Forward-tehingute kursid Eesti pankades 03.11.

	USD ost	USD müük	EUR ost	EUR müük	SEK ost	SEK müük
Nordea Pank						
spot	13,1062	13,1091	15,6455	15,6475	1,6579-	1,6589
1 nädal	13,1026	13,1062	15,6450	15,6480	1,6580	1,6592
1 kuu	13,0898	13,0960	15,6539	15,6500	1,6585	1,6600
3 kuud	13,0535	13,0652	15,6443	15,6573	1,6603	1,6626
6 kuud	12,9871	13,0087	15,6426	15,6682	1,6626	1,6663
9 kuud	12,9198	12,9502	15,6435	15,6805	1,6644	1,6695
12 kuud	12,8552	12,8872	15,6489	15,6892	1,6668	1,6723

Allikas: pangad

Kontaktandmed

SEB Eesti Ühispank –
Tornimäe 2, Tallinn tel 665 5100
Hansapank –
Liivalaia 8, Tallinn tel 631 0311, faks 631 0410
Eesti Krediidipank –
Narva mnt 4, Tallinn tel 669 0900, faks 661 6037
Tallinna Äripank –
Vana-Viru 7, Tallinn tel 668 8088, faks 668 8089
Nordea Pank –
Hobujaama 4, Tallinn 10151 tel 628 3300, faks 628 3201
e-post: tallinn@nordea.com, www.nordea.ee
Sampo Pank –
Narva mnt 11, Tallinn 15015 tel (24h) 680 0800,
e-post: info@sampopank.ee, www.sampo.ee
SBM Pank –
Pärnu mnt 12, Tallinn 10158 tel 680 2500, faks 680 2501
Parex Pank –
Rootsikrantsi 2, Tallinn 10119 tel 611 0200, faks 611 0244, parex@parex.ee

Lemmiklektor
Heli Raidve loeng
"Kasulikud teadmised ja konksud tööõiguse vallast"

Loeng toimub
9. novembril 2005
Reval Hotel Olümpias.

- Mida peab teadma tööõigusest?
- Mida peab teadma töölepinguseadusest
- Millised on tööandja ja töötaja kohustused ja vastutus?
- Kuidas sõlmida, muuta ja lõpetada töölepingut?
- Kuidas lahendada töövaidlusi?

Iga osaleja saab sisuka loengukogumiku hilisemaks igapäevaseks kasutamiseks!

Hind 2900 krooni (km-ga 3422 krooni).
Mitme osaleja registreerumisel ühest maksjaettevõttest kehtib soodustus 10%.
Info telefonil 6670 233 Merle Kumari.
www.aripaev.ee/seminar

Reval Hotel Olümpia
Äripäev

Äripäeva seminar

“Mida peab ettevõtja teadma töötervishoiu ja tööohutuse korraldusest ettevõttes?”

toimub 23.11.2005
Reval Hotel Olümpias
Alfa saalis.

Seminari peaesineja Tööinspektsiooni peadirektor **Priit Siitan**

Tule ja kuula järjekordset Äripäeva seminari, mille teemaks on töötervishoid ja töökeskkond, kus kõige värskema ja olulisema info toovad teieni asjatundjad Tööinspektsioonist.

Seminari sihtgrupp on ettevõtete juhid, haldusjuhid, personalitöötajad, tööohutuse spetsialistid, meditsiinitöötajad jt - kõik, kes vastutavad tööohutuse ja selle korralduse eest ettevõttes.

Seminari lisainfo ja sisututvustus
www.aripaev.ee/seminar

Seminari hind enne 16.11.2005 registreerumist 2320 krooni (km-ga 2738 krooni). Hiljem registreerujatele 2900 krooni (km-ga 3422 krooni). Mitme osaleja registreerumisel ühest maksjaettevõttest kehtib soodustus 10%. Info telefonil 667 0233 Merle Kumari.

Äripäev

Reval Hotel Olümpia

Kaubikud.
Väikebussid.
Rotal
Tarbesõiduk - auto, mida on vaja !
www.rotal.ee
Paldiski mnt. 247
Autokauplus Tel 6560 960

Uus Škoda esindus avatakse lähinädalatel endisele Talleksi jäästaadionile rajatud kergehitises Paldiski maanteel Merimetsa Selveri vastas.
Foto: Julia-Maria Linna

Uuele Škoda esindajale Eestis antakse stardipauk Talleksi jäästaadionil

Uus Škoda esindaja Eestis AS Auto 100 loodab avada uue esinduse uksed endise Talleksi jäästaadioni platsil selle kuu keskel, ülejäänud Škoda müüjad peavad lähiajal oma tegevuse lõpetama.

„ See on lähikuude küsimus, kui ka ARX oma tegevuse lõpetab.
Jussi Pärnpuu,
Saksa Auto tegevjuht, kommenteerides senise Škoda müüja edasitegutsemist

Tõnu Tramm
tonu.tramm@aripaev.ee

Oktoobri viimasel päeval lõppes Eesti Helkama-Auto ASil Škoda esindusleping Eestis, mille omandas Volkswagenitega kaupleva AS Saksa Auto tütarettevõte Auto 100. Kuni uue ja ajakohase müügiesinduse valmimiseni teenindatakse kliente endisele Talleksi jäästaadionile rajatud kergehitises aadressil Paldiski mnt 73. Praegu käivad ettevalmistööd esinduse avamiseks, Auto 100 loodab uksed avada juba selle kuu keskel. Uue ettevõtte juhiks saab Äripäevale teadaolevalt praegune ASi Saksa Auto Kaks juht Janek Aavik.

AS Eesti Helkama-Auto lõpetas Škodade müügi, sama teeb kõigi eelduste kohaselt ka teine Škodade müüja AS ARX Eesti. Siiski teatati veel eile ARXi müügiosakonna telefonilt, et nemad jätkavad Škodade müüki ja tegevuse lõpetas ainult Helkama. Tegelikkuses lõppes ARX Eesti leping tehasega juba selle aasta mais, aga kuna firma on Leedu ametliku Škoda müüja tütarettevõte ja alates selle aasta oktoobrist võib mingis piirkonnas müügiõigust omav ettevõte avada oma esinduse ka mistahes teises piirkonnas, ei näe ARX oma tegevuses midagi seadusevastast. Paraku on aga nii, et teises piirkonnas võib tegutseda küll, kuid seda vaid juhul, kui vastava piirkonna ametlik tehase esindaja aktsepteerib tema vastavust kõikidele tehase nõuetele. Seega on ARX Eesti edasine saatus Auto 100 kätes.

"See on lähikuude küsimus, kui ka ARX oma tegevuse lõpetab," lausus Saksa Auto tegevjuht Jussi Pärnpuu, kes ei näe mingit võimalust, et ARX Eesti saaks legaalselt edasi tegutseda. Tehas näeb ette konkreetsed nõuded nii müügisalongile, tehnohooldele, reklaamile, inimeste arvule jne. Praegu ei vasta Pärnpuu sõnul seal üksgi asi nõuetele.

Uus Škoda müüja on uue margi turuletoomiseks põhjalikult valmistunud, eriti mis puudutab autode sisseostmist ja logistikat, tänu millele võivad kliendid oodata ka senisest soodsamaid hindu. Täpset hinnakirja firma enne esinduse avamist avaldada ei soovi, kuid ülejäänu tarbijat puudutav info on üles seatud veebiaadressile www.skoda.ee.

Selle põhjal oodatakse kõiki seniseid Škoda kliente hooldusesse uuel aadressil Paldiski mnt 73, Tartus jätkab Škodade müüki ja hooldamist AS Tauf-Auto.

Tallinnas tegutseb veel kolmaski Škoda müüja

■ Erinevalt Helkama-Autost ei kipu oma tegevust lõpetama kunagine Helkama edasimüüja, Tallinnas piimakombinaadi kõrval tegutsev AGR Autokeskus, mis siiani reklaamib oma kodulehel kogu Škoda ja Mitsubishi mudelivalikut.

"Meie mõistes on see täiesti ebaaus tegevus," lausus ASi Silberauto Mitsubishi müügidirektor Üllar Born. Silberauto on Mitsubishi ametlik esindaja Eestis. Ettevõtte müügitingimused ei vasta tema sõnul mitte mingitele Mitsubishi tehase esitatud nõudmistele, reklaame üleval ei ole, autosid müüakse interneti vahendusel ja tuuakse kohale Läti esindaja juurest. Ja ehkki Mitsubishi tehas on Läti esindust selle eest ka hoiatanud, on müüginumbritest saadav tulu siiski ahvatlev.

Et sellisel kujul Mitsubishi ja Škoda äri AGR Autokeskusel kaua kesta ei saa, kinnitas ka Saksa Auto tegevjuht Jussi Pärnpuu ja ennustas, et paari kuu jooksul on sunnitud lisaks ARX Eestile ka AGR Autokeskus oma müügitegevuse lõpetama. **Tõnu Tramm**

ŠKODA MÜÜGI HELGEMAD PÄEVAD JÄID 10 AASTA TAHA

- **1991** – asutati Eesti Helkama-Auto, mis asus müüma Škodat, Mitsubishit ja Hyundaid.
- **1994** – Eesti Helkama-Auto lõpetas Hyundai müügi, jätkati Škoda ja Mitsubishiga.
- **1995** – Eesti Helkama-Auto oli tõusnud üheks edukamaks automüüjaks Eestis, müües aasta jooksul 193 Feliciat ja 49 Felicia Combit. Aasta algul oli saada veel ka vanu mudeleid – Favoriti ja Formani, mida müüdi vastavalt 29 ja 17 autot.
- **1996** – Eesti Helkama-Auto tegi juunis Eesti müügirekordi, müües kokku 69 uut autot kuus, eriti populaarseks osutus soodsa hinnaga Felicia.
- **2001** – Tallinnas avas uksed Helkama-Auto edasimüüja AGR Autokeskus, kus müügil nii Škoda kui ka Mitsubishi.
- **2003** – Škoda teiseks esindajaks Eestis sai ARX Eesti, kes lubas Helkama-Autole "tuule alla teha". Tegelikkuses kasvas hoopis Helkama-Auto müük, ARX Auto ühe tollase omaniku Vladimir Ljamtsevi teine firma AS Help Car läks juba samal aastal pankrotti.
- Aasta lõpus kaotas Helkama-Auto Mitsubishi esindusõiguse, edasi müüdi vaid Škodat.
- **2005** – jaanuaris oli Mustamäe halduskogus arutusel Helkama-Auto algatatud detailplaneering, mille kohaselt taheti rajada Akadeemia teele kahekorruseline automüügisalong. Hoone maksumuseks arvestati ligikaudu 25 miljonit krooni.
- Mais lõppes Škoda tehase esindusleping Eestis aktsiaseltsiga ARX, novembrist sai ASi Saksa Auto tütarfirma AS Auto 100 Škoda ainuesindusõiguse Eestis. Leping Helkama-Auto ja Škoda tehase vahel lõppes oktoobris.

Allikas: Äripäev

Japanparts
JAAPANI JA KOREA AUTODE VARUOSAD
SIDURIOSAD
DAIKIN
AISIN
Made in Japan
KIA
MAZDA
HONDA
SUZUKI
NISSAN
TOYOTA
SUBARU
HYUNDAI
CHRYSLER
MITSUBISHI
Uus kauplus Tartu, Vasara 50E Tel. 799 80 20
Tallinn, Kadaka 86C Tel. 672 0000
Tallinn, Punane 18D Tel. 672 0002
Tartu, Vasara 50E Tel. 799 80 20
Pärnu, Savi 3 Tel. 446 50 75

Turvaliselt teel
NOKIAN TYRES
Rehvide müük ja paigaldus:
VIANOR
Säästa ennast.
Tartu mnt. 119, Tallinn 10112, Tel. : +372 6051 065, Fax : +372 6051 067, E-mail: vianor@vianor.ee
REHVIHOTELL, Tartu mnt 80J, Tallinn 10112, Tel: 681 0844, E-mail: toomas.pentjarv@vianor.ee
Aardla 23C, 50110 Tartu, Tel. : +372 7303 745, Fax : +372 7303 766, E-mail: margus.lauk@vianor.ee
Lai 13, 80013 Pärnu, Tel. : +372 4429 428, Fax : +372 4429 428, E-mail: peeter.ostrov@vianor.ee
Piiri põik 1, 71020 VILJANDI, Tel. : +372 434 9145, Fax : +372 434 9146, E-mail: kaupo.pukk@vianor.ee

Äripäev

Hea jahimees ei pauguta huupi!

Arukas automüüja ei kuluta laskemoona tühja, vaid sihib seal, kus võimalus tabada kõige suurem.

Eestis elab *ca* 1,4 miljonit inimest.
Neist on tööga hõivatud umbes 620 000.
Statistikaameti andmeil on igakuine brutopalk üle 8291 krooni vaid 35% töötajaist.

Kas sinu reklaam peab jõudma kõigi Eesti elanikeni?
Või on sulle oluline, et sinu reklaam jõuaks tõenäolise autoostjani?

Auto liisimise eelduseks on tingimus, et liisingmakse ei ületaks 1/3 igakuisest sissetulekust. Seega peab 180 000-kroonise auto ostmiseks olema eeldatav brutopalk 10 000 krooni.

Eestis ostetakse sel aastal prognoositavalt vaid 19 000 uut sõiduautot.

Tõenäolisim uue auto ostja on:
- Eesti keskmisest kõrgema sissetulekuga
- kontoriametnik, spetsialist, iseendale tööandja, tippjuht või keskastmejuht
- vanuses 25-65 aastat

Uuringufirma Emor lugejaküsitluste andmetel vastab nendele parameetritele enamik Äripäeva lugejatest.

Võta nad sihikule!

Rehvirõhu mõõtja pole pelgalt luksusvidin

Kui USA autotootja Ford oleks taibanud oma Exploreri maastureid rehvirõhu anduritega varustada, oleks Fordi maine praegu palju parem.

Tarmo Riisenberg
aripaev@aripaev.ee

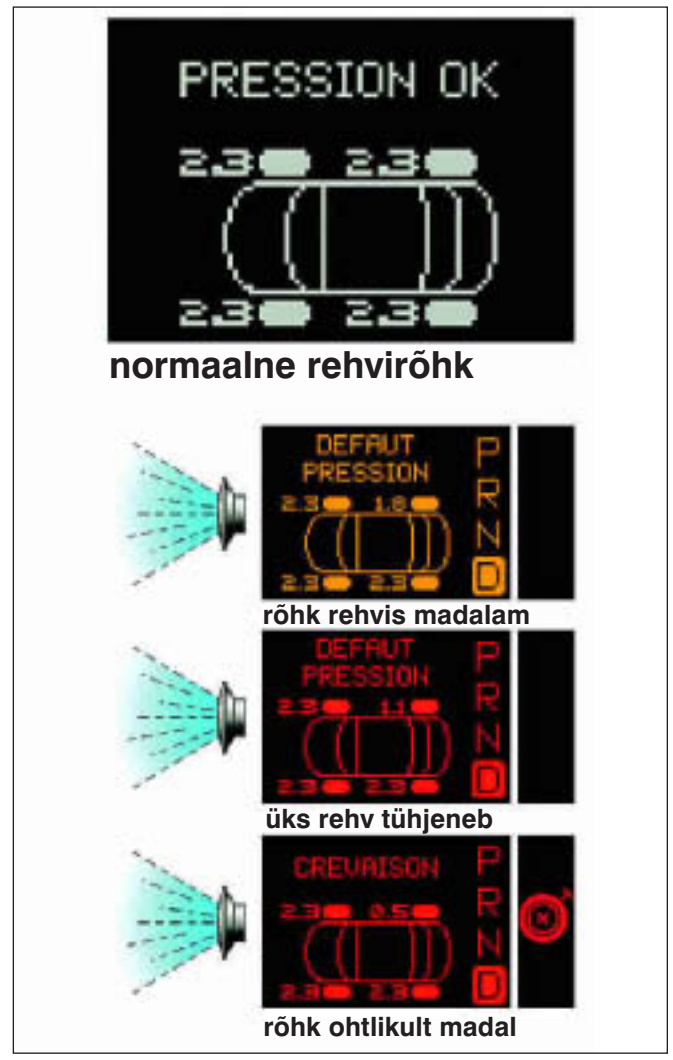

Renault' rehvirõhku kontrollivad ventiili paigaldatud andurid, mis edastavad info ekraanile. Skeem: Renault

Nimelt peeti just madalat rehvirõhku põhjuseks, miks Ford Exploreri maastikuautode all olnud Firestone'i rehvid plahvatusega purunesid. Tagajärg: vähemalt 119 inimest sai avariides surma, Ford pidi tagasi kutsuma 13 miljonit Firestone'i maastikurehvi.

Juhtunust lähtuvalt pole ka ime, et USAs on liikumas plaan muuta rehvirõhu jälgimissüsteemid kohustuslikuks kõigile sõidu- ja kergeveoautodele. Idee mõningatele aspektidele on aga vastu kohalikud rehvitootjad. Nimelt peaks seaduse kohaselt hakkama sõiduki armatuurlaual põlema ohutuli, kui selle rõhk langeb 25 protsendi võrra. Rehvifirmade hinnangul pole aga selline ühtne määr õige, kuna osa masinate puhul tähendab 25protsendine langus rehvirõhus juba ohtliku piiri ületamist. Plaanide kohaselt peaks sõiduautod olema rehvirõhu mõõtjatega varustatud 2006. aastast, kergeveokid aga 2008. aastast.

Mitmed tootjad pakuvad aga juba praegu oma autodele rehvirõhu sensoreid. Laias laastus jaotatakse need kaheks: otseselt rehvirõhku jälgivad ning kaudselt rehvide tühjenemist kontrollivad süsteemid.

Esimeste puhul jälgib rehvirõhku otse rehvi sees olev sensor, mis annab teatud intervalliga infot rehvi rõhu kohta auto pardakompuutrile. Selline süsteem võimaldab ka iga rehvi rõhku eraldi jälgida. Otseselt rehvirõhku jälgivaid süsteeme kasutavad näiteks Audi/Volkswagen, BMW, Land Rover, Mercedes-Benz, Porsche, Ford, Chrysler, Opel.

> **„ Seda juhtub väga harva, et rehvirõhu andurit küsitakse.**
>
> **Kalle Proos**, ASi Ascar müügikonsultant

Kaudsed rehvirõhu jälgimise süsteemid kasutavad selleks auto ABS-pidurite süsteemi, kus iga konkreetse rehvi pöörlemise kiirust võrreldakse teiste sama auto rehvide pöörlemise kiirusega. Juhul, kui ühe ratta rõhk langeb, veereb ta erineva kiirusega ja auto pardaarvuti hoiatab tekkinud erinevusest juhti. Sellise lahenduse hind on küll autotootjale odavam, kuid ei anna näiteks märku, kui kõik neli ratast on mingil põhjusel saanud torke ja tühjenevad samaaegselt. Lisaks kaasneb valehäirete oht: pikas kurvis läbib välimine ratas sisemisest rattast erineva maa ja võib seetõttu anda süsteemile valeinfot.

Eestis pole rehvirõhu monitorid aga kuigi populaarsed, autole satuvad nad tavaliselt juhul, kui andurid juba standardvarustuses või saab need lisavarustust tellides millegagi kaasa. "Seda juhtub väga harva, et rehvirõhu andurit küsitakse," kinnitab Ascari müügikonsultant Kalle Proos. Probleemiks võib olla ka see, et osal masinatel on rehvirõhu andur tellitav vaid komplektis näiteks veojõukontrolli või pardakompuutriga, komplektis ostmine lisab auto hinnale aga mitmeid tuhandeid. Samas on ka erandeid. "Mercedese uutel mudelitel CLS-, ML- ja S-klass on rehvirõhu sensor standardvarustuses, teistele mudelitele saab seda eraldi tellida. Hinnad algavad 800 kroonist," kinnitab ASi Silbergroup turundus- ja klienditeenindusosakonna juhataja Helena Hyldahl.

Lisaks hinnale on probleeme veel teisigi: rehvi sisse (kas velje pinnale või ventiili külge) paigutatud sensor on õrn ja võib oskamatu rehvivahetuse ajal saada viga.

KASUTATUD AUTODE MÜÜK

United Motors
Paldiski mnt 108, Tallinn
Tel 659 3721, 659 3728,
50 15 553, 51 43 398
Avatud
E–R 9–18, L 10–15
www.bmw.ee
bmw@bmw.ee

BMW 116i
85kW 2004, sinine met., luukpära (5 ust), hooldusraamat, 5600 km, liisinguvõimalus
Hind 298 000 kr

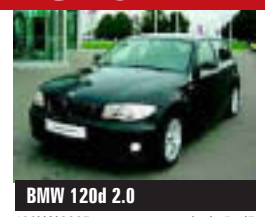
BMW 120d 2.0
120kW 2005 automaat, must, luukpära(5 ust), hooldusraamat, kliimaautomaatik, paigaldatud tulekustuti, külglibisemise vastane seade, roolivõimendi, kesklukustus puldiga, ABS pidurid, 6x turvapadi, 4x elektrilised akende tõstukid, poolnahkpolster, valuveljed (16"), DTC stabiilsuskontroll, pidurdusjõukontroll, signalisatsioon 12 600 km, liisinguvõimalus.
Hind 424 400 kr

BMW 320Ci Coupe 2.2 R6
125kW 2005 automaat, lilla met., kupee(2 ust), hooldusraamat, kliimaautomaatik, külglibisemise vastane seade, roolivõimendi, kesklukustus puldiga, ABS pidurid, 6x turvapadi, 4x elektrilised akende tõstukid, poolnahkpolster, valuveljed (17"), pidurdusjõukontroll, Xenon lähi- ja kaugtuled, signalisatsioon, Garantii. 4900 km, liisinguvõimalus.
Hind 535 000 kr

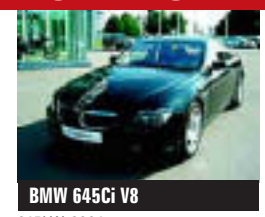
BMW 645Ci V8
245kW 2004 automaat, must met., kupee(2 ust), hooldusraamat, kliimaautomaatik, külglibisemise vastane seade, roolivõimendi, kesklukustus puldiga, ABS pidurid, 6x turvapadi, 2x elektrilised akende tõstukid, katuseluuk (klaasist, elektriline), Tumepunane nahksisu nahkpolster, valuveljed (Star-spoke styling 92 19"), 17 000 km, liisinguvõimalus.
Hind 1 069 000 kr

BMW X5 4,4i V8
210kW2001 automaat, tumerohelinemet., 5 ust, hooldusraamat, kliimaautomaatik, tagaspoiler, külglibisemise vastane seade, roolivõimendi, kesklukustus puldiga, ABS pidurid, 6x turvapadi, 4x elektrilised akende tõstukid, must nahk, valuveljed, DSC stabiilsuskontroll, veojõukontroll, tehniliselt kontrollitud, 104 000 km, liisinguvõimalus.
Hind 465 000 kr

Peugeot 407 ST Confort 2.0
100kW 2005 automaat, must, sedaan(4 ust), hooldusraamat, kliimaautomaatik, kaasa (talverehvid), külglibisemise vastane seade, roolivõimendi, kesklukustus puldiga, ABS pidurid, 8x turvapadi, 4x elektrilised akende tõstukid, valuveljed (16"), ESP veojõukontroll, signalisatsioon, püsikiiruse hoidja, 2x istmesoojendused, 31 000 km, liisinguvõimalus.
Hind 279 000 kr

Subaru Impreza WRX STI 2.0
195kW 2004, sinine, sedaan(4 ust), hooldusraamat, kliimaseade, sportvedrustus, sportsummuti, tagaspoiler, spoilerirng, roolivõimendi, kesklukustus puldiga, ABS pidurid, 2x turvapadi, 4x elektrilised akende tõstukid, valuveljed (17"), signalisatsioon, elektrilised soojendusega välispeeglid, tagaklaasi soojendus, 66 000 km, liisinguvõimalus.
Hind 369 000 kr

Kampaania manitseb helkurit kandma

■ Alates sellest nädalast käivitus maanteeameti algatusel liiklusohutuskampaania, mille eesmärk on propageerida jalakäijatel helkuri kasutamist. Kampaania läbiv sõnum on "Näita ennast! Kanna alati helkurit!"

Maanteeamet viib kampaania läbi koostöös politseiameti, meediaorganisatsioonide ja mitmete ettevõtetega. Tasuta helkureid on eraldanud Eesti Loto ja Estonian Air. Kampaania eesmärk on inimestele meelde tuletada helkuri kasutamise vajalikkust ning vähendada jalakäijatega pimedal ajal toimuvate liiklusõnnetuste arvu. Igal aastal on jalakäijatega pimedatel teedel juhtunud õnnetuste arv vähenenud, kuid jätkuvalt palju on neid inimesi, kes ei ole endale teadvustanud, kui ohtlik on pimedas ilma helkurita liikuda, seisab maanteeameti pressiteates.

Rippuv helkur kinnitatakse haaknõelaga riiete külge keha sõiduteepoolsele küljele nii, et see jääb umbes põlve kõrgusele.
Foto: Julia-Maria Linna

Helkuri kasutamine on kohustuslik ka liikluseeskirja järgi ning politsei kontrollib selle nõude täitmist. Ilma helkurita kodanikku võib karistada kuni 3000 krooni suuruse rahatrahviga.

Helkur tuleb riietele kinnitada nii, et see oleks nähtav võimalikult mitmest suunast: veniva või vastava kinnitusega helkurpaela võib lihtsalt varrukale või püksisäärele tõmmata, rippuv helkur kinnitatakse haaknõelaga riiete külge keha sõiduteepoolsele küljele nii, et see jääb umbes põlve kõrgusele. Kõige turvalisem on kasutada kahte helkurit korraga: ühte paremal ja teist vasakul küljel. Parim lahendus on riietele püsivalt kinnitatud helkurmaterjal, mis välistab helkuri unustamise või kaotsimineku. Pimedas liikudes suurendab jalakäija märgatavust ka hele riietus. Õnnetuste vältimiseks peab jalakäija maanteel kõndima vasakpoolsel teepeenral, näoga vastusõitvate autode poole. Ülearune ei ole helkur ka linnatänavail, sest tänavavalgustus tihtipeale kas puudub või on ebapiisav. Uuringute järgi on helkurit vajalikuks pidavate ja seda ka kasutavate täiskasvanute arv 6 protsendilt 1996. aastal kasvanud 30 protsendini. Samas näitavad selle aasta kolm esimest kvartalit taas õnnetuste arvu kasvu. Selle aasta üheksa kuuga on pimedal ajal hukkunud 21 jalakäijat, neist 13 asulavälistel teedel.

Äripäev

Ford Maverick

Nüüd 60 000.– soodsamalt!

Intelligentse 4WD neljarattaveo süsteemiga Ford Maverick pakub muretut ja kerget sõitu sõltumata teekattest või ilmaoludest. Mavericku olemus väljendab jõulisust ja võimekust, mis on ühendatud mugavuse ja luksusega. Nüüd piiratud koguses Ford Mavericke kuni 60 000.– soodsamalt!

Info-Auto AS
Pärnu mnt 232, Tallinn, tel 671 0060
Turu 1, Tartu, tel 737 1890
Tallinna mnt 89a, Pärnu, tel 447 2760

www.ford.ee **INFO-AUTO**

Ford Tourneo Connect

Kuni 43 000.– soodsamalt!

Ford Tourneo Connect pakub värskendavat sõidunaudingut ja praktilist mitmekülgsust. Paindlik istmete ja kaubaruumi kombinatsioon täidab su ootused nii tööd tehes kui ka vaba aega veetes. Mootorivalikus on 1,8-liitrine 115hj Zetec bensiinimootor ja 1,8-liitrine 90hj Duratorq turbodiiselmootor. Ford Tourneo Connecti soodushind alates 199 000 kr.

Info-Auto AS
Pärnu mnt 232, Tallinn, tel 671 0060
Turu 1, Tartu, tel 737 1890
Tallinna mnt 89a, Pärnu, tel 447 2760

www.ford.ee **INFO-AUTO**

Fiat Multipla

Multipla on originaalse välimusega 6kohaline mahtuniversaal – 3 istet ees, 3 istet taga. Oma klassi kõige ruumikam ja kompaktsem! Isikupärane eksterjöör ja interjöör, baasvarustuses elektripeeglid ja -aknad, pardakompuuter, 2 turvapatja, ABS-pidurid, CD-raadio. Väga paindliku siselahendusega ja suurepärase avarusega sõiduauto, mis on grupisõiduks loodud!

www.fiat.ee

Volvo XC70

Soodushind alates 535 000.–

Volvo XC70 – jõuline luksus, mis viib sind kõikjale, kuhu teed ulatuvad. Elektrooniline AWD neljarattaveo süsteem, TRACS veojõu kontrollseade ja kõrgem kliirens tagavad unikaalse kombinatsiooni stabiilsusest, mugavusest ja läbivusest. Olete oodatud proovisõidule Info-Autosse!

Info-Auto AS
Pärnu mnt 232, Tallinn, tel 671 0020
Turu 1, Tartu, tel 737 1890
Tallinna mnt 89a, Pärnu, tel 447 2750

www.infoauto.ee **INFO-AUTO**

Isuzu D-max

Hind alates 249 900.–

D-max – parima hinna ja kvaliteedi suhtega 4veoline pikap. Saadaval 2,4 ja 5 istekohaga mudelid. Suur kandejõud, võimsad mootorid, väike kütusekulu ja palju lisasid. Järelveetava haagise mass lubatud 3000 kg. Kõik see teeb Isuzu D-max pikapi asendamatuks tööriistaks ja sõiduvahendiks paljudele.

Renneks Kaubandus OÜ
Suur-Sõjamäe 36, Tallinn
tel 646 5140
www.renneks.ee

Toyota Land Cruiser

Hind alates **610 100.–**
Intress **4,5%**

Suur kogus erineva varustustasemega Land Cruisereid Amserv Autos .

Amserv Auto AS
Pärnu mnt 232, Tallinn
Tel 650 2112
www.amservauto.ee

TODAY TOMORROW TOYOTA

Rusikareegel on, et 4,5 ruutmeetrit peaks arvestama ühe messistendi töötaja kohta. Turismimessil oli Viking Line'i messiboksis aga ruutmeetrite kohta palju vähem töötajaid. Seega jäid paljude külastajate küsimused vastuseta.

Foto: Andras Kralla

Messistendi paraja suuruse saab arvutada statistika põhjal

Paraja stendi suuruse, mis tooks maksimaalse külastajate tähelepanu, kuid ei oleks üleliia priiskamine, saab arvutada eelmisel aastal toimunud messi statistika põhjal.

Näiteks messi X külastas ligi 10 000 inimest. Neist 1000 olid välismaalt. 9000st 40% moodustasid messi X eriala spetsialistid. Ehk siis 3600 külastajat.

Kui nüüd seada eesmärgiks, et samade lähteandmete juures pooled sellest sihtrühmast peatuks meie stendis, siis oleks see arv 1800 külastust. Tundub liigagi suur. Korrigeerime: eeldades, et külastajaskonna huvi meie vastu oleks neist vaid pooltel, siis jääks 900 potentsiaalset külastust.

Edasi on määravaks aeg, mida ettevõte kulutab ühele külastajale ja kui kaua on mess avatud. Viimase osas on veel kindlasti oluline arvestada tipptunde ja madala intensiivsusega aegu (vahetult avamisjärgne ja sulgemiseelne aeg, mõnel juhul ka lõunatund jms).

Seega, kui mess X on avatud 3 päeva ja iga päev 8 tundi, saame kokku 24 tundi. Sellest tuleks lahutada messi väheaktiivne aeg ehk kokku umbes 3 tundi. Kokku saame 21 tundi aktiivset messitööd.

Tiit Sarv
Profexpo OÜ juhataja

Järgmiseks faktoriks on aeg, mis kulub stendipersonalil oma kontaktile ehk infovahetuseks ja oma sõnumi edastamiseks. Siin tuleks arvestada ka nende inimestega kes ei kuulu kliendirühma, sest ka neile tuleb kulutada teatud aeg.

Võtame nüüd eesmärgiks, et iga stendil töötav inimene suhtleb tunnis kuue külastajaga. Sel juhul on eeltoodust järelduvalt: 900 külastajat jagada 6 külastajat tunnis teeb kokku 150 tundi.

> **„ Ligi 900 külastajaga kontakti loomiseks oleks vajalik 40 ruutmeetri suurune stend.**

Kui nüüd jagada 150 tundi 21 tunni aktiivse messi tööajaga, tuleb kokku, et selle töömahuga saaks hakkama seitse inimest.

Järgnev arvutuskäik viib messipinna suuruseni. Seniseid kogemusi arvestades võiks pakkuda optimaalseks 4,5 ruutmeetrit ühe töötaja kohta.

Kui nüüd korrutada seitse inimest 4,5 ruutmeetriga saame, et stendi suurus peaks olema 31,5 ruutmeetrit.

Siia juurde tuleks veel lisada pind tootenäidiste, seadmete, mööbli jm tarvis. Selleks tuleks arvestada umbes 6–8 ruutmeetrit.

Kokkuvõttes oleks 900 külastajaga kontakti loomiseks vajalik 40 ruutmeetri suurune stend, kus töötaks seitse inimest.

Ülaltoodud kalkulatsioonipõhimõtetele saab rajada ka erineva infomaterjali, degusteerimiseks kuluvate toodete, nõude jms arvestuse.

STATISTIKA NÄITAB MESSI TÄHTSUSE

- enne kui otsustate messile mineku, tasuks uurida möödunud aasta messi statistikat
- külastajate arv võimaldab prognoosida huvi teie stendi vastu
- messi lahtioleku ajast saab arvutada vajaliku infotöötajate hulga
- messipinna suurust saab arvutada külastajate huvi ja infotöötajate hulga põhjal
- tootenäidistele ja seadmetele tuleks jätta lisaks umbes 8 ruutmeetrit pinda

Allikas: Tiit Sarv

Asukoht on hinnast olulisem

Messiboksi valiku suurusest on palju tähtsamaks boksi asukoht. Asukohast sõltub ka boksi suuruse valik ning oluline on ka, et väljapanek oleks mitme koha pealt vaadeldav.

Messiboksi rent moodustab firma messil osalemise eelarvest ligikaudu 30–40 protsenti. Boksi ehitab ettevõte reeglina ise. Suurematel Tallinna ja Tartu ehitusmessidel on meil juba väljakujunenud kohad, mis muidugi iga kord aasta ette broneeritakse.

Vallo Puusepp,
ASi Columbia-Kivi müügijuht

Hind määrab suuruse

Meie valime messistendi suuruse hinna järgi ja odavama hinna tõttu eelistame välisbokse. Meil on väike firma ja messil osalemine on kallis lõbu. Kuna ettevõtte toodete valik pole kuigi lai, pole ükski toode ruumikitsikuse tõttu esitlemata jäänud. Ettevõtte renditud messipindade suurus on jäänud 12–20 ruutmeetri piiresse ning suurema osa ettevõtte ligi kümmekonna tuhande krooni suurustest messieelarvetest moodustabki messiboksi rent.

Anne Laanemets,
OÜ Valem müügijuht

UPEX LS
LOGISTILISED ERILAHENDUSED
MESSIDE, NÄITUSTE EKSPEDEERIMINE JA TOLLITEENUSED
UPEX LS Ltd
Pirita tee 28, IV paviljon, Tallinn
Telefon 613 7433
Faks 613 7429
www.upex.ee, upex@upex.ee

EXPO.EE
MESSIDISAIN
SISEARHITEKTUUR
MÖÖBEL
EXPO.EE OÜ
Maakri 23a, 10145 Tallinn
Telefon 661 3091
www.expo.ee

Stendirendile kulub 70% eelarvest

Asterekі toodete esitlemiseks piisab täiesti 12ruutmeetrilisest boksist, kuigi firma võiks endale tunduvalt suuremaid pindu lubada. Oleme ka suurematel pindadel oma tooteid esitlenud, kuid 12 ruutmeetrit on meie jaoks piisav ja tuleb ka odavam.

Ettevõtte 20 000–25 000 krooni suurusest messieelarvest moodustab stendi rent ligikaudu 70 protsenti.

Ardi Kadanik, Asterek OÜ direktor

Kõrge hind piirab messil osalemist

Messiboksi valikul on kõige olulisem asukoht ja messipinna hind. Nelja töötajaga 18ruutmeetrilisel stendil peamiselt eelküpsetatud tooteid tutvustanud Leiburile läks messil osalemine maksma mitukümmend tuhat krooni. Ainuüksi messipinna rent maksis 950 krooni ruutmeeter. See on päris kallis hind.

Liigse kulukuse tõttu ettevõte tänavusel toidumessil ei osale.

Anneli Palits, ASi Leibur arendusjuht

EESTI MESSIKALENDER 2005

November

üritus	algus	lõpp	koht	teema	info
INSTRUTEC 2005	16.11.	18.11.	Eesti Näituste messikeskus	XI Tallinna rahvusvaheline tootearenduse, tootmistehnika-, tööriista, allhanke- ja tehnohooldusmess	Eesti Näituste AS, projektijuht Priit Pihela, tel 613 7317, priit.pihela@fair.ee, ametlik toetaja Eesti Masinatööstuse Liit
PUIDUTEHNOLOOGIA 2005	16.11.	18.11.	Eesti Näituste messikeskus	puidu- ja saetööstuse tehnoloogia, masinate, seadmete, tööriistade ja puittoodete mess-salong	Eesti Näituste AS, projektijuht Priit Pihela, tel 613 7317, priit.pihela@fair.ee
KEEMIA 2005	16.11.	18.11.	Eesti Näituste messikeskus	keemiatööstuse, seadmete, aparaatide ja laboritehnika näitus	Eesti Näituste AS, projektijuht Priit Pihela, tel 613 7317, priit.pihela@fair.ee
PLAST JA KUMMI 2005	16.11.	18.11.	Eesti Näituste messikeskus	plasti- ja kummitööstuse tehnoloogia, tooraine, masinate ja seadmete ning plastmaterjalide mess-salong	Eesti Näituste AS, projektijuht Priit Pihela, tel 613 7317, priit.pihela@fair.ee
SISUSTUS 2005	18.11.	20.11.	Tartu Näituste messikeskus	mööbli-, sisustus- ja sisekujundusmess	AS Tartu Näitused tel 742 1662, margus@tartunaitused.ee, www.tartunaitused.ee

Detsember

üritus	algus	lõpp	koht	teema	info
JÕULULAAT	09.12.	18.12.	Tartu Näituste messikeskus	jõulumüük	AS Tartu Näitused tel 742 1662, aare@tartunaitused.ee, www.tartunaitused.ee
JÕULULAAT 2005	10.12.	23.12.	Eesti Näituste messikeskus	jõulumüük	Eesti Expo OÜ, tel 650 5677, info@eestiexpo.ee, www.eestiexpo.ee

EESTI MESSIKALENDER 2006

Märts

üritus	algus	lõpp	koht	teema	info
INFO TEC 2006	24.03.	26.03.	Eesti Näituste messikeskus	infotehnoloogia, tehnika ja telekommunikatsioon	Eesti Expo OÜ, tel 650 5677, info@eestiexpo.ee, www.eestiexpo.ee
SECURITY 2006	24.03.	26.03.	Eesti Näituste messikeskus	turvatehnika, turvasüsteemid, turvateenused	Eesti Expo OÜ, tel 650 5677, info@eestiexpo.ee, www.eestiexpo.ee
OFFICE 2006	24.03.	26.03.	Eesti Näituste messikeskus	bürootehnika, bürootarbed	Eesti Expo OÜ, tel 650 5677, info@eestiexpo.ee, www.eestiexpo.ee
PÄRNU KODU 2006	24.03.	26.03.	Pärnu tennisehall	kodu- ja sisustusmess	Eesti Expo OÜ, tel 650 5677, info@eestiexpo.ee, www.eestiexpo.ee

VÄLISMESSIKALENDER 2005

November

üritus	algus	lõpp	koht	teema	info
SkiExpo 2005 **	04.11.	06.11.	Helsingi	Põhjamaade suurim talispordimess	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
DigiExpo 2005 **	04.11.	06.11.	Helsingi	digitaalne ajaviitetehnika	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
Batimat	07.11.	12.11.	Pariis	ehitusmess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Tervis ja Ilu 2005 **	11.11.	13.11.	Helsingi	tervis, ilu, elutarbelised teenused	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
Terveys ja Kauneus	11.11.	13.11.	Helsingi	tervishoiu, biokosmeetika ja biotoodete mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Hea Iga 45+ **	11.11.	13.11.	Helsingi	aktiivsetele 45+ vanustele puhkuse, tervise ja ajaviite mess	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
Medica	16.11.	19.11.	Düsseldorf	meditsiinimess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Odontoloogia 2005 *	17.11.	19.11.	Helsingi	hambaravi kongress ja mess	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
Farmaatsiapäevad 2005 *	18.11.	20.11.	Helsingi	ravimiseminarid ja -mess	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
Automechanika China	23.11.	26.11.	Peking	autotarvikute ja lisavarustuse mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
ELMA 2005 **	25.11.	27.11.	Helsingi	Helsingi maamess	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
Food Ingredients Europe	29.11.	01.12.	Pariis	toidulisandite mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Pollutec	29.11.	02.12.	Pariis	keskkonnakaitse mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee

Detsember

üritus	algus	lõpp	koht	teema	info
Helsinki Motor Show 2005 **	01.12.	04.12.	Helsingi	Soome suurim iga-aastane automess	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
Salon de la Spa & Sauna	03.12.	11.12.	Pariis	Spa-de, saunade ja basseinitehnika mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Võitja 2005 – koertenäitus ja koduloomade mess **	17.12.	18.12.	Helsingi	Soome Kennelliidu koertenäitus ja loomateemaline mess. 18.12 Põhjamaade Võitja 2005	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee

VÄLISMESSIKALENDER 2006

Jaanuar

üritus	algus	lõpp	koht	teema	info
Heimtextil	11.01.	14.01.	Frankfurt	kodu- ja sisustustekstiili mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Grüne Woche	13.01.	22.01.	Berliin	toidu- ja põllumajandussaaduste mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Domotex	14.01.	17.01.	Hannover	põrandakatete ja vaipade mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
IMM	16.01.	22.01.	Köln	mööblimess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Turismimess Matka 2006 */**	19.01.	22.01.	Helsingi	rahvusvaheline turismimess	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
Caravan 2006 **	20.01.	22.01.	Helsingi	matkaautod, haagissuvilad	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
Nordbygg	24.01.	27.01.	Stockholm	ehitusmess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Christmasworld	25.01.	29.01.	Frankfurt	jõulu- ja peotarvete ning pürotehnika mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Beautyworld	25.01.	29.01.	Frankfurt	kosmeetika- ja parfümeeriamess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Paperworld	25.01.	29.01.	Frankfurt	bürootehnika ja -tarvete, kunsti- ja paberikaupade mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Educa 2006 *	27.01.	28.01.	Helsingi	koolitus- ja haridusmess	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
Mood I/2006 *	29.01.	30.01.	Helsingi	sügis/talv 2006–2007 moeala professionaalidele	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee

Veebruar

üritus	algus	lõpp	koht	teema	info
Mootorrattamess 2006 **	03.02.	05.02.	Helsingi	iga-aastane mootorratta-sündmus	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
R+T	07.02.	11.02.	Stuttgart	aknakatete, päikesevarjude, uste ja väravate mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Stockholm Furniture Fair/ Northern Light Fair	08.02.	12.02.	Stockholm	mööblimess/valgustimess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Ambiente	10.02.	14.02.	Frankfurt	sisustusmess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Paat 2006 */**	10.02.	19.02.	Helsingi	paadid, jahid, tarvikud	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee

MESSIREIS VÕTI EDULE
KAROL

VÄLISMESSIKALENDER www.karol.ee

MÖÖBLI- JA VALGUSTIMESS
STOCKHOLM FURNITURE FAIR/ NORTHERN LIGHT
STOCKHOLM 08.–12.02.
Reisipaketi hind al 475 kr
e-post maarika@karol.ee

EHITUSMESS
NORDBYGG
STOCKHOLM 24.–27.01.
Reisipaketi hind al 780 kr
e-post maarika@karol.ee

KODU- JA SISUSTUS-TEKSTIILI MESS
HEIMTEXTIL
FRANKFURT 11.–14.01.
Reisipaketi hind al 6590 kr
e-post vadim@karol.ee

VAIPADE JA VAIPKATETE MESS
DOMOTEX
HANNOVER 14.–17.01.
Reisipaketi hind al 9200 kr
e-post merike@karol.ee

AUTOTARVIKUTE JA REMONDISEADMETE MESS
AUTOMECHANIKA CHINA
PEKING 23.–26.11.
Reisipaketi hind al 17 890 kr
e-post vadim@karol.ee

TEKSTIILI JA SEADMETE MESS
CANTON TEXTILE
GUANGZHOU 01.–03.03.
Reisipaketi hind al 17 690 kr
e-post vadim@karol.ee

MÖÖBLIMESS
INTERNATIONALE MÖBELMESSE
KÖLN 16.–22.01.
Reisipaketi hind al 6850 kr
e-post kristiina@karol.ee

MÖÖBLIMESS
FURNITURE SHOW
BIRMINGHAM 22.–25.01.
Reisipaketi hind al 7400 kr
e-post kristiina@karol.ee

EHITUSMESS
BAUTEC
BERLIIN 21.–25.02.
Reisipaketi hind al 6880 kr
e-post kristiina@karol.ee

SANITAARTEHNIKA, KÜTTE-, KLIIMA- JA VENTILATSIOONISEADMETE MESS
MOSTRA CONVEGNO EXPOCOMFORT
MILANO 28.02.–04.03.
Reisipaketi hind al 7550 kr
e-post kristiina@karol.ee

BÜROOTEHNIKA JA -TARVETE, KUNSTI- JA PABERKAUPADE MESS
PAPERWORLD
FRANKFURT 25.–29.01.
Reisipaketi hind al 7790 kr
e-post vadim@karol.ee

INFOTEHNOLOOGIA JA TELEKOMMUNIKATSIOONI MESS
CEBIT
HANNOVER 09.–15.03.
Reisipaketi hind al 10 150 kr
e-post merike@karol.ee

AS KAROL Narva mnt 13, 10151 Tallinn Tel 614 3085, 614 3086, 614 3087 Faks 614 3088, e-post info@karol.ee, www.karol.ee

* Spetsialistidele ** Külalisüritus

Äripäev ei vastuta võimalike muudatuste eest messikalendris.

messikalender

Domotechnica	13.02.	16.02.	Köln	kodumasinate mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Ipack-IMA	14.02.	18.02.	Milano	pakenduse ja toiduainetööstuse seadmete mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Bautec	21.02.	25.02.	Berliin	ehitusmess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Mostra Convegno Expocomfort	28.02.	04.03.	Milano	sanitaartehnika, kütte-, kliima- ja ventilatsiooniseadmete mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee

Märts

üritus	algus	lõpp	koht	teema	info
Water China/PVP	06.03.	09.03.	Guangzhou	veeseadmete ja pumpade mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Alimentaria	06.03.	10.03.	Barcelona	toidumess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Practical World	07.03.	08.03.	Köln	tööriistade ja rauakaupade mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Facility Management	07.03.	09.03.	Frankfurt	kinnisvaraarenduse ja majahalduse mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Export Home	08.03.	12.03.	Porto	mööblimess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
CeBIT	09.03.	15.03.	Hannover	infotehnoloogia ja telekommunikatsiooni mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Gastro 2006 *	15.03.	17.03.	Helsingi	Soome suurim toitlustuse, restoranide ja hotellinduse mess	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
ViiniExpo 2006 */**	15.03.	18.03.	Helsingi	veini ja muude jookide mess; 15.–17.03. avatud professionaalidele, 18.03. "veinisõprade päevad" kõigile huvilistele	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
Imobitur	23.03.	26.03.	Porto	kinnisvaramess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Interzum Guangzhou	27.03.	30.03.	Guangzhou	mööblitööstuse seadmete, mööblitarvikute ja -tekstiili mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee

Aprill

üritus	algus	lõpp	koht	teema	info
Anuga FoodTec	04.04.	07.04.	Köln	toiduainetööstuse seadmete mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Oma Aed, Oma Kodu, Oma Suvila 2006 **	07.04.	09.04.	Helsingi	koduaia rajamine ja hooldamine; kodu ehitus, remont, uuendamine; suvilad	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
Hong Kong Electronics Fair	14.04.	17.04.	Hongkong	koduelektroonika ja kodumasinate mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Light + Building	23.04.	27.04.	Frankfurt	valgustite, elektritehnika, hoone- ja koduautomaatikamess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Hannover Messe	24.04.	28.04.	Hannover	tööstusmess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
FinnTec 2006 *	25.04.	28.04.	Helsingi	Soome suurim metallitööstuse ja masinaehituse mess	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee

Mai

üritus	algus	lõpp	koht	teema	info
IMB	10.05.	13.05.	Köln	rõivatööstuse seadmete ja õmblustarvikute mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
ISH Gulf Kitchen + Bathroom	14.05.	16.05.	Dubai	sanitaartehnika, kütte-, kliima- ja ventilatsiooniseadmete mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Hardware & Tools	14.05.	16.05.	Dubai	rauakaupade ja tööriistade mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Achema	15.05.	19.05.	Frankfurt	keemiatööstuse seadmete ja laboritehnika mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Xylexpo	16.05.	20.05.	Milano	puidutöötluse ja mööblitööstuse seadmete mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Logistika ja Transport 2006 *	17.05.	20.05.	Helsingi	transport ja logistika	OÜ Profexpo tel 626 1347, www.profexpo.ee
Reifen	23.05.	26.05.	Essen	rehvide ja rehviremondiseadmete mess	Karol AS tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee

* Spetsialistidele ** Külalisüritus

Äripäev ei vastuta võimalike muudatuste eest messikalendris.

„INTUITSIOON"
ON
RAAMAT,
MIS
AITAB
OMA
SISETUNNET
PAREMINI
KASUTADA,
ET
TEHA
PAREMAID
OTSUSEID.
INTUITSIOON
POLE
MÜSTILINE
NÄHTUS,
VAID
KOGEMUSE
PINNALT
VÕRSUV
OSKUS.
ORGANISATSIOONIDEL,
MIS
JULGUSTAVAD
OMA
INTUITSIOONI
ARENDAMA,
ON
ENESEKINDLAM
JA
ASJATUNDLIKUM
TÖÖTAJASKOND.

NOVEMBRI KLUBIRAAMAT

"Lõpuks ometi raamat intuitsiooni praktiliseks arendamiseks! Uurimused on näidanud, et edukamad on need otsustajad, kes julgevad toetuda intuitsioonile. Aga mis intuitsioon on ja kas tal on mingit seost teadliku analüüsiga, jääb sageli ebaselgeks. Selles raamatus on seda vastuolu põhjalikult lahti seletatud. „Intuitsioon" on hea praktiline raamat, mis kõlbab hästi kõigile enesearendajatele. "

Vahur Murutar
Self II konsultant

Hind Äripäeva Raamatuklubi liikmetele **299** krooni.
Tavahind 389 krooni.
Tellimine www.aripaev.ee/raamatuklubi,
klubi@aripaev.ee, 667 0108
Raamat ilmub novembri lõpus.

Äripäev

Tühja neist pangaklientidest?!

juhtkiri

LHV juhtum on kõneaineks kõigis meediaväljaannetes, veebifoorumites, tänavatel, kohvikutes ja kodudes ning tõenäoliselt ei vaibu jutud niipea. Räägitakse ausa äri võimalikkusest – see on õigusega kahtluse alla seatud – ja vaieldakse siseinfo kasutamise tehnilistest seikade üle, kas on tegu häkkerlusega või mitte. Paraku on teenimatult vähe tähelepanu pööratud sellele, mis siis ikkagi saab investeerimispanga klientidest ja nende rahadest.

Äripäeva meelest näitab toimuv seda, et ei riskantsesse olukorda sattunud LHV omanikud ega Eesti järelevalveorganid ei oska kriisisituatsioonis käituda.

Kliendid ja fondiinvesteerijad ehk need, kes just nimelt vajavad selget ja täpset infot oma kontodel oleva raha edasise saatuse kohta, on sattunud sisuliselt infosulgu.

Skandaali ilmsikstulekul üritas LHV rahustada oma kliente ja fondiinvestoreid teatega, et klientide ja panga raha hoitakse lahus. Kui kohtuotsusega nõutakski LHV-lt välja trahve või omandatud kasumi tagastamist, siis LHV partneri Andres Viisemanni kinnitusel ei võeta seda klientide kontodelt.

Toimetuse meelest sellisest seletusest ei piisa. Näiteks tekib kohe küsimus, milliste summade arvel võetakse need miljonid, mis karistusena LHVd ähvardavad – "teenitud" 101 miljonit krooni tuleb tagastada, lisaks võib USA väärtpaberijärelevalve (SEC) nõuda trahve kuni kolmekordse ebaausalt saadud kasumisumma ulatuses. SEC on arestinud LHV kontod ja võtab neil olevat raha kui garantiid sellele, et tema nõuded saavad rahuldatud.

LHV üks omanik Rain Lõhmus ütles Ain Hanschmidti juhtumit kommenteerides, et tema isiklikult eelistab, et asjad oleks läbipaistvad. Paistab, et see eelistus kehtib vaid teiste kohta – LHV juhtum on kõike muud kui läbipaistev.

LHV juhataja Rain Tamme sõnul ei puuduta süüdistused investeerimispanka, vaid ainult selle turustrateegi Oliver Peeki ja juhatuse liiget Kristjan Lepikut. Samas on kolm kontot, mis on segatud pettusesse, avatud LHV nimel. Uurimine jätkub, praegu on avalikustatud osa sellest insaiderlusjuhtumist. Järg võib tulla sama šokeeriv.

Täpsematest selgitustest hoiduvad nii asjaosalised kui ka LHV juhataja, tuues ettekäändeks alustatud kohtuasja USAs. See on ilmselt LHV ja kahtluse alla sattunud LHV esindajate advokaatide soovitus, kuid toimetuse meelest saab seda tõlgendada ka kui üleolevat suhtumist klientidesse.

Kui LHV-l on võimalik viidata algatatud kohtuasjale, siis seda enam peaks muret LHV klientide pärast tundma meie finantsinspektsioon ning selgitama neile üksikasjalikult, kuidas on tagatud, et nende raha kontodel tõepoolest säilib, mida tuleks neil teha musta stsenaariumi korral – kui skandaali paisudes LHV edasine eksistents kahtluse alla satub.

Mida teeb inspektsioon? Kui Äripäev küsis juhatuse liikmelt Kaido Tropilt, mida ta tahab öelda LHV klientidele, vastas tema, et see küsimus peaks olema suunatud LHV-le... Võimalik, et suurema panga puhul oleks finantsinspektsiooni suhtumine klientidesse hoolivam. LHV-l on küll vähe kliente, kuid USAs on sadakonna kliendi külmutatud kontodel miljonid kroonid, ning LHV on piiranud ka ülejäänud klientide raha kättesaamist. Mainigem, et LHV klientidele ei laiene Hoiuste Tagamise Fondi hoiuste kaitse.

"Oleme uhked oma investeerimiskogemuse üle ning kindlad, et suudame kaitsta ja kasvatada oma klientide vara. Investeerime klientide vara samade põhimõtete alusel nagu oma kapitali," seisab LHV internetilehe avaküljel. Praegu kõlab see kui klientide mure osatamine.

Loe ka uudiseid lk 2–5 ja eilset Äripäeva lk 2–8.

Meie maksekombed on päris hästi paranenud

Ivar Tammemäe
Intrum Justitia ASi juhataja

Euroopa juhtiv krediidikorraldusfirma Intrum Justitia viib kaks korda aastas läbi Euroopa ettevõtete maksekäitumist ja sellega seonduvaid suundumusi puudutavat uuringut. Tegemist on kõige esinduslikuma ning ainsa omataolise maksekultuuri ja -tavade uuringuga Euroopas, millest viimases osales 22 riiki. 21 riigist, mis osalesid ka 2003. aasta uuringus, on seitsmeteistkümnel maal maksekäitumine 2005. aasta kevade seisuga paranenud. Nende seitsmeteistkümne riigi seas on ka Eesti. Seega tuleb olla Äripäevaga nõus – sisuliselt on meie maksekombed paranenud.

1997. aastal Intrum Justitia poolt Eestis läbi viidud maksetavade uuringu kohaselt viivitasid Eesti firmad arvete tasumisega keskmiselt 16 päeva. 2000. aastal viivitati kaks päeva vähem ehk kaks nädalat ja olime selle näitaja poolest Euroopa keskmisel tasemel. Sellekevadise uuringu andmetel hilinevad Eesti ettevõtted arvete maksmisega keskmiselt 8,4 päeva. Arvete tasumise kiiruselt jäävad Eesti firmad alla vaid Soome, Norra ja Rootsi ettevõtetele. Seega kuuluume nüüd koos Põhjamaadega kõige korrektsemate maksjate hulka ja Euroopa Liidu teiste maade taustal võib Eesti maksekultuuri päris heaks lugeda. Üheks põhjuseks on siin ilmselt see, et suur osa Eesti eksportdist läheb kõrge maksekultuuriga Põhjamaadesse ning Soome ja Rootsi ettevõtted on alati hoidnud Eesti välisinvesteeringute edetabelis kõrgeid kohti.

Maksekultuuri edenemist on märgata ka Lätis ja Leedus. Vastavalt Intrum Justitia 2005. aasta kevadise uuringu andmetele on Eestis arvete keskmine maksetähtaeg 20 päeva ja viivitus 8,4 päeva, Lätis vastavalt 23 ja 14 ning Leedus 29 ja 19 päeva. Paranemist on märgata ka Belgias, Norras, Portugalis ja Suurbritannias. Ainult neljas riigis on tendents halvemuse suunas: Itaalias, Šveitsis, Rootsis ja Taanis. Kõige kauem viivitavad arvete maksmisega jätkuvalt Portugali firmad, kellel kulub keskmiselt koguni 39 päeva, et pärast maksetähtaja saabumist arved tasuda. Kõige pikem maksetähtaeg antakse ja ka makseaeg on pikim Kreekas. Lühimad on makseajad Soomes, Norras, Eestis ja Taanis. Üldine tendents näitab, et keskmised maksetähtajad ELi riikides pikenevad.

Eesti tarbijad viivitavad arvete maksmisega vaid kuus päeva ehk vähem kui ettevõtted. Seega ei ole põhjust liiga suurt tonti näha selles, et väidetavalt igal kümnendal Eesti elanikul on maksmata võlg kaelas. Küll aga on meil suhteliselt suur lootusetute võlgade osakaal. Võrreldes varasemate aastatega, on Eestis lootusetute võlgnevuste osakaal maksekultuuri edenedes langenud, kuid vastav näitaja on endiselt väga kõrge. Kuulume koos Tšehhi, Leedu, Läti ja Poolaga nende Euroopa Liidu riikide hulka, kus suurim hulk väljastatud arvetest jääb lõplikult tasumata. Eestis jäetakse tasumata 3,4% kõikidest arvetest. Lootusetute võlgnevuste osakaal on väikseim, alla ühe protsendi Soomes ja Rootsis.

Maksmisega pikka aega viivitamine ei tähenda automaatselt seda, et raha kättesaamise tõenäosus ühes või teises riigis on väike. Kuigi näiteks Itaalias võtab kauba eest raha kättesaamine pikkade maksetähtaegade ja maksetega viivitamise tõttu kolm kuud aega, maksavad sealsed firmad lõpuks ikkagi arved ära. Itaalia ärimehed on lõppkokkuvõttes usaldusväärsemad kui näiteks Belgia või Läti ettevõtjad.

Kui ainult Eesti statistikaga opereerides võib ilmselt ka väita, et võlgu ollakse varasemast enam, siis rahvusvaheline taust meie maksekultuuri halvenemist ei kinnita.

Vaata ka juhtkirja "Ühisrinne "piduritest" võlgnike vastu kulub ära", 27.10.05.

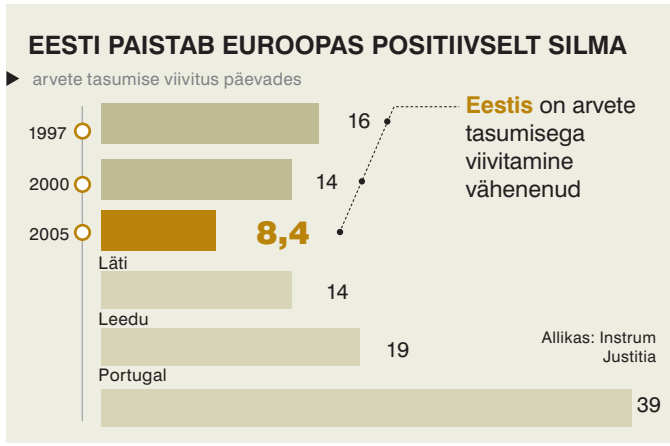

repliik

Tahaks oksendada

Tülgastus tuleb peale, kui vaadata, kuidas LHV foorumis osalejad Oliver Peeki ja Kristjan Lepikut ühemõtteliselt kaitsma hakkasid. "On, mis on, või oli, mis ta oli, aga mina võtan oma mütsilodu nende meeste ees austuseks maha," lausub üks kommentaator.

Muidugi, süüdi saab mõista ainult kohus. Aga ainult kohus saab mõista Peeki, Lepiku ja LHV ka süütuks. Ehkki foorumis sõnavõtjatele on selge, et tehinguteks kasutati infot, mis ei olnud avalikkuseni jõudnud, avaldati meestele tunnustust kavaluse eest. Kui nemad võitsid 100 mln kr, siis keegi teine selle kaotas. Seekord olid kaotajad ameeriklased, aga samahästi võidakse mingit kavalat skeemi kasutades teha kahju ka meie investeeringutele või pensionifondidele. Aga LHV foorumi investeerimiskeenjusi see muidugi ei kotiks – tädi Maalile osavalt mütsi pähe tõmbamise eest avaldataks seal taas respekti.

Tõnis Oja
tonis.oja@aripaev.ee

Äripäev 5 aastat tagasi

4. november 2000

Hansapank ja HTAS sõlmivad kohtuvälise leppe Hansapanga aktsiate suhtes

Hansapank ja Hoiupanga Töötajate ASi (HTAS) omanik Marcel Vichmann sõlmivad kohtuvälise kokkuleppe viimase esindaja vandeadvokaat Leon Glikmani sõnul eeldatavasti järgmisel nädalal, kirjutas Äripäev viis aastat tagasi.

"Heal juhul kirjutame kokkuleppele ülejärgmisel nädalal alla," ütles Glikman reedel. "Paar pisiasja on veel kooskõlastada jäänud. Põhimõttelisi vastuolusid enam ei ole." Glikmani sõnul viib kohtuväline kokkulepe poolte vastastikused nõuded nulli, hõlmates poolte kõiki erimeelsusi.

"Seetõttu võtab selle lepingu ettevalmistamine väga kaua aega," rääkis Glikman. Advokaat on varem öelnud, et kohtuväline lahend on äärmine vastutulelikkus Hansapangale, kuna kõik kohtulahendid räägivad tema kliendi kasuks.

Hetkeseis: Moraalse ja mitte väikese rahalise võidu skooris tõepoolest Marcel Vichmann. See-eest muutus Eesti üks rikkamaid inimesi Hansapangas *persona non grata*'ks.

Äripäeva peatoimetaja **IGOR RÕTOV**, väljaandja Äripäeva Kirjastuse AS
Aadress: Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon: (372) 667 0195, (372) 667 0222, faks: (372) 667 0265, (372) 667 0165
e-post: aripaev@aripaev.ee, WWW: http://www.aripaev.ee
TOIMETUS: e-post: aripaev@aripaev.ee, tel: (372) 667 0111, faks: (372) 667 0265
Korrespondent Tartus: Väinu Rozental, vainu.rozental@aripaev.ee
Korrespondent Washingtonis: Kertu Ruus, kertu.ruus@aripaev.ee
SEMINARID JA KÄSIRAAMATUD tel: (372) 667 0207, faks: (372) 667 0290
REKLAAMIOSAKOND: e-post: reklaam@aripaev.ee, tel: (372) 667 0105, faks: (372) 667 0200
TELLIMINE JA LEVI: e-post: register@aripaev.ee, tel: (372) 667 0099, faks: (372) 667 0300
Tellimishind 12 kuuks 2425 kr. Tellimine internetis www.aripaev.ee/tellimine. Trükk AS Kroonpress

Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastöid vajaduse korral lühendada. Toimetus kaastöid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalisel, majanduslikul, poliitilisel või religioossel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma Äripäeva Kirjastuse ASi kirjaliku nõusolekuta keelatud.
Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eall.ee või tel (372) 646 3363.

Viruta, varasta ja peta, siis oled Tegija

kolumn

Raimo Ülavere
Äripäeva uuriva toimetuse juht

„ Ühiskonna hinnatud liige on Tegija, inimene, kes suudab osavamalt teistel nahka üle kõrvade tõmmata.

Eetika Eestis, mitte ainult Eesti äris, on hakanud nagu *benji*-kumm kahetsusväärselt venima. Mulle tundub, et praegusel ajal on aktsepteeritud üks ülim kõlblusnorm, mis kipub teisi varjutama: hinnatud ühiskonnaliige on inimene, kes on osavam teistel naha üle kõrvade tõmbamises, kes on kavalamalt riigi või äripartneri tagant virutanud või kes on eriti huvitaval moel seadusi või moraalinorme rikkunud. Tema on Tegija, tegude inimene ja eesmärk pühendab abinõu.

Eetika uus paradigma

Alustuseks värskeim näide viimastest päevadest. USA väärtpaberijärelevalve süüdistab kahte LHV töötajat – Oliver Peeki ja Kristjan Lepikut – ebaseaduslikult konkurentsieelise hankimises ning selle abil rikastumises. Nendega kambas on veel kolm inimest, kelle nimesid avalikkus veel ei tea, kuid olen üsna veendunud, et leiame ka nemad LHV omanike või LHVga lähedalt seotud inimeste ringkonnast.

Ei hakka üle kordama, kuidas nad seda tegid, aga fakt on see, et oli olemas tahtlus reegleid rikkuda, oli olemas tegu, tehingud ja on olemas tulemus, meestel palju raha ja SECi süüdistus ning klientidel sajad miljonid kontodel kinni. Tõesti, ma arvan, et need viis inimest ja võib-olla veel keegi, kelle teadmisel tehinguid tehti, tõmbasid vee peale viimaste aastate pingutustele, mida muu seas on ka LHV tänuväärselt teinud – kasvatada ja arendada Eestis investeerimiskultuuri.

Nüüd siis sellest, mida meestest arvatakse. Meestest, kelle tõttu, nagu öeldud, on sajad miljonid kroonid USAs külmutatud. Meestest, kelle pärast ilmselt enamik LHVs kasvusamba teinutest kaalub või hetkeks oma pensionisamba teise kohta viimist, mitmed ilmselt seda ka teevad. Meestest, kelle tõttu potentsiaalne väikeinvestor teeb otsuse – miks ma peaksin börsile oma raha panema, seal tegutsevad ju ainult spekulandid ja käib konkurss, kes osavamalt siseinfot kasutab. Niisiis…

"Tänaks Kristjani ja Oliveri Eesti investeerimiskultuuri edasiviimise ja teadlikkuse tõstmise eest. Nende meesteta oleks investeerimisalane teadlikkus Eestis märksa madalamal tasemel," ütleb "mkk" varjunime all kommenteerija LHV foorumis. "Mina igatahes hoian selles nõiaprotsessis kohalikele robinhoodidele pöialt," märgib "seemik". Ja nii edasi. Ilma irooniata.

Kes on siis meie iidolid?

Kurb on see, et selliste kommentaaride üle polegi nagu väga imestada. Eetika uuest paradigmast oleme ju aimu saanud ka varasematest juhtumitest.

Näiteks Ain Hanschmidti juhtum. Jah, pole kahtlust, et ta kasutas oma ametipositsiooni ära rikastumiseks, seejuures tegi seda panga abi ja klientide rahaga. Ent siiski saime lugeda mitmeid kommentaare (eelkõige internetist, kus inimesed anonüümsuse varjus ehk toovadki välja tegelikud hoiakud), kus kiideti Hanschmidtile takka. "Kõva mees, tehke järele! Kus on teie 700 miljonit krooni?" kõlas vastuseks päringule, kas Hanschmidti tegu oli ka eetiline. Hanschmidt on Tegija, pole kahtlust.

Toon veel paar näidet. Lihtsalt näitamaks, et Tegija tegude aktsepteerimine lööb välja väga erinevates valdkondades ja erineval kujul.

Urmas Sõõrumaa, suurärimees, Eesti ühe suurima ettevõtte, riigile kuuluva Eesti Energia nõukogu liige, Eesti suurima turvafirma osanik, räägib säravate silmadega televiisoris, kuidas ta oma, ka lääne mõistes ülikalli, autoga politsei eest minema kihutab. Lahe värk, on ju? *Cool*'ilt kihutab, eks?

Või siis Edgar Savisaar ja tema Keila-Joa majatehing. Suurele hulgale Eesti inimestest oli maja odavamalt ostmine – asju õigete nimedega nimetades maja osaline kinkimine – täiesti aktsepteeritav tehing Eesti ühe suurima erakonna esimehe ja ministri jaoks. Sarjata ja valimispäeval ka häältega hinnangu said need, kes julgesid kritiseerida. No kuulge, kui keegi üldse on Eestis Tegija, siis on see Savisaar!

Majatehinguga ilmnes ka üks oluline asjaolu, mis ilmestab ja samal ajal tugevalt soodustab Tegija kultust – juriidiliselt on kõik korras. Mäletate neid justiitsminister Rein Langi sõnu? Minu arvates on see küünilisuse tipptase, mille üle muidu oleks hea niisama ilkuda, aga mis kahjuks annab ühiskonnale sõnumi – mis pole seadusega keelatud, on lubatud. Kuni seadus on kehv ja auklik, siis võime virutada, varastada, petta ja valetada. Oih, vabandust, eksisin – valetada pole suurt vajagi, kuna juriidiliselt on ju kõik korras!

Näidete jada võiks jätkata: osa inimeste arvates on K-kohukese kampaania väärt aasta turundustegu (geniaalne idee!), eurorahade jagamine omadele on aktsepteeritav (osavalt tehtud!), altkäemaksu võtnud politseinik aga väärib kaastunnet (no tahtis ju ka Tegijaks saada!). Need näited jooksevad iga päev meie elus, kuni selleni välja, et järjekorras ette trügimine on ka täitsa okei (julge pealehakkamine!) ja kõva mees peabki kaupluse ees invaliidikohale parkima (Tegijal on ju kiire!).

Ma ei tea, kuhu see eetikanormi muutus välja viib või kas praegu on tegu LHV meeste termineid kasutades n-ö põhjaga. Mul on aga tunne, et mingil hetkel käib eetika veninud kumm meile kõigile kõva laksuga vastu pead. Ning pungitav muhk on ehk kergeim tagajärg, millega me tegelema peame hakkama.

Arvestada tuleks kõigi ettevõtjate huvidega

Aivo Kangus
MTÜ Eesti Pakendiringlus juhatuse esimees

MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsiooni tegevjuht Ahto Hunt teeb oma artiklis "Toormepakend tuleb aktsiisist vabastada" (24.10.) ettepaneku kaotada tootmissisendi ehk tooraine pakendiaktsiis. Ehk vältimaks täiendavaid kulusid, tuleb toorainepakend/tootmissisend tuua rühmapakendi alla ja siis pole igal ettevõtjal enam eraldi vaja pidada aruandlussüsteemi pakendite kohta.

Mõttetu muudatus

Jääb arusaamatuks, mida sellega saavutada soovitakse. Ühelt poolt väidetakse, et ettevõtjad koguvad tootmissisendi pakendi nagunii kokku, kandes sellega seotud kulud. Samas unustatakse, et pakendi- ja pakendiaktsiisi seadust tuleb vaadata koosmõjus. Nende järgi peab ettevõtja koguma 50% pakendite kogumassist ja minimaalselt 15% igast pakendimaterjali liigist. Kui ettevõtjal pole tootmissisendit koos pakendiga, ei muutu tema kulutasemes midagi. Pakendiettevõtja, kelle tootmissisendi pakend muutub müügipakendist muuks pakendiks, kaotaks sellisest muutusest.

Pakendiseadus jagab müügipakendi tinglikult kaheks: tarbijale koos lõpptootega minev müügipakend, mida ettevõtja ei saa tagasi, ja tootmissisendi ümber olev pakend. Ettevõtjad, kes koguvad tootmisest kokku olulise osa müügipakendit, ei pea paljudel juhtudel taaskasutusorganisatsioonilt ostma müügipakendite kogumise teenust pakendiaktsiisiseaduse 15% nõude täitmiseks.

Valdaval juhul on ettevõttes efektiivse kogumislahenduse korral võimalik pakendeid tariifidest odavamalt koguda. Kui tegemist on müügipakendiga, on kõige kasulikum esmalt kulupõhiselt kokku koguda pakendimaterjalid tekkekohas ja rahaline võit, võrreldes veopakenditega, on mitmekordne. Alles siis on 50% pakendimassist puudujääv kogus otstarbekas osta teenusena taaskasutusorganisatsioonilt.

Kui müügipakendi miinimumkogus on täidetud, saavad ettevõtted 50% pakendite kogumassi taaskasutamise kohustust täita veo- ja rühmapakendi arvel, mille tariifid on kordades odavamad.

Kelle huvides seisab pakendiettevõtjate organisatsioon, toetades seadusemuutust, millega ettevõtjailt võetakse võimalus tasaarveldada kallima tariifiga müügipakendite kategoorias, lükates kogutud materjalid odavamasse kategooriasse. Sellise muutusega tagaks taaskasutusorganisatsioon endale kõrgema tariifiga müügipakendite teenuse ostmise minimaalselt 15% ulatuses, sest ettevõtjad saavad 50% pakendimassi taaskasutusnõude täitmiseks kasutada tootmissisendi pakendit ainult veo- ja rühmapakendi kategoorias.

Demagoogiline on väita, et juhul kui tootmissisendi pakend poleks müügipakend, siis selle üle ettevõte (müügi)pakendite osas eraldi arvestust ei pea pidama.

Teenus kallineks

Tundub ju kohatu muuta seadust mõistete muutmiseks või erandite tegemiseks põhjusel, et kellelgi toimib juba niigi pakendite kogumise süsteem ja temalt saaks rohkem raha teenustasude näol kasseerida. Eesti Pakendiringlus tootjate huvide eest seisva organisatsioonina ei toeta toorainepakendi/tootmissisendi käsitlemist teisiti kui müügipakendina. Praegu on Eesti Pakendiringluse ühe kliendi kulud kuus 3186 krooni, muudatuse jõustumisel kasvaksid need 6259 kroonini.

Kogu valdkonda tuleks vaadelda ikkagi tervikuna ja kõigi huve arvestades!

ALTIUS CONSULT
FIRMADE ASUTAMINE JA MÜÜK
Tõnismägi 3a, tel 646 3760
info@altius.ee
www.altius.ee

UUS! 3päevapilet 25krooni www.aripaev.ee

Müüa tootmishoonega (2418 m²) **kinnistu** (21 000 m²) Läänemaal Taebla vallas Tagavere külas, kt. nr 77601:001:0247. Praegu tegutseb saeveskina ja alusevabrikuna. **Hind 1 500 000 kr**. Info tel 56 694 989, enniste@hot.ee

corp estonia
Valmis osaühing
7490 EEK
Narva mnt. 13-235 Tallinn
Tel.: 614 3220, 614 3221

PUIDUTÖÖDE OÜ
(pankrotis, reg.kood 10204946)
pankrotihaldur müüb kirjalikul enampakkumisel tervikvarana alljärgneva vara:

Kinnistu Viljandimaal Mõisaküla linnas
Kiikre 2, pindalaga 15 916 m².

Kinnistul asuvad:
tootmishoone ehitusalane pind 2674 m², kasulik pind 2472,2 m²;
väravahoone ehitusalane pind 32 m², kasulik pind 26,3 m²;
laohoone ehitusalane pind 270 m², kasulik pind 240 m²;
puidukuivati ehitusalane pind 262 m², kasulik pind 223,7 m²;
pumbamaja ehitusalane pind 90 m², kasulik pind 74,6 m².
Hoonetes asuvad puidutööko ja masinad ja seadmed.

Enampakkumise alghind on **3 000 000** (kolm miljonit) krooni koos käibemaksuga.

Enampakkumisel osaleda soovijatel tasuda tagatisraha 10 % pakutavast summast ja osavõtutasu 2500 krooni Puidutööde OÜ (pankrotis) Hansapanga kontole 221010990510 hiljemalt 11.11.2005 kell 16.00.
Osavõtutasu ei tagastata. Tagatisraha arvestatakse enampakkumise võitjale ostuhinna sisse ja teistele osalejatele tagastatakse tagatisraha 10 (kümne) pangapäeva jooksul pärast enampakkumise toimumist.
Kirjalik pakkumus kinnises ümbrikus märksõnaga "Puidutööde OÜ enampakkumine" tuleb esitada või saata postiga pankrotihaldurile hiljemalt 15.11.2005 aadressil Väike-Ameerika 8-203, 10129 Tallinn.
Pakkumises peab olema märgitud:
1. hinnapakkuja nimi/nimetus, sünniaeg/registrikood ja elukoht/asukoht;
2. ostuhind numbrite ja sõnadega, ostuhinna tasumise tingimused;
3. volitusi tõendav dokument.
Varaga tutvumiseks ja täiendava teabe saamiseks müüdava vara kohta tuleb eelnevalt kokku leppida pankrotihalduriga telefonil 50 97 383 või 648 1156.
Võlausaldajate üldkoosolek, pankrotitoimkond või pankrotihaldur võivad tunnistada enampakkumise nurjunuks.

Семинар на русском языке

"Актуальные вопросы бухгалтерского учета в 2005 году – новые возможности и проблемы

СЕМИНАР СОСТОИТСЯ **17 ноября 2005 г.**
В КОНФЕРЕНЦ-ЦЕНТРЕ ГОСТИНИЦЫ RADISSON SAS
ПО АДРЕСУ: РЯВАЛА ПСТ. 3, ТАЛЛИНН.

Лекторы - аудиторы международной компании KPMG Baltics AS
Роман Захаров и **Вадим Дончевски.**

Цель семинара - ознакомить руководителей и бухгалтеров предприятий с изменениями в законодательном регулировании учета и отчетности предприятий, которые повлияют на деятельность предприятий в 2005 и 2006 гг.
Условия регистрации: Стоимость участия в семинаре для зарегистрировавшихся до 10.11 включительно составляет 1950 крон (с НСО – 2301 крон), а для зарегистрировавшихся позже – 2400 крон (с НСО – 2832 крон). В случае одновременной регистрации нескольких участников от одного плательщика, предоставляется скидка 10%. Дополнительная информация и регистрация по тел. 667 0233 или на сайте www.aripaev.ee/seminar/ Программа семинара: www.vedomosti.ee

ÄP seminar vene keeles:
"Raamatupidamise aktuaalsed küsimused 2005 – uued võimalused ja probleemid".
Seminar toimub 17. novembril 2005
hotellis Radisson SAS Tallinnas
Töökeel: vene keel. Lektorid: KPMG Baltics ASi audiitorid **Roman Zahharov** ja **Vadim Dontševski**
Käsitletavad teemad:
Muudatused RTJs: põhivara arvestus, tütarettevõtte investeeringute arvestus

Seminari teemad ja päevakava www.aripaev.ee/seminar. Registreerudes hiljemalt 10. novembril, on seminaril osalemise hind 1950 krooni (km-ga 2301). Seminari täishind on 2400 krooni (km-ga 2832). Mitme osaleja korraga registreerimisel ühest maksjaettevõttest kehtib soodustus 10%.
Registreerimine ja info telefonil 667 0233 (Merle Kumari), www.aripaev.ee/seminar/

Деловые Ведомости
Äripäev

ISSN 1406-2585

Lünklik aruanne paneb kahtlused idanema

Äriregistrile esitatud puudulik majandusaasta aruanne võimaldab ettevõtjal aastateks peita tundlikku informatsiooni, samas on karistus puuduliku aruande esitamisel oluliselt väiksem kui esitamata jätmisel.

Erki Freiberg
erki.freiberg@aripaev.ee

Kohtute registriosakondade keskandmebaas ehk rahvasuus äriregister on esimene allikas, kust võlausaldajad ja investorid leiavad informatsiooni neid huvitava ettevõtte kohta. Samas on ettevõtjate esitatud majandusaasta aruanded pahatihti lünklikud – neis lihtsalt puuduvad tähtsat informatsiooni sisaldavad leheküljed. Tekib küsimus, kas sellised puudulikud aruanded on esitajate lohakus või üritab ettevõtja sel viisil peita tundlikku informatsiooni.

> **„ Igaühel võib olla oma põhjus andmete varjamiseks. Mõni ei taha konkurentidele andmeid näidata. Mõni varjab mingisuguseid seoseid.**
>
> **Alar Jäger**, Krediidiinfo asedirektor

Üks põhjustest, miks eelistatakse lünklike aruannete esitamist aruannete esitamata jätmisele, võib peituda karistamispraktikas ja kontrollija volituste erinevuses. Kui majandusaasta aruande mitteesitamisel võib kohtu registriosakond ettevõtte registrist kustutada, siis puudulik aruanne võib halvimal juhul ettevõtjale tuua paari tuhande krooni suuruse trahvi.

Tallinna linnakohtu registriosakonna juhataja Neeme Laane nendib, et vastavalt prioriteetidele on valdav osa ettevõtjatele saadetud hoiatusi seotud majandusaasta aruande esitamata jätmise või ettevõtte netovara mittevastavusega seaduse nõuetele. Laane tunnistas, et selle võrra jääb vähem ressurssi tegeleda muude puudustega.

Laane arvates saab aruannete lünkade tekkimist üldjuhul põhjendada inimlike eksimuste ja lohakusega. Samas ta ei välista, et nii mõnigi kord võib tegu olla ettevõtja teadliku käitumisega, mille eesmärgiks on ettevõtte tausta või tulemuste varjamine.

"Äriregister on üks tähtsamatest andmeallikatest, kust lepingupartnerid ja teised kreeditorid saavad ettevõtte kohta informatsiooni. Ja kui olulised andmed on puudu, siis kahtlemata raskendab see ettevõttest üldpildi saamist, mis võib oluliselt mõjutada suhtumist ettevõttesse," sõnas ta.

Temaga nõustub Krediidiinfo asedirektor Alar Jäger, kelle arvates on lünklik aruanne üks viisidest, kuidas ettevõtja saab enda andmeid varjata. "Igaühel võib olla oma põhjus andmete varjamiseks. Mõni ei taha konkurentidele andmeid näidata. Mõni varjab mingisuguseid seoseid," sõnas ta.

Ettevõtjad nimetavad lünkade põhjusena kiirustamist ja näpuvigu

■ OÜ Proxim-Grupp aruandes puudub bilanss. Pearaamatupidaja Piret Dahl ütles, et bilanss esitati nende andmetel äriregistrile koos ülejäänud aruandega. "Lihtsalt seda pole millegipärast näha. Kummaline on, et üks leht oleks nagu kaduma läinud. Võib olla pole nad seda lihtsalt sisse skaneerinud," arvas ta. Samas tunnistas ta, et selles komplektis, mis registrisse läks, võis ka mõni leht puududa. Ta kinnitas, et kindlasti polnud tegemist tahtliku käitumisega.

Laitses asuva puitehitusdetailide tootja Palkehituse ASi aruandes puudub ettevõtte kasumit kajastav aruande osa. Ettevõtte juhataja ja omanik Endel Kraas ütles, et siiani pole mingisugust tagasisidet puudustest tulnud. "Kui te nii ütlete, siis võib olla, et ongi. Kuskil ikka mingisugune kasum ju oli ja loomulikult peaks selle kohta olema ka aruanne," nentis ta. Kraasi sõnul võisid lüngad tekkida kiirustamisest, sest ettevõte esitas aruande alles pärast kohtu registrikeskuse hoiatust.

Adelan Prügiveod OÜ aruandes puudub osanike nimekiri. Pearaamatupidaja Vjatšeslav Kulakov väitis, et omanike nimekiri oli majandusaasta aruandes sees. "See peab olema nende käes, me kontrollisime enne kõik üle. Selle tõttu tuleb arvata, et viga on äriregistris," sõnas ta.

Foto: Indrek Susi

palju õnne!

REEDE
Andres Koger 44
Koger & Partnerid ASi
juhatuse esimees

Angel Andla 39
Estconde-E OÜ
juhatuse esimees

LAUPÄEV
Mart Pukk 50
Delfi peatoimetaja

Hugo Osula 49
MootorReisi ASi
juhatuse esimees

Ants Kaljund 48
Pärnu Mets AS
juhataja

PÜHAPÄEV
Villu Lillmaa 53
Lillman ASi
juhatuse esimees

Tiit Maisa 51
Viljandi Centrum ASi
juhatuse esimees

ärilause

Janek Mäggi
kommunikatsioonibüroo
Powerhouse juhataja

„ Väikesed sulid on need, kes püssiga panka röövivad, suured sulid on need, kes panka tööle lähevad.

Postimees, 03.11.2005

OÜ KIRETEC korraldab halumasinate
"PILKEMASTER" ja "SUPERPILKE"
tööesitlused
alates 7. novembrist nädala jooksul iga päev kl 10-16

E	7. 11	OÜ M.M.M.E Kuningamäe puiduplatsil (Põltsamaal Võhma mnt Kolga-Jaani ristis
T	8. 11	Pärnus ASi LEMEKS puiduplatsil Tallinna mnt 64h
K	9. 11	Antslas OÜ SÄN & MÄN puiduplatsil (Kollina külas)
N	10. 11	Kundas ASi LEMEKS puiduplatsil (Ojakülas)
R	11. 11	Harjumaal Arukülas
L	12. 11	Põltsamaal OÜ M.M.M.E puiduplatsil

Täpsem info: OÜ KIRETEC, Adavere, Jõgevamaa
Tel 776 9109, 510 1357, kiretec@kiretec.ee
Vaata: www.kiretec.ee

A.I.S.E. EESTI KEEMIATÖÖSTUSE LIIT

KUTSE

A.I.S.E. (Euroopa Seebi- ja Pesuainetööstuse Liit) ja Eesti Keemiatööstuse Liit kutsuvad kõiki pesupulbrite tootjaid, maaletoojaid, jae- ja hulgimüüjaid koosolekule tutvustamaks A.I.S.E. projekti:

SÄÄSTLIKUD PESUPULBRID

Tegemist on vabatahtliku projektiga kõikidele pesupulbrite tootjatele, maaletoojatele, jae- ja hulgimüüjatele, kes oleks nõus vähendama pesupulbrite mõju keskkonnale kemikaalide, pakendi- ja energiakasutuse vähendamise kaudu.

Koosolek toimub
11. novembril
kell 12.00–15.00
Peterburi tee 48, 11415 Tallinn

(Susi hotelli Jüri konverentsisaalis).
Osalemine on tasuta. Osalemine ainult pärast osalemissoovist teatamist. Osalemiseks teata 9. novembriks Eesti Keemiatööstuse Liitu telefonil 613 9775 või e-postiga eha@keemia.ee

NORRISON®
KUDUMITE DISAIN & TOOTMINE • KNITWEAR DESIGN & MANUFACTURING

Eestis valmistatud kudumid

- ametikudumid
- militaarkudumid
- moekudumid
- kootud sallid, mütsid, kindad
- kudumid koolivormiks
- kudumid reklaamkinkeks

NORRISON NR.

INFO JA TELLIMINE:
www.norrison.ee tel 655 2534, faks 655 2533,
norrison@norrison.ee